

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Jihlava

Plán sociálního začleňování Jihlava, 2022–2027

červenec, 2022

Obsah:

Seznam zkratk.....	5
Úvodní slovo	8
1 Představení plánu	9
1.1 Zařazení plánu a řešené problematiky v rámci územního celku a jeho úřadu	10
1.2 Vazba na další strategické dokumenty	10
1.2.1 Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava do roku 2020	10
1.2.2 Integrovaný plán rozvoje území Jihlavské sídelní aglomerace 2014–2020.....	11
1.2.3 Zdravotní plán města Jihlava (2021–2023)	11
1.2.4 Plán prevence kriminality 2020–2021 (prodloužený usnesením Zastupitelstva města Jihlava č. 327/21-ZM do roku 2022).....	11
1.2.5 Strategie Kraje Vysočina a Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (MPSV) ..	12
1.2.6 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území SO ORP Jihlava 2022–2024	12
1.2.7 Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava na léta 2022–2032.....	12
2 Analytická část	13
2.1 Představení územního celku	13
2.2 Charakteristika sociálního vyloučení	13
2.2.1 Index sociálního vyloučení	14
2.2.2 Základní sociální a demografické charakteristiky SM Jihlava	14
2.2.3 Deskripce sociálního vyloučení v Jihlavě	15
2.2.4 Zadluženost	16
2.2.5 Bezpečnost a občanské soužití.....	17
2.2.6 Zaměstnanost.....	19
2.2.7 Zdraví	20
2.2.8 Bydlení	21
2.2.9 Sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování	24
2.3 Místní síť a její financování.....	25
2.3.1 Sociální služby.....	26
2.3.2 Další služby a aktivity.....	38
2.3.3 Popis zdrojů financování místní sítě a rozvojových aktivit	38
2.4 Vyhodnocení předchozího plánovacího cyklu.....	39
2.4.1 Vyhodnocení opatření z předchozího plánovacího cyklu	40

2.5	Syntetická analýza	47
3	Strategická část.....	48
3.1.	Strategické cíle	48
3.1.1	Prioritní oblast Bydlení	50
	Specifický cíl 1.1	52
	Specifický cíl 1.2	54
	Specifický cíl 1.3	56
3.1.2	Prioritní oblast Dluhy	57
	Specifický cíl 2.1	59
	Specifický cíl 2.2	61
3.1.3	Prioritní oblast Zaměstnanost.....	62
	Specifický cíl 3.1	64
	Specifický cíl 3.2	65
3.1.4	Prioritní oblast Zdraví	66
	Specifický cíl 4.1	68
	Specifický cíl 4.2	70
3.1.5	Prioritní oblast Bezpečnost a občanské soužití	72
	Specifický cíl 5.1	75
	Specifický cíl 5.2	77
	Specifický cíl 5.3	79
1	Implementační část	81
4.1	Řídící struktura implementace	81
4.2	Analýza rizik a nastavení řízení rizik.....	83
4.3	Sledování, vyhodnocování a revize plánu sociálního začleňování	85
4.3.1	Monitoring dopadů realizace plánu	85
4.4	Financování plánu sociálního začleňování	86
4.4.1	Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+	86
4.4.2	Čerpání z prostředků alokovaných v režimu Poradenství..... Chyba! Záložka není definována.	
	Seznam zdrojů	91
	Seznam tabulek.....	91
	Seznam příloh	91
	Syntetická analýza	1

Bydlení.....	1
Dluhy	2
Bezpečnost a občanské soužití.....	2
Zaměstnanost.....	3
Sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování.....	5
Zdraví	6

Seznam zkratek

AD – azylový dům

APK – Asistent(i) prevence kriminality

ASZ – Odbor (Agentura) pro sociální začleňování, Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

CPP – centrum primární prevence

CS – cílová skupina

ČSÚ – Český statistický úřad

DnB – doplatek na bydlení (dávka v hmotné nouzi)

DPČ – dohoda o pracovní činnosti

DPP – dohoda o provedení práce

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

ETHOS – Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení

HR – harm reduction

IROP – Integrovaný regionální operační program

JMB – Jednotné místo pro bydlení

KBPK – Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality

KPSV+ – koordinovaný přístup k sociálnímu vyloučení 2021+

KPSVL – koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám

KV – Kraj Vysočina

LP – Lokální partnerství

MF – Ministerstvo financí České republiky

MMJ – Magistrát města Jihlava

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky

MP – Městská policie

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky

MPR – Městská památková rezervace

MŠ – mateřská škola

MV – Ministerstvo vnitra České republiky

NDC – nízkoprahové denní centrum

NPO – Národní plán obnovy

NNO – nestátní nezisková organizace

NZDM – nízkoprahové zařízení pro děti a mládež

OCHJ – Oblastní charita Jihlava

OO PČR – Obvodní oddělení Policie České republiky

OP – Občanská poradna Jihlava

OP JAK – Operační program Jan Amos Komenský

o. p. s. – obecně prospěšná společnost

OPZ – Operační program Zaměstnanost

ORP – obec s rozšířenou působností

PnB – příspěvek na bydlení (dávka v hmotné nouzi)

PnŽ – příspěvek na živobytí (dávka v hmotné nouzi)

p. o. – příspěvková organizace

PPP – pedagogicko-psychologická poradna

PSPI – pracovní skupina Projekty a implementace

PSZ – Plán sociálního začleňování Jihlava, 2022–2027

SAS – sociálně aktivizační služba

SASRD – sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi

SKP – Středisko křesťanské pomoci

SMJ – statutární město Jihlava

SPC – speciálně pedagogické centrum

SPSZ – Strategický plán sociálního začleňování města Jihlava 2019–2022

SŠ – střední škola

SVL – sociálně vyloučená lokalita

SZÚ – Státní zdravotní ústav

TČ – trestný čin

TP – terénní program

UoZ – uchazeč(i) o zaměstnání

ÚP – úřad práce

VOŠ – vyšší odborná škola

VTOS – výkon trestu odnětí svobody

ZŠ – základní škola

Úvodní slovo

V roce 2019 jsme uzavřeli spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování a tentýž rok vytvořili i Strategický plán sociálního začleňování města Jihlava. Po následující tři roky jsme se snažili dosáhnout naplnění identifikovaných strategických cílů prostřednictvím projektů financovaných z dotačních prostředků EU v částce převyšující 60 milionů korun. Projekty realizovalo jak statutární město Jihlava, tak řada neziskových organizací.

Se vznikem tohoto navazujícího plánu sociálního začleňování vstupujeme do druhého programového období 2022–2027 s možností čerpat další finanční prostředky pro snižování sociálního vyloučení ve městě. Můžeme tak dále podpořit a rozvíjet terénní sociální služby, inovovat přístupy, například v problematice podporovaného bydlení, posílit specializované typy poradenských služeb či vytvářet větší míru podpory domácnostem s dětmi školou povinnými.

Pevně věřím, že prostřednictvím naplnění cílů tohoto plánu se opět posuneme o kus dál. Velmi děkuji všem, kteří se na tvorbě navazujícího plánu podíleli, a těším se na spolupráci se všemi zapojenými aktéry při realizaci nových projektů.

Za vedení města

Bc. Daniel Škarka

uvolněný člen Rady města Jihlavy pro oblast školství, kultury a tělovýchovy a pro oblast sociálních věcí

1 Představení plánu

Tento strategický dokument vznikl ve spolupráci Odboru (Agentury) pro sociální začleňování (dále jen ASZ), zastupitelů města Jihlava a dalších místních aktérů, kteří se podílejí na sociálním začleňování. Navazuje tematicky i časově na Strategický plán sociálního začleňování města Jihlava 2019–2022 (dále jen SPSZ), který byl podepsán 21. 2. 2019 a byl základním východiskem spolupráce v metodice KPSVL. Plán sociálního začleňování (dále jen PSZ) zastřešuje oblasti bydlení, dluhů, zaměstnanosti, zdraví, bezpečnosti a občanského soužití v souladu s popisem spolupráce.

Nové memorandum o spolupráci města Jihlavy s ASZ bylo schváleno Zastupitelstvem města Jihlavy dne 9. května 2022 a základním materiálem pro spolupráci v rámci metodiky KPSV+ je tento Plán sociálního začleňování. Podobně jako u předchozího plánu se jedná o dokument, který zpracovává rozvoj sociálního začleňování v dílčích oblastech (bydlení, dluhová problematika, zaměstnanost, zdraví, bezpečnost a občanské soužití). Je strategickým dokumentem s platností od roku 2022 do roku 2027. Vznikl samostatně, nicméně je podložen synergickými dokumenty z lokality.

PSZ vzniká za účelem strategického řízení problematiky sociálního začleňování, tj. představuje ucelený soubor opatření směřujících k dosažení cílů ve stanovené oblasti. Skupina, na kterou cílí opatření z PSZ, jsou lidé ohrožení chudobou, dlouhodobě nezaměstnaní, osoby znevýhodněné na trhu práce, lidé zatížení exekucemi či dluhy, lidé bez domova, v bytové nouzi či ohrožení ztrátou bydlení, senioři, handicapovaní a rodiče samoživitelé.

Dokument je rozvržen do čtyř oblastí. V úvodní části jsou představeny základní pojmy, kontext tvorby plánu a nástroje. V analytické části je vysvětlen postup strategického plánování ve městě Jihlava, jednotlivé oblasti zaměření a příčiny řešených problémů. Ve třetí, strategické části jsou definovány cíle, kterých chce lokalita ve spolupráci s ASZ dosáhnout. V poslední, implementační části je vysvětlen postup implementace daných opatření a také monitoringu, kterým bude kontrolován správný průběh realizace plánu.

V návaznosti na vyhodnocení Popisu spolupráce za rok 2024 a v souvislosti s vyhlášením výzvy č. 03_25_106 „Podpora sociálního začleňování ve vyloučených lokalitách“ Operačního programu Zaměstnanost+ se statutární město Jihlava rozhodlo provést dílčí revizi PSZ, tak aby byla zajištěna možnost směřovat prostředky z evropských fondů ke konkrétním místním potřebám. Manažerka sociálního začleňování tak na základě projektových záměrů několika místních aktérů zapracovala do PSZ nová opatření do následujících prioritních oblastí: Bydlení, Dluhy, Zdraví a Bezpečnost a občanské soužití.

Uvedená dílčí revize byla projednána v Lokálním partnerství a předložena Zastupitelstvu města Jihlavy ke schválení.

1.1 Zařazení plánu a řešené problematiky v rámci územního celku a jeho úřadu

Plán sociálního začleňování komplexně zastřešuje všechny relevantní oblasti sociálního začleňování v lokalitě a jako takový slouží i jako podklad pro čerpání finančních prostředků z ESIF, především pak z Operačního programu Zaměstnanost plus (OPZ+), ale i Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) a dalších. Některá opatření lze realizovat i ze stávajících zdrojů obce a poskytovatelů sociálních služeb.

PSZ je strategickým dokumentem města, které je jeho hlavním nositelem a zodpovídá za jeho schválení i následné naplňování (na němž se mohou podílet další místní aktéři). To zahrnuje činnost volených představitelů města i jednotlivé odbory, jejichž agenda spadá do oblastí, které jsou v plánu řešeny. Odbory i další orgány města jsou zastoupeny i v Lokálním partnerství. V průběhu platnosti budou cíle vždy blíže specifikovány dokumenty tvořenými na kratší období, například ročním akčním plánem.

Členy Lokálního partnerství jsou zástupci města, Magistrátu města Jihlava, neziskových a příspěvkových organizací, Úřadu práce ČR, Policie ČR, Městské policie Jihlava, Probační a mediační služby ČR, škol, Krajského úřadu Kraje Vysočina a další.

1.2 Vazba na další strategické dokumenty

Plán sociálního začleňování má formu strategického dokumentu na období 2022–2027 navázaného na dokumenty vznikající za účelem strategického plánování města, a to:

- Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava do roku 2020
- Integrovaný plán rozvoje území Jihlavske sídelní aglomerace 2014–2020
- Zdravotní plán města Jihlava 2021–2023
- Plán prevence kriminality 2020–2021, prodloužený usnesením Zastupitelstva města Jihlava č. 327/21-ZM do roku 2022
- Strategie Kraje Vysočina a Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (MPSV)
- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území SO ORP Jihlava 2022–2024
- Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava na léta 2022–2032

1.2.1 Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava do roku 2020

Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava do roku 2020 řeší sociální začleňování zejména v těchto oblastech:

- podpora rozšíření terénních služeb, a to v návaznosti na priority a opatření Komunitního plánu a požadovaného dotačního mechanismu města na podporu potřebných sociálních služeb;

- vznik pracovní skupiny s cílem navrhnout vhodný model „sociálního bydlení“ a otestovat jej pilotními projekty;
- rozšíření a efektivní koordinace programů prevence zaměřených na širokou veřejnost, a to v návaznosti na priority a opatření Zdravotního plánu města

1.2.2 Integrovaný plán rozvoje území Jihlavské sídelní aglomerace 2014–2020

Oblast sociálního začleňování je zahrnuta zejména v rámci:

- rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro poskytování sociálních služeb pod typovými aktivitami – rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro poskytování sociálních služeb zejména pro rodiny, děti, mládež a osoby ohrožené sociálním vyloučením (azylové domy, centrum sociálních služeb);
- rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro poskytování sociálních služeb zejména pro občany bez zaměstnání, osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby ohrožené závislostmi (noclehárna, nízkoprahové denní centrum, následná péče);
- rozvoje sociálních služeb a aktivit v oblasti sociálního začleňování pod typovou aktivitou – zřízení a provoz aktivit na podporu zaměstnanosti znevýhodněných prostřednictvím sociálních služeb;
- podpory zaměstnanosti znevýhodněných osob na trhu práce pod typovou aktivitou – zřízení a provoz aktivit na přímou podporu zaměstnanosti znevýhodněných.

1.2.3 Zdravotní plán města Jihlava (2021–2023)

PSZ navazuje na Zdravotní plán města, který slouží jako nástroj naplňování závazků Zdravého města Jihlava v rámci místní Agendy 21, a rozšiřuje jeho komplexní záběr o podporu osob sociálně vyloučených, resp. vhodně doplňuje jeho aktivity tak, aby jejich účinnost byla zvyšována i u této cílové skupiny.

PSZ doplňuje a rozšiřuje tuto strategii o:

- podporu dostupnosti základní zdravotní péče pro sociálně vyloučené osoby;
- adaptaci politiky podpory zdraví tak, aby ji nejen mohla (uměla) využívat také cílová skupina sociálně vyloučených osob, ale také aby se mohly do její tvorby aktivně zapojit jako občané (a vytvořit k tomu podmínky)

1.2.4 Plán prevence kriminality 2020–2021 (prodloužený usnesením Zastupitelstva města Jihlava č. 327/21-ZM do roku 2022)

Plán prevence kriminality obsahuje sociodemografickou analýzu. Mezi sociodemografické údaje spadají ukazatele nezaměstnanosti, četnosti výplaty sociálních dávek a specifikace sociálně vyloučených lokalit ve statutárním městě Jihlava. Bezpečnostní analýza poskytuje obraz násilné, mravnostní a majetkové kriminality a přestupků. V rámci oblastí zkoumaných

PSZ se dotýká nezaměstnanosti a zadluženosti a přináší i přehled poskytovaných sociálních služeb.

1.2.5 Strategie Kraje Vysočina a Strategie sociálního začleňování 2021–2030 (MPSV)

Na celokrajské a národní úrovni lze identifikovat hierarchicky vyšší strategické dokumenty, k jejichž naplňování statutární město Jihlava prostřednictvím PSZ přispívá:

- Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Kraje Vysočina;
- Strategie integrace sociálně vyloučených lokalit v Kraji Vysočina na období 2016–2020, aktualizována do r. 2022;
- Komunitní plán zdraví a kvality života Kraje Vysočina (2021–2023);
- Strategie romské integrace v ČR do roku 2020 a navazující Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace 2021–2030);
- Strategie boje proti sociálnímu vyloučení 2021–2030 (MPSV).

1.2.6 Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území SO ORP Jihlava 2022–2024

Tento strategický dokument přináší analýzu potřebnosti sociálních služeb ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jihlava a popis sítě sociálních služeb v ORP Jihlava, cíle a opatření pak směřuje na 4 cílové skupiny:

- senioři
- osoby se zdravotním postižením
- děti, mládež, rodiny
- osoby ohrožené sociálním vyloučením¹

1.2.7 Strategický plán rozvoje statutárního města Jihlava na léta 2022–2032

Tento strategický dokument čeká na schválení Zastupitelstvem města Jihlava, nicméně jeho části již prošly připomínkovým řízením a veřejným projednáním.

¹ Nepřímé zapojení CS do procesu komunitního plánování probíhalo prostřednictvím dotazníkového šetření mezi uživateli sociálních služeb a obyvateli SO ORP Jihlava a prostřednictvím online či osobních setkání expertních pracovních skupin ve vybraných obcích SO ORP Jihlava bez účasti CS

2 Analytická část

Statutární město Jihlava se sociálnímu začleňování systematicky věnuje od roku 2019, kdy zahájilo spolupráci s ASZ. Na dílčích projektech kromě toho spolupracuje s Platformou pro sociální bydlení a Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR. Oblast sociálního začleňování zohledňuje i při střednědobém plánování sociálních služeb nebo v opatřeních ve vzdělávání.

Z pohledu plánování sociálních služeb se zaměřuje na rozvoj poskytování terénních služeb, práci s ohroženými rodinami, včetně nabídky smysluplného trávení volného času, začlenění osob ohrožených sociálním vyloučením, včetně důrazu na bydlení a ubytování pro specifické cílové skupiny a zajištění vícezdrojového financování dle identifikovaných potřeb.

2.1 Představení územního celku

Jihlava je krajským a statutárním městem Kraje Vysočina. Nachází se na trase Praha–Brno na dálnici D1, a je tedy významným dopravním uzlem. Město má rozlohu necelých 90 km² a žije v něm (k 1. 1. 2022) 50 108 obyvatel (Český statistický úřad; 13. 7. 2022). Jihlava se skládá z 18 katastrálních území, na kterých leží 17 částí a 51 základních sídelních jednotek.

Centrem města je Masarykovo náměstí, které se nachází v historické části. Vzhledem k tomu, že se jedná o krajské město, je zde rozvinutá infrastruktura ve všech oblastech – kultura (divadla, kina, kulturní dům, zoologická zahrada), sport (fotbalový a hokejový stadion, aquapark), zdravotnictví (nemocnice, psychiatrická nemocnice), veřejná správa (okresní soud a pobočka krajského soudu, krajská pobočka úřadu práce) a vzdělávací instituce (mateřské, základní i střední školy a zároveň 5 vyšších odborných škol a jedna vysoká škola). Městská hromadná doprava je zajištěna Dopravním podnikem města Jihlavy, a to ve formě autobusů a trolejbusů.

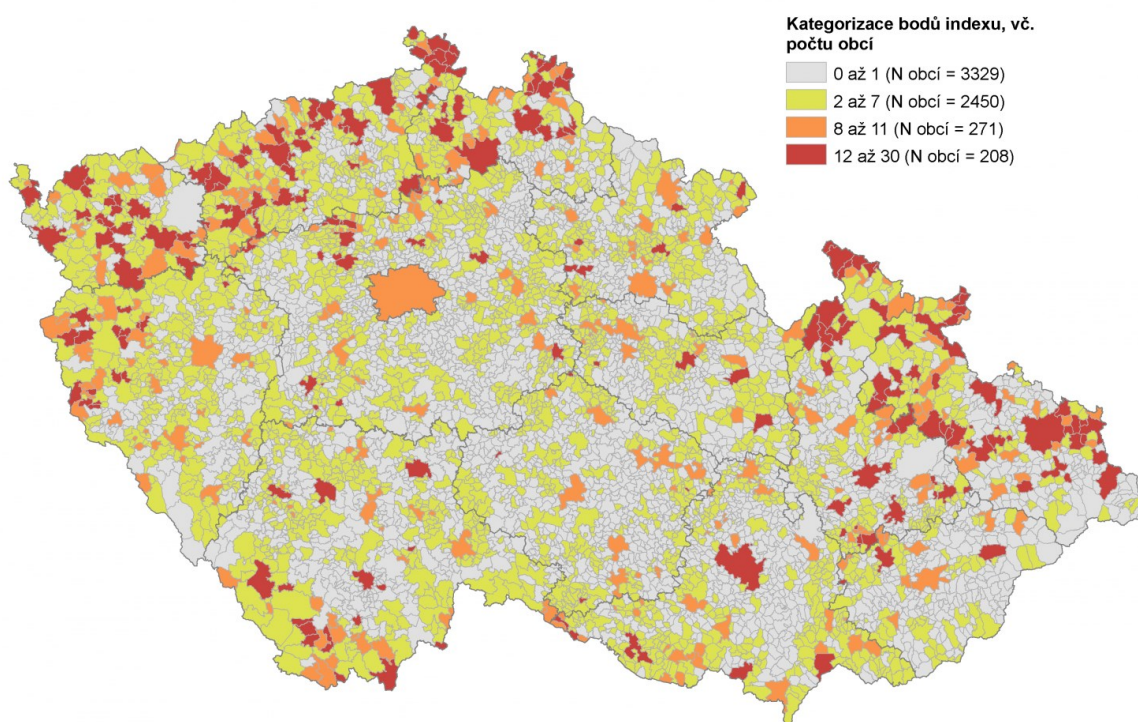
Za největší zaměstnavatele jsou považovány firmy zaměřené na automobilový průmysl.

2.2 Charakteristika sociálního vyloučení

Základním faktorem pro spolupráci s ASZ v rámci Koordinovaného přístupu k sociálnímu vyloučení 2021+ je index sociálního vyloučení (v indexu jsou obsaženy následující indikátory: příjemci příspěvku na živobytí, příjemci příspěvku na bydlení, osoby v exekuci, dlouhodobě nezaměstnané osoby, předčasné odchody ze systému vzdělávání – běžné třídy). Ve stávajícím Koordinovaném přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) byla zdrojem informací Gabalova mapa, jež podávala informace především o sociálně vyloučených lokalitách. Statutární město Jihlava nemá prostorové sociálně vyloučené lokality, ale spadá do indexu sociálního vyloučení dle bodového hodnocení.

2.2.1 Index sociálního vyloučení

Index rozsahu sociálního vyloučení v obcích v roce 2020

V roce 2016 byl v Jihlavě index sociálního vyloučení na hodnotě 14. V letech 2017 a 2018 byla hodnota indexu 12, v roce 2019 klesla na 9 a v roce 2020 hodnota vzrostla na 10. Obecně lze tedy zaznamenat sestupnou tendenci, nicméně je možné, že se trend otočil a v dalších letech začne hodnota opět vzrůstat s ohledem na dopady pandemie covid-19, zdražení energií a zvládání dopadů války na Ukrajině. Klíčové proto bude nastavit politiky tak, aby obec zvládala těm nejzávažnějším dopadům předcházet.

2.2.2 Základní sociální a demografické charakteristiky SM Jihlava²

Vývoj počtu obyvatel	K 1. 1. 2022 činil počet obyvatel statutárního města Jihlava 50 108 obyvatel, což signalizuje i ve srovnání s lety 2019 (51 216) a 2020 (51 115) mírný pokles.
Věková struktura	Průměrný věk obyvatel činil 43,2 let. Podíl osob ve věku 0–14 let činil 16 %, podíl osob ve věku 15–64 let 63 % a osob nad 65 let 21 % (data za rok 2021). Za posledních dvacet let je patrné stárnutí, kdy se zvyšuje podíl věkové skupiny nad 65 let ve srovnání s podílem ekonomicky aktivní populace.

² Zdroj: Český statistický úřad, 13. 7. 2022

Vzdělanost	Dle Sčítání lidu 2021 je v Jihlavě druhý nejnižší počet vysokoškolsky vzdělaných osob v Kraji Vysočina. Vzdělanostní struktura Jihlavy zaostává za krajskými městy i dalšími městy na Vysočině. Jihlava má vyšší podíl zaměstnanosti v průmyslu a nižší ve službách, než je v krajských městech obvyklé. Vzdělanostní struktura je třetí nejhorší mezi krajskými městy dle počtu VŠ vzdělaných. Procentuální zastoupení je pro Jihlavu následující: 0,6 % bez vzdělání, 11,6 % základní vzdělání (včetně neukončeného), 30,4 % střední vzdělání bez maturity vč. vyučení, 33,5 % úplné střední vzdělání s maturitou, 1,5 % vyšší odborné vzdělání, 16,7 % vysokoškolské, zbývající část (5,7 %) vzdělání neuvedla.
------------	--

2.2.3 Deskripce sociálního vyloučení v Jihlavě³

Indikátor/kategorie	Počet osob	Zdroj
Příjemci PnŽ	196	12/21 MPSV
Příjemci DnB	98	12/21 MPSV
Příjemci PnB	787	12/21 MPSV
UoZ v evidenci ÚP déle než 6 měsíců	750	9/21 ÚP ČR
UoZ v evidenci ÚP déle než 1 rok	459	9/21 ÚP ČR
Počet osob v exekuci (ORP Jihlava)	5201	3/20 Exekutorská komora
% podíl osob v exekuci (přepočet obyv. 15+)	podíl: 6,15 %	3/20 Exekutorská komora
Osoby v osobním bankrotu	849	12/20 Insolvenční rejstřík
Osoby bez domova	80–90	2/22 kvalifik. odhad MP
Osoby v azylových domech	76	3/22 NNO, poskytovatelé
Osoby v ubytovnách	40 ⁴	3/22 kvalifik. odhad NNO
Osoby ohrožené bytovou nouzí	700 (200 rodin)	2/22 kvalifik. odhad NNO
Osoby propuštěné z VTOS	64 ⁵	2021 Odbor soc. věcí
Osoby opouštějící dětský domov	11 ⁶	2021 Odbor soc. věcí
Romové ohrožení sociálním vyloučením	900	12/21 kvalifik. odhad NNO

³ Osoby ohrožené sociálním vyloučením v Jihlavě, zdroj Situační analýza pro město Jihlava

⁴ Počet osob v bytové nouzi v ubytovnách postupně klesá z důvodu upřednostnění agenturních dělníků.

⁵ Údaj je za rok 2021, v roce 2020 bylo z VTOS propuštěno 76 osob. Za první měsíce roku 2022 bylo propuštěno v lednu 6 osob, v únoru 3 a v březnu 4 osoby.

⁶ Údaj je za rok 2021, v roce 2020 opustilo dětský domov celkem 8 místně příslušných osob.

2.2.4 Zadluženost

Rozsah předlužení	V roce 2017 bylo v Jihlavě evidováno 22 987 exekucí na 3 606 osob v exekuci. V roce 2020 to bylo 22 875 exekucí a 3 373 osob. Došlo tedy k mírnému poklesu. Kraj Vysočina dále patří v rámci ČR ke krajům s nejnižším podílem osob v exekuci.
Charakteristiky předlužení	Data za rok 2020 ukazují v průměru na 6,78 exekuce na jednu osobu (v Kraji Vysočina je to 6,27 a v ČR 5,77). Podíl osob v exekuci v přepočtu na počet obyvatel nad 15 let byl v Jihlavě v roce 2017 8,44, v Kraji Vysočina 5,80 a v ČR 9,65. V roce 2020 pak v Jihlavě činil 7,83, v Kraji Vysočina 5,09 a v ČR 8,61. Všechny uvedené ukazatele tedy projevují mírný pokles. Co se týče rozdělení exekucí podle věku, tak počet dětí a mladistvých do 17 byl 66 osob, osob v exekuci ve věku 18–29 bylo 476, ve věku 65 a více let 254.
Osobní bankrot	Počty osob v osobním bankrotu se v Jihlavě pohybovaly v rozmezí 429 (2018) - 468 (2020) osob. Ze záznamů o osobních bankrotech mezi lety 2018–2020 vyplývá, že se počty osob v insolventi v těchto letech lišily ve všech sledovaných územních celcích minimálně. Ve srovnání s podíly osob (obyvatel) v exekuci jsou podíly osob v osobním bankrotu nižší. Zatímco podíly osob exekuci se v těchto územních celcích pohybují od 5 do více než 9 % (ČR v roce 2020), podíly obyvatel v osobním bankrotu se pohybují kolem 1 %.
Dluhy vůči městu ⁷	K 31. 12. 2021 představovaly nedoplatky na nájemném včetně příslušenství cca 41 mil. Kč, nedoplatky na pokutách cca 39 mil. Kč a nedoplatky na místních poplatcích cca 20 mil. Kč. Z hlediska počtu dlužníků se jednalo o cca 440 osob s nedoplatkem na nájemném, cca 8 tis. osob s nedoplatkem na pokutách a cca 6,5 tis. osob s dluhem na místních poplatcích.
Problémy CS	Občanská poradna, která je nejvýznamnějším poskytovatelem dluhového poradenství v Jihlavě, zaznamenala zvýšenou poptávku po svých službách v souvislosti s pandemií covid-19. Poradna reagovala rozšířením pracovní doby a zprovozněním online konzultací. Na poradnu se obrací i zaměstnavatelé kvůli pracovníkům zatíženým exekucemi. Nejčastějšími klienty

⁷ Zdroj: MMJ, ekonomický odbor, oddělení správy daní a pohledávek

	poradny jsou lidé ve věku 30–40 let s exekucemi ve výši 1–1,5 milionu korun – podle slov ředitele se tedy nejedná primárně o jedince, u kterých by v tuto chvíli šlo již hovořit o sociálním vyloučení.
Nejnaléhavější problémy z pohledu vedení obce	- prevence sociálního vyloučení z důvodu předluženosti - zaměstnávání zadlužených osob - vyloučení z bydlení z důvodu předlužení - školní úspěšnost dětí rodin postižených exekucemi - předlužení a dostupnost zdravotní péče, psychické zdraví

2.2.5 Bezpečnost a občanské soužití⁸

Kriminalita – trestná činnost	Kraj Vysočina se řadí mezi kraje s nejnižší kriminalitou. Za rok 2021 je evidováno celkově 898 trestných činů. Proti roku 2020 je v roce 2021 vykázáno o 91 trestných činů méně. Objasněnost se pohybuje okolo 55 %. Index kriminality se oproti minulému období (2018–2020) snížil na 144.
Struktura trestné činnosti	Nejčastějšími trestnými činy v okrese Jihlava jsou majetkové delikty, krádeže, hospodářská trestná činnost, následuje násilná trestná činnost a mravnostní kriminalita, kde dochází již od roku 2020 k nárůstu případů. Nejčastěji se jednalo o případy znásilnění a šíření pornografie. V rámci tohoto druhu trestné činnosti je již několik let patrný trend, že více než třicet procent ze všech mravnostních trestných činů je spácháno prostřednictvím informační technologií a sociálních sítí. Z těchto případů tzv. „kybermravnostní“ trestné činnosti se nejčastěji jedná o případy kvalifikované jako sexuální nátlak, šíření pornografie a ostatní mravnostní trestné činy, kam patří výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie
Výskyt přestupků	Od roku 2018 došlo k výraznému poklesu přestupků v oblasti veřejného pořádku, a i v roce 2021 tento trend pokračuje. Od roku 2019 dochází ke zvýšení přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi. V roce 2019 vychází průměrný počet přestupků v této oblasti na 9 měsíčně, v roce 2020 se průměr zvýšil na 12 přestupků, v roce 2021 ale dochází ke snížení na průměrně 6 přestupků za měsíc. K vysoké eliminaci došlo u přestupků, které se ukládají za porušování vyhlášek a nařízení obce § 4 z. č. 251/2016 Sb., a to především z důvodu nařízených vládních opatření kvůli onemocnění covid-19.

⁸ Zdroj: Aktualizace bezpečnostní analýzy za rok 2021. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=552151

Koncentrace trestné činnosti a přestupků	Jde o samotné centrum města a dále oblasti obchodních center.
Pocit bezpečí	Z hlediska pocitu bezpečí respondenti nejvíce akcentují oblasti výskytu a koncentrace skupin mladistvých, obavy ze vzniku či (nepotvrzené) existence rizikových skupin. ⁹
Prevence	Statutární město Jihlava zřídilo a posiluje kamerový systém, Masarykovo náměstí je trvale pod dohledem hlídek Městské policie, zřízena je pozice asistenta prevence kriminality (ve městě působí 4) a manažera prevence kriminality. Strážníci Městské policie také věnují značnou část své činnosti prevenci kriminality. Své pochůzky směřují do oblastí, kde se schází mládež, ať již se jedná o nezletilé, nebo mladistvé osoby. Strážníci kontrolují i okolí školských zařízení. Dalším místem, kde kontroly prováděné strážníky mají preventivní dopad, jsou nákupní centra. Městská policie Jihlava též organizuje preventivní programy, jako např. besedy se žáky jihlavských základních škol, sportovní akce, informativní akce pro seniory apod. V roce 2021 byl též realizován pilotní projekt Domovníci-preventisté (po půlroční pauze bude spuštěn navazující projekt), v rámci něhož byly uzavřeny dvě dohody o provedení práce s osobami, jež bydlí v domech, které vykazují znaky sociálního vyloučení, a mají tak na starosti dohlížení na pořádek v místě. Ve městě působí Centrum primární prevence DOK (dříve Vrakbar), které se prioritně zaměřuje na realizaci programů specifické všeobecné a selektivní primární prevence rizikového chování pro žáky a studenty ZŠ a SŠ. Zhruba jednou měsíčně se dále schází Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality Rady města Jihlava, jejími členy jsou zastupitelé města, zástupci politických stran, schůzí se účastní i hosté z řad Městské policie, Policie ČR, Krajského úřadu a dalších organizací, jako například Centra primární prevence DOK, F POINTu, Probační a mediační služby atp. Zároveň statutární město Jihlava pořádá veřejné besedy k bezpečnosti. Proběhla zatím tři setkání, z nichž některá měla podobu virtuálních kaváren. Věnovala se tématům romsko-neromského soužití, neorganizované mládeže či

⁹ Zdroj: Percepce rizikových lokalit a faktorů snižujících pocit bezpečí v Jihlavě. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=546235

	problematické bezdomovectví. Pravidelně probíhají moderované diskuse s veřejností za cílem osvěty. Město Jihlava má zpracovaný Plán prevence kriminality 2020–2021 (prodloužený usnesením Zastupitelstva města Jihlava č. 327/21-ZM do roku 2022), v současné době probíhá jeho evaluace a připravuje se nový. Z dotačních titulů pak prevenci kriminality pokrývá Program prevence kriminality Jihlava 2022.
Nejnaléhavější problémy z pohledu vedení obce ¹⁰	- Vztahy mezi Romy a neromskou populací. - Pocit vnímaného nebezpečí a stoupající agresivity lidí bez domova a sociálně vyloučených obyvatel. - Nekoordinovanost programů primární prevence

2.2.6 Zaměstnanost¹¹

Počet nezaměstnaných a délka evidence	Podle statistiky nezaměstnanosti poskytované Ministerstvem práce a sociálních věcí bylo v Jihlavě v červnu 2022 evidováno 776 dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let. Celkový počet uchazečů o zaměstnání v červnu 2022 byl 869 osob. V průběhu roku 2020 začal počet dlouhodobě evidovaných uchazečů (déle než 12 měsíců evidence) v důsledku opatření, zavedených k omezení pandemických projevů nemoci covid-19, stoupat. Tento trend se udržel i v roce 2021. Také podíl uchazečů evidovaných déle než 12 měsíců se v letech 2020 a 2021 postupně navyšoval. V roce 2022 došlo ke zlomu a počet dlouhodobě evidovaných uchazečů klesl. V červnu 2022 bylo uchazečů o zaměstnání, zařazených v evidenci úřadu práce déle než 1 rok, cca 21,7 % (189 osob, z toho 74 mužů a 115 žen).
Míra nezaměstnanosti	V červnu 2022 patřil v mezikrajském srovnání Kraj Vysočina mezi kraje s relativně nižší nezaměstnaností. Podíl nezaměstnaných osob činil k 30. 6. 2022 v celém kraji 2,4 %, v obci Jihlavě 2,5 %, přičemž od roku 2015 klesl z 5,9 %.
Průměrná délka evidence	Průměrná délka evidence byla k 30. 6. 2022 503 dní v Kraji Vysočina, v okrese Jihlava pak 370 dní.
Struktura UoZ	Z celkového počtu uchazečů v obci Jihlava tvořily ženy 56,6 % (492 osob) a muži 43,4 % (377 osob). K 30. 6. 2022 byli v celkovém počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání

¹⁰ Zdroj: Vstupní analýza Jihlava, 2019

¹¹ Zdroj: Krajská pobočka ÚP ČR v Jihlavě

	nejvíce zastoupeni lidé se základním vzděláním (37,7 %, 328 osob). Následovali vyučení (27,5 %, 239 osob) a lidé s úplným středním vzděláním (24,5 %, 213 osob). Podíl žen se základním vzděláním na celkovém počtu evidovaných uchazečů činil 24,1 %, podíl vyučených žen byl 12,9 % a podíl žen s úplným středním vzděláním byl 13,2 %. Mezi uchazeči o zaměstnání bylo 18 mladistvých (z toho 9 žen).
Nabídka pracovních míst	Kraj Vysočina evidoval k 30. 6. 2022 celkem 10 287 volných pracovních míst. Jejich počet byl o 354 nižší než v předchozím měsíci a o 997 nižší než ve stejném měsíci minulého roku. V okrese Jihlava bylo k 30. 6. 2022 evidováno 3340 volných pracovních míst, to znamená o 6 volných pracovních míst méně než k 31. 5. 2022. V samotné Jihlavě bylo k 30. 6. 2022 evidováno celkem 2295 volných pracovních míst, tedy o 47 volných pracovních míst více než v předchozím měsíci květnu 2022 (2 248 VPM).
Vyloučení z trhu práce	Počet volných pracovních míst v letech 2018-2020 převyšuje počet nezaměstnaných, nelze z toho však vyvozovat zjednodušující tvrzení, že kdo pracovat chce, ten může, neboť je patrná disproporce mezi požadovaným stupněm vzdělání a dosaženým stupněm vzdělání uchazečů. Většina volných pracovních míst požaduje pouze základní stupeň vzdělání, většinou jde o neatraktivní a špatně placené pozice. Znepokojující je vývoj nezaměstnanosti mladých lidí, jejichž podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů se i v období růstu zvyšoval, v roce 2020 pak i v absolutní hodnotě, přičemž tento trend by mohl pokračovat, jednak jako důsledek opatření souvisejících s pandemií nemoci covid-19, ale také ve světle problematického průběhu výuky na středních školách v tomto období. ¹²

2.2.7 Zdraví

Dostupnost základní lékařské péče pro sociálně vyloučené	V Jihlavě je v oblasti zdraví největším problémem dostupnost primární zdravotní péče. V lokalitě je nedostatek praktických lékařů a zubařů, kteří mají plné kapacity, a proto nemusí jako klienty přijímat osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené. To se týká i dostupnosti služeb psychiatrů a psychologů, včetně dětských. Ačkoli se s odmítáním registrace ve městě setkává široká veřejnost, je
--	--

¹² Strategický plán rozvoje města Jihlavy na roky 2022–2032, Analytická a prognostická část, návrh (https://jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=552715).

	podstatné předat CS sociálně právní povědomí, jak se tomuto bránit. Mezi zásadní bariéry, které vedou k nedostupnosti zdravotní péče, patří zejména: • odmítání k registraci, • finanční nedostupnost, • neznalost práv pacienta, • zanedbání zdravotních problémů z důvodů finanční tísně – tím dochází k odkladu řešení a prohloubení utrpení a finančních ztrát.
Zdravotní gramotnost	Na území Kraje Vysočina je v současnosti realizován projekt Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, v rámci něj fungují mediátoři podpory zdraví, pracovníci Státního zdravotního ústavu. Jsou to lidé z vyloučených lokalit nebo s hlubokou interní znalostí lokalit, z cílové skupiny osob ohrožených chudobou. Jako terénní pracovníci, proškolení zaměstnanci regionálních center, se podílejí na předání informací sociálně ohroženým skupinám a zprostředkování přístupu k dostupným zdravotnickým a sociálním službám. Projekt ale končí k 31. 12. 2022 a s ním i pozice mediátora podpory zdraví a prozatím není jasná udržitelnost.
Životní styl	Výše uvedený projekt realizuje i služby zaměřené na zdravý životní styl a jeho podporu, problémem je stále však nízká nabídka konkrétních aktivit pro cílovou skupinu, která je ohrožena chudobou a sociálním vyloučením. To se týká aktivního a kvalitního trávení volného času mládeže, ale i dospělých. Problémem může být i malý dosah preventivních služeb v oblasti rizikového užívání návykových a psychotropních látek do této cílové skupiny, stejně jako omezené možnosti zajištění kvalitního a zdravého stravování.
Nejnaléhavější problémy z pohledu vedení obce ¹³	- Zajištění dostupné zdravotní a preventivní péče - Životní styl dětí a mládeže - Dostatečná, účinná a kvalitní prevence na školách

2.2.8 Bydlení

Počet bytů	Dle Sčítání bytů a domů 2021 je v Jihlavě 25 514 bytů, z toho obydlených 22 303 a neobydlených 3211 bytů; z hlediska vlastnictví převažuje osobní forma včetně společného vlastnictví jednotek; nájemních bytů je cca 6 200 (oproti roku
------------	---

¹³ Zdroj: Vstupní analýza Jihlava, 2019

	2011 došlo k významnému nárůstu o cca 80 %), což je ve srovnání s jinými městy stále podprůměrná hodnota.
Byty ve vlastnictví města ¹⁴	Bytový fond města k 06/2022 čítá 730 bytů, z nichž je 602 bytů v pronájmu a 128 bytů prázdných. 303 bytů v domech s pečovatelskou službou (284 a 19 bezbariérových bytů); 13 bytů bezbariérových v domech ve spoluvlastnictví s bytovým družstvem (byty ve 100% vlastnictví města Jihlavy) a 3 bezbariérové byty v městských domech, 32 bytů pro osoby v nepříznivé sociální nebo životní situaci spojené se ztrátou bydlení nebo nevyhovujícím bydlením; z toho 12 bytů zapojených v projektu Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě. Z bytového fondu města je vyčleněn i 1 krizový byt, 14 bytů pronajatých neziskovým organizacím, 32 bytů pronajatých ostatním organizacím nebo jejich zaměstnancům, 8 bytů pronajatých zaměstnancům statutárního města Jihlava, 50 bytů pronajatých v režimu výběrové řízení se smluvním nájemným a zbylé byty jsou pronajaty v režimu pronájmu na dobu neurčitou. Bytový fond města tvoří byty standardní velikosti 1+kk, 1+1, 2+kk, 2+1, 3+kk, 3+1. 44 bytů je IV. kategorie, tj. bez sociálního zařízení většinou umístěného na chodbě domu a sdíleného s další domácnostmi. Z hlediska lokalizace se většina bytů nachází v historickém centru města a jeho okolí.
Neobsazené byty ¹⁵	Celkem je neobsazeno 128 bytů, mezi nimi jsou byty sociální, u kterých se řeší výběr klientů, byty vyčleněné pro stabilizaci lékařů ve městě, byty v domech s pečovatelskou službou a byty v městských domech, které vyžadují opravu nebo rekonstrukci (85 bytů).
Bytová politika města	V bytovém fondu jsou vyčleněny byty v domech s pečovatelskou službou a byty sociální, dále tzv. byty služební (např. pro policisty, hasiče, učitele). Nájemné v městských bytech se pohybuje od 83,04 Kč/m ² /měsíc (byty zvláštního určení, byty pro osoby v nepříznivé sociální situaci) po 124,56 Kč/m ² /měsíc (minimální nájemné v rámci výběrového řízení, nájem z důvodu zájmu města). Statutární město Jihlava má schválený Mechanismus hospodaření s byty ve vlastnictví statutárního města Jihlavy. ¹⁶ O pronájmu

¹⁴ Zdroj: MMJ, majetkový odbor

¹⁵ Zdroj: MMJ, majetkový odbor

¹⁶ Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/mechanismus-hospodareni-s-byty/d-1766/p1=103718>

	sociálního bytu konkrétnímu žadateli rozhoduje Rada města Jihlavy na základě návrhu majetkového odboru, který žadatele vybírá podle Metodiky hodnocení bytové nouze v Jihlavě a postupu přidělování sociálních bytů a v ní stanovených kritérií prioritizace. Nejintenzivnější sociální práce pro ty nejohroženější (osoby se zkušeností dlouhodobého bezdomovectví a potřebou vysoké míry sociální podpory) je poskytována ve 12 bytech zařazených do projektu Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě. Uchazeč však musí splňovat předepsané podmínky, smlouva je uzavírána u sociálních bytů na 1 rok a v případě dluhů vůči městu musí mít uchazeč splátkový kalendář. Společnost SBMN z.s. pak v rámci dotace IROP získala dotaci na provoz 5 sociálních bytů s udržitelností 5 let, v současné době se řeší rekonstrukce objektu, nájemci tedy budou řešit jiné bydlení.
Bariéry uchazečů	Především jde o podmínku bezdlužnosti, resp. splátkového kalendáře min. 6 měsíců, dále pro mnohé je problémem sehnat byt o potřebné velikosti a také roční smlouva není pro uchazeče dostatečnou zárukou.
Osoby v bytové nouzi	Celkový počet lidí v bytové nouzi v dané lokalitě byl *514 až 1034,¹⁷ dle Situační analýzy pro město Jihlava¹⁸ je v Jihlavě 700 osob v bytové nouzi (200 domácností), tedy žije v nevyhovujících podmínkách, resp. potřebuje řešit bytovou situaci. Jednotné místo pro bydlení v Jihlavě eviduje cca 150 kontaktů.
Soukromé byty	Ceny pronájmů na trhu v Jihlavě v současné době začínají na min. 9000 Kč/měsícně (1+1, 2+kk), ale často výrazně přesahují deset tisíc (12.000 Kč, 14.000 Kč). Majitelé také obvykle požadují vratnou kauci ve výši 1–2 nájmů, což je dohromady s poplatkem realitní kanceláři pro osoby ohrožené sociálním vyloučením takřka nemožné uhradit.
Omezení osob CS	Základním omezením je nemožnost sehnat jiné bydlení, běžný byt jim pronajímatelé neposkytnou, na městský byt nedosáhnou, snahou většiny nájemníků těchto bytů tak je

¹⁷ Celkové počty lidí v bytové nouzi vychází z nepublikovaných kvalifikovaných odhadů Platformy pro sociální bydlení, jež byly podkladem pro publikaci Bydlení jako problém: Zpráva o vyloučení z bydlení 2021, kde je k dohledání metodologie, jíž se k odhadům dospělo (Klusáček a kol. [2021], s. 41-50). Dostupné z: http://socialnibydleni.mpsv.cz/images/soubory/Konference_22/medailonky_konference_2022.pdf

¹⁸ CHARVÁT, Petr. Situační analýza pro město Jihlava, duben 2022.

	udržet si stávající (byť nákladné a nekvalitní) bydlení. Často navíc mají s pronajímatelem nestandardní (nevýhodné) vztahy.
Ubytovny	Dle údajů z dubna 2022 je v Jihlavě provozováno 21 ubytoven, nicméně většina z nich ubytovává především zahraniční dělníky.
Pobytové služby sociální prevence	Ve městě se nacházejí dva azylové domy s celkovou kapacitou více než 50 lůžek pro osoby bez přístřeší, v krizi, ale také pro rodiny s dětmi; kapacita je nedostačující, na umístění v azylovém bytě zájemci čekají. Noclehárna disponuje kapacitou 12 lůžek, schází služba pro osoby opouštějící ústavní zařízení, např. domy na půl cesty.
Nejnaléhavější problémy k řešení z pohledu vedení obce	- zavedení koordinovaného přístupu k řešení bytové nouze a ukončování bezdomovectví na území města - navýšení bytového fondu, spolupráce se soukromým trhem s byty - odstranění bariér pro vstup do bydlení (v bytech v majetku města) - vytvoření komplexní sítě podpory - udržitelnost stávajících projektů - vzdělávání pracovníků NNO a úřadu v metodách sociální práce, prevence ztráty bydlení a ukončování bezdomovectví - služby zaměřené na nejohroženější skupiny - sousedské spory - nízká míra občanské participace a zapojení do řešení společných témat a problémů

2.2.9 Sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování

Azylové domy a noclehárny	V Jihlavě fungují 2 azylové domy s kapacitou více než 50 lůžek a v zimním období i noclehárna (v plánu je celoroční provoz, předpoklad otevření 2023/2024), v zimním období je možnost využít i nouzových přístřešků – Iglou (6 ks) a vojenský stan s podlahou a lavicemi.
Kontaktní centrum a krizová pomoc	Funguje zde kontaktní centrum pro osoby ohrožené závislostí a osoby závislé na návykových látkách a osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách (od 15 let) a také ambulantní centrum pro osoby v krizi (bez omezení věku)
NZDM	NZDM jsou v Jihlavě provozována 2, jedno funguje pouze ambulantně s okamžitou kapacitou 49 klientů, druhé

	ambulantně (maximální okamžitá kapacita 25) a terénně (maximální okamžitá kapacita 10)
OSP	Celkem v Jihlavě fungují tři poradny: občanská, manželská a pro oběti trestné činnosti, odbornému sociálnímu poradenství se ale věnují i další služby: adiktologické, centra pro zdravotně postižené atd.
SAS pro rodiny s dětmi	V Jihlavě působí dvě sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.
Terénní programy	Oblastní charita Jihlava provozuje Terénní programy SOVY, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a ty, které se v situaci sociálního vyloučení nacházejí. Pod Střediskem křesťanské pomoci běžely do letošního roku i terénní programy zaměřené na cílovou skupinu osob bez přístřeší. Služba bude z důvodu nezajištěného financování na další období ukončena. Částečně terénní formou pracují i další služby (Centrum U Větrníku, SASRD).
Sociální rehabilitace	Pro cílovou skupinu, tedy osoby sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, funguje ve městě jeden poskytovatel.
Služby následné péče	V Jihlavě působí jeden poskytovatel, a to Následná péče Jihlava, doléčovací program pro abstinující klienty, pod Diecézní charitou Brno.
Nedostatečné pokrytí sociálními službami	Zjištěny byly nedostatečné kapacity krizového a dočasného ubytování pro klienty ohrožené bytovou nouzí, dále pak sociálního bydlení a služeb pro osoby bez přístřeší.
Nejnaléhavější problémy z pohledu vedení obce ¹⁹	- dostatečné kapacity pro prevenci ztráty bydlení a řešení bytové nouze - koordinace jednotlivých služeb pro komplexní řešení potřeb domácností a klientů - trávení volného času neorganizované mládeže - nedostatečné kapacity pro komunitní práci, chybějící participace ohrožených komunit na nastavování politik a účinných opatření

2.3 Místní síť a její financování

Podmínky poskytování pomoci a podpory osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb, příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních

¹⁹ Zdroj: Vstupní analýza Jihlava, 2019

služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách a povolání sociálního pracovníka upravuje zákon č. 108/2006 S., o sociálních službách, v platném znění.

Sociální služby jsou oprávněny poskytovat fyzické i právnické osoby, obce, kraje a ministerstvo a jím zřízené organizační složky. Poskytování sociálních služeb je možné pouze na základě oprávnění k poskytování sociální služby, tzv. registrace, o tu je nutné žádat místně příslušný krajský úřad. Místní příslušnost se řídí místem trvalého bydliště, pokud je žadatelem fyzická osoba, nebo místem sídla společnosti, pokud jde o osobu právnickou.

2.3.1 Sociální služby

Podle registru poskytovatelů sociálních služeb (dále také „registr“) a výše zmíněných zdrojů je na území Jihlavy poskytováno 52 sociálních služeb. Z údajů v registru vyplývá, že ve městě působí 6 poskytovatelů sociálních služeb, jejichž cílovou skupinou jsou osoby ohrožené sociálním vyloučením, respektive osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby v krizi, osoby bez přístřeší, etnické menšiny, děti a mládež ohrožené společensky nežádoucími jevy nebo rodiny s dětmi. Jde o následující organizace: Diecézní charita Brno – Oblastní charita Jihlava (dále „Oblastní charita Jihlava“), Středisko křesťanské pomoci, Středisko křesťanské pomoci – Naděje pro život Jihlava, Občanská poradna Jihlava, z.s., F POINT, z.s. Sociální služby pro osoby v krizi, jimž kvůli mimořádným událostem hrozí propad do rizikové skupiny ohrožené sociálním vyloučením, poskytují tyto organizace: Bílý kruh bezpečí z.s., Centrum J. J. Pestalozziho, o.p.s. a Psychocentrum – manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace. Uvedené organizace poskytují služby jak v katastrálním území města, tak i mimo něj – jedná se většinou o obce ve správním obvodu města Jihlava, ale i o další obce jihlavského okresu. Se skupinou sociálně znevýhodněných či ohrožených osob pracuje rovněž Odbor sociálních věcí magistrátu města.

Z hlediska právní formy jsou mezi organizacemi poskytujícími sociální služby výše vymezeným cílovým skupinám zastoupeny zapsané spolky, obecně prospěšné společnosti, církevní organizace a organizace zřizované krajem – příspěvkové organizace. Nejčastějším zřizovatelem sociálních služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením jsou církevní organizace – Oblastní charita Jihlava, Středisko křesťanské pomoci a Středisko křesťanské pomoci – Naděje pro život Jihlava. Za nimi následují zapsané spolky a obecně prospěšné společnosti. Ani jedna ze služeb pro sledovanou cílovou skupinu není zajišťována zařízením zřizovaným městem. Nejčastějším a největším zdrojem financování jsou u neziskových organizací dotace, příspěvky od kraje a od města. Další část tvoří soukromé zdroje (nadace apod.). Státní dotace a příspěvky kraje i města hrají velkou roli také u církevních organizací. Významným zdrojem financí jsou v případě neziskových i církevních organizací granty EU. Služby jsou poskytovány pobytovou (azylové domy), ambulantní nebo terénní formou. Terénní sociální práci prostřednictvím terénních programů zajišťuje Oblastní charita Jihlava. Pracovnice Terénních programů Sovy (dále také „TP Sovy“) zajišťují tuto službu v přirozeném sociálním prostředí klientů.

Další terénní službou, jejíž úspěšnost je založena na důvěře mezi pracovníkem a klientem při výkonu přímé sociální práce, je kontaktní centrum spadající rovněž pod Oblastní charitu.

V oblasti dluhové problematiky působí v Jihlavě Občanská poradna, z.s.

Na závěr kapitoly uvádíme přehlednou tabulku sociálních služeb v Jihlavě.²⁰

²⁰ Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, dostupné z: <http://iregistr.mpsv.cz>

Název poskytovatele	Zařízení poskytovat. Název služby	Druh služby	Forma poskytování služby	Regionalita územní působení	Cílová skupina	Věková kategorie	Okamžitá kapacita (terénní/ ambulantní)	Počet lůžek (pobytová forma)
Bílý kruh bezpečí, z.s.	Poradna Bílého kruhu bezpečí, z.s.	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	celá ČR, pobočka v Jihlavě	oběti trestné činnosti, oběti domácího násilí	-	ambulantně 2, terénně 1	-
Centrum pro zdravotně postižené kraje Vysočina, o.p.s.	Centrum pro zdravotně postižené Jihlava	odborné sociální poradenství, půjčovna kompen. pomůcek	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	osoby se zdravotním postižením a jejich rodiny, osoby v krizi, rodiny s dítětem/děťmi, senioři	18+	ambulantně 5, terénně 5	-
Diecézní charita Brno	Adapta Jihlava - odlehčovací služba	odlehčovací služba	pobytová, ambulantní, terénní	Jihlava	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením	16-64	ambulantně 7, terénně 1	4
Diecézní charita Brno	Adiktologická ambulance Jihlava	odborné sociální poradenství	ambulantní	Jihlava	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi	15+	individuálně 2, skupinově 12	-
Diecézní charita Brno	Bárka - domácí hospic Jihlava	odlehčovací služba	terénní	Jihlava	osoby s chronickým onemocněním	19+	4	
Diecézní charita Brno	Centrum U Větrníku Jihlava	kontaktní centrum	ambulantní, terénní	Jihlava	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	15+	ambulantně 12, terénně 8	

Diecézní charita Brno	Erko nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Jihlava	- nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	ambulantní	Jihlava	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, rodiny s dítětem/děti, etnické menšiny	6-26	49	
Diecézní charita Brno	Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Vrakbar Jihlava	nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	ambulantní, terénní	Jihlava	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, pachatelé trestné činnosti, etnické menšiny	14-26	ambulantně 25, terénně 10	
Diecézní charita Brno	Klubíčko Jihlava	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Jihlava	rodiny s dítětem/děti		ambulantně 18, terénně 3	

Diecézní charita Brno	Následná péče Jihlava	služby následné péče	pobytová, ambulantní	Jihlava	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách	18+	15	14
Diecézní charita Brno	Terénní programy SOVY	terénní program	terénní	Jihlava	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	11+	20	
Domácí hospic Vysočina, o.p.s.	Středisko hospicové péče Nové Město na Moravě	odborné sociální poradenství	terénní	Kraj Vysočina	osoby v krizi,	7+	2	
Integrační centrum SASOV, z.ú.	INTEGRAČNÍ CENTRUM SASOV z.ú. - odborné sociální poradenství	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	celá ČR, pobočka Jihlava	osoby s jiným zdravotním postižením, osoby v krizi	-	ambulantně 4, terénně 3	-
Integrační centrum SASOV, z.ú.	Integrační centrum SASOV, z.ú. - sociální rehabilitace	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka Jihlava	osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením	7-40 let	ambulantně 2 (skupinová práce) 4, terénně 7	
Integrační centrum SASOV, z.ú.	Integrační centrum SASOV, z.ú. - denní stacionář	denní stacionář	ambulantní	Kraj Vysočina, pobočka Jihlava	osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením	3-40 let	3	
Kolpingovo dílo České republiky z.s.	Poradna pro gambling Kraje Vysočina	odborné sociální poradenství	ambulantní	Kraj Vysočina	osoby ohrožené závislostí nebo závislé na návykových látkách, osoby v krizi	11+	1 klient na pracovníka, v případě práce s rodinou je okamžitá kapacita stanovena na 6	-

							osob při jednom pracovníkovi	
Občanská poradna Jihlava, z.s.	Občanská poradna Jihlava, z.s.	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka Jihlava	osoby v krizi	-	ambulantně 4, terénně 1	-
Psychocentrum - manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace	Psychocentrum - manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace	odborné sociální poradenství	ambulantní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	Rodiny s dítětem/děťmi, osoby v krizi, děti a mládež 6–26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, oběti domácího násilí	-	9	-
Psychocentrum - manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace	Psychocentrum - manželská a rodinná poradna Kraje Vysočina, příspěvková organizace	intervenční centrum	ambulantní, terénní		oběti domácího násilí		ambulantně 2, terénně 1	
Romodrom, o.p.s.	Romodrom pobočka Jihlava (Kraj Vysočina)	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách, osoby, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy, etnické menšiny	18+	1 (v případě práce s rodinou 6)	-
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR	Centrum na podporu integrace	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	imigranti a azylanti	-	ambulantně 2, terénně 1	-

	cizinců - kraj Vysočina							
TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	odborné sociální poradenství	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	osoby se zrakovým postižením, osoby s kombinovaným postižením	11+	ambulantně 3, terénně 1	
TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	TyfloCentrum Jihlava, o.p.s.	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, pobočka v Jihlavě	osoby se zrakovým postižením, osoby s kombinovaným postižením	11+	ambulantně 2, terénně 2	
Tyfloservis, o.p.s.	Tyfloservis, o.p.s. - Krajské ambulantní středisko Jihlava	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby se zrakovým postižením, osoby s kombinovaným postižením	15+	ambulantně 3, terénně 2	
VOR Jihlava, z.ú.	VOR Jihlava, z.ú.	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby s chronickým duševním onemocněním	19–80 let	ambulantně 3, terénně 2	
VOR Jihlava, z.ú.	VOR Jihlava, z.ú.	chráněné bydlení	pobytová		osoby s chronickým duševním onemocněním, s výjimkou osob, které vyžadují bezbariérový přístup	19–64 let		5
Psychiatrická nemocnice Jihlava	Centrum duševního zdraví Jihlava	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby s chronickým duševním onemocněním	15+	ambulantně 2, terénně 2	

Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, o.p.s.	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, o.p.s.	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby se sluchovým postižením	3+	ambulantně 6, terénně 8	
Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, o.p.s.	Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé kraje Vysočina, o.p.s.	tlumočnické služby	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby se sluchovým postižením	3+	ambulantně 8, terénně 9	
Středisko křesťanské pomoci - Naděje pro život	Azylové ubytování Jihlava	azylový dům	pobytová	Jihlava	oběti domácího násilí, osoby bez přístřeší, rodiny s dítětem/děťmi			43
Středisko křesťanské pomoci	Azylový dům pro muže – Kalvárie	azylový dům	pobytová	Jihlava	osoby bez přístřeší, osoby v krizi	18+ (pouze muži)		22
Středisko křesťanské pomoci	Noclehárna Havaj	noclehárna	ambulantní	Jihlava	osoby bez přístřeší	18+	12	
Středisko křesťanské pomoci - Naděje pro život	Aktivní rodina	sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	Jihlava	rodiny s dítětem/děťmi	-	ambulantně 1, terénně 2	
Muži a ženy o.p.s.	Muži a ženy - Jihlava	osobní asistence	terénní	celá ČR	osoby s kombinovaným postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním		30	

					postižením, rodiny s dítětem/děťmi, senioři			
ŽIVOT 99 - Jihlava, z.ú.	ŽIVOT 99 Jihlava, z.ú.	- osobní asistence	terénní	Jihlava	osoby s chronickým onemocněním, osoby s jiným zdravotním postižením, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, senioři	-	16	
ŽIVOT 99 - Jihlava, z.ú.	ŽIVOT 99 Jihlava, z.ú.	- tísňová péče	terénní	Jihlava	osoby s chronickým onemocněním, osoby s tělesným postižením, osoby se zrakovým postižením, senioři	18+	1	
VČELKA sociální služby o.p.s.	VČELKA sociální služby o.p.s.	sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením	terénní	celá ČR, pobočka v Jihlavě	osoby s chronickým onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, senioři		10	
VČELKA sociální služby o.p.s.	VČELKA sociální služby o.p.s.	osobní asistence	terénní	celá ČR, pobočka v Jihlavě	osoby s chronickým onemocněním,	-	10	

					osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, senioři			
VČELKA sociální služby o.p.s.	VČELKA sociální služby o.p.s.	pečovatelská služba			osoby s chronickým onemocněním, osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením, osoby s tělesným postižením, osoby se zdravotním postižením, senioři, rodiny s dítětem/děťmi		17	
Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace	pečovatelská služba	pečovatelská služba, odlehčovací služba, stacionář	ambulantní, terénní	Jihlava	senioři, nemocní			
Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace	Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace - denní stacionář	denní stacionář	ambulantní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby s chronickým duševním onemocněním, senioři	55+	20	
Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace	Integrované centrum sociálních služeb Jihlava,	odlehčovací služba	pobytová	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby s chronickým onemocněním, osoby se zdravotním postižením	40+		10

	příspěvková organizace - odlehčovací služba				mimo osob s mentálním postižením			
Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace	Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace - pečovatelské služby	pečovatelská služba	ambulantní, terénní	Kraj Vysočina, Jihlava	osoby s chronickým duševním onemocněním, osoby s chronickým onemocněním, osoby se zdravotním postižením, rodiny s dítětem/děti	19+	ambulantně 3, terénně 30	
Integrované centrum sociálních služeb Jihlava, příspěvková organizace	Domov pro seniory Lesnov	domov pro seniory	pobytová	Kraj Vysočina, Jihlava	senioři	55+		146
Denní a týdenní stacionář Jihlava, příspěvková organizace		denní/týdenní stacionář	ambulantní	Jihlava	osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením	16-64	30	28
Denní a týdenní stacionář Jihlava, příspěvková organizace		chráněné bydlení	pobytová		osoby s kombinovaným postižením, osoby s mentálním postižením	18-64		8
DS Stříbrné Terasy	DS Stříbrné Terasy	domov pro seniory	pobytová	Jihlava	senioři	55+-		75
F POINT z.s.	F POINT z.s.	sociální rehabilitace	ambulantní, terénní	Jihlava	děti a mládež ve věku od 6 do 26 let ohrožené společensky nežádoucími jevy, imigranti a azylanti, oběti obchodu s lidmi, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách	-	ambulantně 7, terénně 10	

					(cizinci), rodiny s dítětem/děťmi, etnické menšiny			
ALZHEIMER HOME Jihlava z.ú.	ALZHEIMER HOME Jihlava	domov se zvláštním režimem	pobytová	Jihlava	osoby s chronickým duševním onemocněním	40+		95
Centrum J.J.Pestalozziho, o.p.s.	Centrum J.J.Pestalozziho - Krizová pomoc	krizová pomoc	ambulantní	Jihlava	osoby v krizi		4	

Tabulka č. 1: Přehled poskytovatelů sociálních služeb

2.3.2 Další služby a aktivity

Úplný přehled sociálních služeb s působností ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Jihlava přináší Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území SO ORP Jihlava 2022–2024,²¹ v rámci projektu Vytvoření střednědobého plánu rozvoje služeb pro ORP Jihlava vznikla též brožura Poskytovatelé sociálních služeb na území SO ORP Jihlava²².

2.3.3 Popis zdrojů financování místní sítě a rozvojových aktivit

Řízení a financování systému sociálních služeb je od roku 2015 i formálně plně v kompetenci Kraje Vysočina. Kraj Vysočina spravuje a distribuuje rozhodující část prostředků na zajištění financování sociálních služeb. Součástí rozhodování kraje jako správce sítě sociálních služeb je i zajištění udržitelnosti financování celého systému včetně udržitelnosti poskytování sociálních služeb, jejichž rozvoj byl podpořen prostřednictvím externích finančních zdrojů, především evropských fondů. Město Jihlava pak poskytuje sociálním službám příspěvky z dotačního programu na podporu a rozvoj neziskového sektoru v sociální oblasti a Programu prevence kriminality Jihlava 2022.

²¹ Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=552253

²² Poskytovatelé sociálních služeb na území SO ORP Jihlava, statutární město Jihlava, 2022.

2.4 Vyhodnocení předchozího plánovacího cyklu

Opatření a cíle navržené v předchozím SPSZ byly během sledovaného období vyhodnoceny jednou, a to v rámci Akčního plánu sociálního začleňování pro rok 2020 v Jihlavě (dále jen Akční plán). Akční plán vznikl v době před nouzovým stavem v ČR z důvodu šíření koronaviru a zaměřil se na výčet opatření ze SPSZ naplněných v projektech i mimo ně. Další akční plány již z důvodu omezení způsobených pandemií nevznikly. ASZ zpracovala vlastní evaluační zprávu zaměřenou na oblast bydlení. Vedle toho, že bydlení patřilo mezi největší priority při realizaci opatření, je i evaluační zpráva důvodem, proč je vyhodnocení této oblasti zpracováno nejpodrobněji. Vyhodnocení dalších oblastí probíhalo v rámci setkání Lokálního partnerství (květen 2022), individuálních konzultací s aktéry a na základě zpětné vazby zaslané e-mailem (červen 2022).

V rámci metodiky KPSVL bylo v Jihlavě realizováno 6 projektů, které vycházely z cílů a opatření navržených ve Strategickém plánu sociálního začleňování města Jihlava:

Pilíř	Název projektu, realizátor a anotace	Rozpočet a realizace
Bydlení, Zdraví	Podpora pro osoby bez bydlení v Jihlavě, Středisko křesťanské pomoci Projekt byl zaměřen na pomoc osobám, které se podle typologie ETHOS ²³ nacházejí bez střechy a bez bytu. Projekt podporoval rozvoj sociální práce s CS a v jeho rámci vznikly/byly rozvinuty tři druhy služeb – noclehárna, terénní programy a nízkoprahové denní centrum.	5.630.209,- 1. 4. 2020 - 30. 6. 2022, prodloužen do 30. 9. 2022
Bydlení	Jednotné místo pro bydlení, Statutární město Jihlava Předmětem projektu bylo vytvoření jednotného místa pro bydlení jako klíčového kroku k zavedení systému ukončování bytové nouze na území statutárního města Jihlavy. Cílem bylo zavedení evidence osob v bytové nouzi, prioritizace žadatelů o byt v majetku města, síťování a spolupráce se sociálními službami a institucemi, ale i zavedení konkrétních nástrojů na pomoc domácnostem ohroženým ztrátou bydlení/v bytové nouzi.	1.414.125,- 1. 4. 2020 - 30. 6. 2022 prodloužen do 30. 9. 2022
Bydlení, Zdraví	Podpora terénních programů Sovy v Jihlavě, Oblastní charita Jihlava Cílem projektu byla podpora osob ohrožených sociálním vyloučením, které žijí v nepříznivé sociální situaci. Činnosti zahrnovaly přímou systematickou práci s klienty v Jihlavě zejména prostřednictvím poskytování odborného poradenství (bytového, sociálního, finančního a dluhového, zdravotního, kariérního), kontaktní práce a preventivních aktivit.	11.700.975,- 1. 1. 2020 - 30. 6. 2022 prodloužen do 31. 10. 2022

²³ Evropská typologie bezdomovství a vyloučení z bydlení vychází z principu, že pojetí domova lze chápat ve třech oblastech, jejichž absence může vést k bezdomovství. Mít domov může být chápáno jako: mít přiměřené bydlení, které může osoba a její rodina výlučně užívat (fyzická oblast); mít prostor pro vlastní soukromí s možností sociálních vztahů (sociální oblast); mít právní důvod k užívání (právní oblast). Z toho vyplývají čtyři formy vyloučení z bydlení: bez střechy, bez bytu, nejisté bydlení, nevyhovující bydlení – všechny tyto situace ukazují na absenci bydlení.

Dluhy, Zaměstnanost	Dluhy v Jihlavě, Občanská poradna Projekt byl zaměřen na rozvoj kompetencí v oblasti právního povědomí a finanční gramotnosti u osob sociálně vyloučených nebo osob sociálním vyloučením ohrožených. Cílem bylo vytvoření komplexního programu sestávajícího z odborného sociálního poradenství a návazných, vzájemně provázaných aktivit, směřujících ke zkompetentnění cílové skupiny především v oblasti dluhové problematiky.	6.871.825,- 1. 2. 2020 - 30. 6. 2022
Zdraví, Bezpečnost a občanské soužití	SAS pro rodiny s dětmi Klubíčko, Oblastní charita Jihlava Projekt si kladl za cíl prostřednictvím sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Klubíčko zmírnit dopady sociálního vyloučení a zlepšit možnosti těchto rodin na uplatnění ve společnosti. Oblasti podpory zahrnovaly zejména zaměstnanost, dluhy a příjmy domácnosti, nepříznivou bytovou situaci, zdraví či vzdělávání a výchovu dětí.	6.715.503,- 1. 10. 2020 - 30. 6. 2022 prodloužen do 31. 8.
Bezpečnost a občanské soužití	Zavedení asistentů prevence kriminality, Statutární město Jihlava Předmětem projektu bylo zřízení 4 pracovních pozic asistentů prevence kriminality a podpora jejich činnosti. Cílem, který projekt sledoval, bylo zajištění prevence kriminality a výskytu sociálně patologických jevů na území statutárního města Jihlavy a zlepšení podmínek života v lokalitách s vyšším výskytem těchto jevů.	3.997.250,- 1. 4. 2020 - 30. 6. 2022 prodloužen do 31. 8.

Tabulka č. 2: Seznam projektů realizovaných v rámci KPSVL

2.4.1 Vyhodnocení opatření z předchozího plánovacího cyklu

Následující tabulky poskytují přehled opatření Strategického plánu sociálního začleňování města Jihlava a zhodnocení jejich naplnění (zelená barva – naplněno, světle červená – částečně naplněno, červená – nenaplněno).

BYDLENÍ	1. Strategický cíl: Snížení počtu domácností v substandardním bydlení	Status
KLÍČOVÝ PROBLÉM	Rozšiřující se množství osob a spektrum cílových skupin vyloučených z bydlení či ohrožených ztrátou bydlení, snižování dostupnosti bydlení a přetrvávající bariéry/faktory přispívající ke vzniku a rozvoji bytové nouze.	
1.1 Zvýšené kompetence a návyky ke standardnímu bydlení (včetně vyšší finanční gramotnosti) předcházející kriminalitě a nevhodnému užívání bytů/devastaci bytového fondu	1.1.1 Zřízení jednotného kontaktního místa, jehož pracovní tým bude obsahovat také pozici realitního (sociálního) makléře a bude přispívat k posílení spolupráce a informovanosti všech zúčastněných subjektů	
	1.1.2 Zavedení terénní sociální práce (podpora kompetencí klientů při řešení bydlení) a komunitní sociální práce	
	1.1.3 Zřízení pozice domovníka v městských domech	
1.2 Dostatek bytů vhodných pro cílovou skupinu	1.2.1 Revize pravidel přidělování bytů, včetně pravidel pro byty sociální	
	1.2.2 Zvyšování počtu sociálních bytů v bytovém fondu města formou výstavby, modernizace (rekonstrukce) či koupí	
	1.2.3 Zřízení krizových bytů pro rodiny s dětmi a krizového bydlení pro osoby bez domova, včetně noclehárny	
1.3 Nižší závislost CS na sociálních službách a	1.3.1 Zhodnocení výstupů z dosavadních aktivit (pracovních skupin atp.) v tématu bydlení formou koncepce bydlení	

BYDLENÍ	1. Strategický cíl: Snížení počtu domácností v substandardním bydlení	Status
jejich pomoci, lepší orientace klientů v systému, zajištěná potřeba doprovodu (sociální práce)	1.3.2 Zpracování analytických podkladů vč. demografické analýzy s prognózou vývoje obyvatelstva Jihlavy s ohledem na potřebnost bydlení	
	1.3.3 Nastavení a řízení systému bydlení města Jihlava prostřednictvím vzniku a implementace koncepce bydlení	
Návaznost na realizované projekty		
KPSVL	SMJ: Jednotné místo pro bydlení	
	OCHJ: Podpora Terénních programů Sovy v Jihlavě	
	SKP: Podpora pro osoby bez bydlení v Jihlavě	
	OCHJ: SASRD Klubíčko	
Jiné zdroje	SMJ: Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě (OPZ)	
	SMJ: Program prevence kriminality na místní úrovni (MV)	
	SMJ: Vytvoření střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Jihlava	
Hodnocení		
Za období spolupráce s ASZ (a realizace KPSVL projektů) došlo v Jihlavě ke změně (navýšení) kapacit sociálních služeb, stejně jako k rozšíření portfolia poskytovaných sociálních služeb, které se soustředí na zabydlování, prevenci ztráty bydlení či další podporu klientů v jejich přípravě na samostatné bydlení (ve smyslu tzv. housing ready). Realizované projekty v oblasti Bydlení jsou komplexní a kombinují několik přístupů k problematice bytové nouze. Jedním z nich je tolikrát zmiňované nastavení funkčního systému prevence ztráty bydlení, dalším je podpora klientů, aby byli „housing ready“ (což vyžaduje řešení dalších problémů spojených se sociálním vyloučením, jako je nezaměstnanost, zadluženost atd.), posledním je pilotování přístupu „housing first“, tedy ukončování bezdomovectví. Bytová nouze neznamená jen, že v Jihlavě se nachází osoby na ulici či v nevyhovujícím bydlení, ale také, že některým osobám hrozí ztráta bydlení nebo si ho z různých důvodů nejsou schopné udržet. Každý konkrétní případ potřebuje individuální přístup a Jihlavě se v posledních letech podařilo rozšířit škálu poskytovaných služeb a praktikovaných přístupů k řešení bytové nouze.²⁴ Z realizovaných projektů se z pohledu služeb osvědčilo Jednotné místo pro bydlení (s výhradami vůči nestálému fungování, nejasnému ukotvení a cíli), které přispělo i k efektivnější koordinaci agendy mezi Odborem sociálních věcí, Majetkovým odborem a poskytovateli sociálních služeb, včetně NNO, dále pak Terénní programy Bouřka pro osoby bez přístřeší, noclehárna i posílení Terénních programů SOVY. Pozitivně bylo hodnoceno i zavedení pozice domovníka s tím, že aktéři vnímají, že i u tohoto opatření jde o učící se proces a výběr osob, kompetence i další vzdělávání domovníků je třeba nadále precizovat. Důležité je i zaměření na posílení participativní spolupráce s místní komunitou. Krizový byt byl zřízen jeden, organizace ale zmiňují, že jim není zcela jasné, jak tento byt funguje, jaký je mechanismus jeho přidělování a na koho se mají v případě krize u svých klientů obracet, nicméně na webových stránkách města Jihlava je postup uveden.²⁵ Další opatření již buď nebyla hodnocena tak pozitivně, případně nebyla realizována (nebo byla naplněna částečně). Sociální realitní makléř byl zahrnut až do návrhu projektu na příští období, Zastupitelstvo se však vyjádřilo proti podání žádosti. Revize pravidel pro přidělování bytů proběhla v některých oblastech (byl zaveden systém evidence a prioritizace), nedošlo však k revizi nejvýznamnějších bariér, jako jsou dluhy vůči městu vs. splátkové kalendáře a trvalé bydliště namísto prokazatelného sepětí s Jihlavou). K navýšení počtu bytů v majetku města, které by pak mohly být alokovány i jako sociální, nedošlo vůbec. Analytická a koncepční činnost částečně probíhala v rámci Jednotného místa pro bydlení. Vznikla například Analytická zpráva o stavu bytové nouze v Jihlavě, byla navržena Koncepce ukončování bytové nouze v Jihlavě. Tato činnost částečně narážela na rozdělení oblasti mezi více gescí a odborů magistrátu, tím pádem i mezi vícero gesčních náměstků a radních. Ke koordinaci probíhajících aktivit částečně sloužila pracovní skupina pro bydlení, která se scházela pravidelně a kromě radního pro sociální oblast se jí účastnili zástupci Odboru sociálních věcí,		

²⁴ Zdroj: Evaluační zpráva Jihlava

²⁵ Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/pravidla-pro-poskytnuti-krizoveho-bytu/d-545684/p1=103718>

BYDLENÍ	1. Strategický cíl: Snížení počtu domácností v substandardním bydlení	Status
Majetkového odboru, realizátoři projektů i zástupci partnerů z řad MPSV či Platformy pro sociální bydlení. Jihlava realizovala i další projekty, které do této oblasti spadaly, například Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě, nicméně i přes značné pokroky v tomto období zůstala na rovině izolovaných aktivit a výzvou zůstává jejich propojení a zastřešení tak, aby skutečně tvořily ucelenou koncepci. Mezi další výzvy patří udržitelnost projektů ve smyslu jejich dalšího financování, ale i politické podpory, spolu s navyšováním bytového fondu města (případně navázání spolupráce se soukromými pronajímateli) tak, aby se snížilo riziko ohrožení bytovou nouzí pro další skupiny obyvatel. Na oblast bydlení byla namířena největší pozornost a zároveň zde docházelo k synergiím s dalšími oblastmi (dluhy, bydlení, zdravotní služby, bezpečnost). U poslední zmiňované byla důležitá spolupráce s Asistenty prevence kriminality. Ze zpětné vazby získané od aktérů vyplývá, že i v oblasti bydlení bude nutné počítat s novými cílovými skupinami, z nichž se jako nejohroženější jeví senioři. U nich bude důležitá jak prevence ztráty bydlení (což s sebou nese schopnost identifikace ohrožených domácností), tak pomoc s vyřízením dávek na bydlení – bariérou je zde neznalost, komplikovanost celého procesu, ale i stud, tak řešení již akutního bezdomovectví (terénní programy reportují stárnoucí populaci na ubytovnách). Jako problém identifikují i absenci sociální práce a podpory v rámci domovů s pečovatelskou službou.		

DLUHÝ	2. Strategický cíl: Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci a menší riziko hlubšího propadu	Status
KLÍČOVÝ PROBLÉM	Zadlužení jako bariéra při vstupu na trh s bydlením a na trh práce, faktor negativně ovlivňující šance na dosažení kvalitního vzdělání u dětí rodin potýkajících se s dluhy.	
2.1 Vyšší zájem a motivace CS k řešení situace, aby život v dluhách nebyl standard (vyšší mediální a finanční gramotnost)	<i>2.1.1 Dluhovému poradenství se věnují nejen služby občanské poradny, ale i služby odborného sociálního poradenství a základní poradenství jsou schopné provádět i služby terénních programů a SAS, a také sociální odbor města</i>	
	<i>2.1.2 Služby věnující se práci se zadluženými klienty se alespoň 2 x ročně setkávají ke sdílení dobrých praxí a za účelem aktualizace sítě</i>	
	<i>2.1.3 Vzdělávání pracovníků věnujících se předluženým klientům je zajišťováno pravidelně a s ohledem na legislativní změny</i>	
2.2 Vyšší znalost důsledků zadlužení a tím snížení dalšího zadlužení obyvatel	<i>2.2.1 Informační webové stránky nabízí informace s aktualizovanými možnostmi oddlužení, legislativních podmínek, s příklady výpočtů</i>	
	<i>2.2.2 Pro občany Jihlavy jsou k dispozici letáky/kartičky s obrázky s jednoduchým srozumitelným obsahem</i>	
	<i>2.2.3 Jsou realizovány kampaně s využitím veřejných prostor a zařízení s větší fluktuací osob (čekárny, zastávky, nástěnky, apod.)</i>	
2.3 Eliminace počtu lidí v šedé ekonomice a nižší fluktuace CS na trhu práce	<i>2.3.1 Kurzy finanční gramotnosti/rodinného hospodaření</i>	
	<i>2.3.2 Kurzy mediální gramotnosti (jak odolat tlaku reklamy apod.)</i>	
	<i>2.3.3 Kurzy hodnotového vzdělávání</i>	
Návaznost na realizované projekty		
KPSVL	Občanská poradna: Dluhy v Jihlavě	
	OCHJ: Podpora Terénních programů Sovy v Jihlavě	
	OCHJ: SASRD Klubíčko	
Hodnocení		
Nejvýznamnějším aktérem v této oblasti zůstává Občanská poradna (k zřízení avizované nové služby pod organizací Člověk v tísni ve sledovaném období nedošlo). Ta v rámci spolupráce s ASZ a díky zapojení do KPSVL realizovala projekt Dluhy v Jihlavě, v rámci kterého zvýšila kapacitu své dluhové poradny a realizovala informační		

DLUHY	2. Strategický cíl: Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci a menší riziko hlubšího propadu	Status
a osvětové kampaně zaměřené na veřejnost (články v místních médiích, reklama v trolejbusích, přednášková činnost, informační letáky). Většina NNO uváděla, že jejich klienti využívají i kapacit poradny v Třebíči nebo jiných městech. Na poskytování základního sociálního poradenství v oblasti dluhů ohroženým rodinám se podílely i Terénní programy SOVY pod Oblastní charitou Jihlava, částečně i SASRD Klubíčko. Klíčové pro další období bude vyjasnění role ostatních služeb ve vztahu k Občanské poradně, tak aby jejich zkompetentňování pomohlo uvolnit kapacity OP. Realizovány nebyly kurzy mediální gramotnosti ani hodnotového vzdělávání. Jako jednu z bariér pro oddlužování aktéři zmiňují výši splátek u města, respektive jejich maximální rozložení do 18 plateb, což je pro řadu klientů nedostupné. O vyšším počtu plateb by muselo rozhodovat zastupitelstvo, což působí jako další bariéra (a někdy je tak zaměstnanci klientům i komunikována). Vzhledem k omezeným pracovním příležitostem a drahému bydlení se problémem stává i zadlužení celých rodin. Problém zadlužení se týká i seniorů, kteří jsou ohroženi i pro ně nesrozumitelným systémem existující podpory (včetně dávek státní sociální podpory a sociálních služeb), návykovým chováním a podvodnými praktikami.		

ZAMĚSTNANOST	3. Strategický cíl: Nízký počet ekonomicky neaktivních osob	Status
KLÍČOVÝ PROBLÉM	Přetrvávající existence bariér omezujících možnosti pro uplatnění CS na běžném trhu práce a nedostatečná právní ochrana v oblasti práce (a ochrany zdraví), prohlubující se finanční nestabilita domácností (což negativně ovlivňuje i šance na dosažení kvalitního vzdělávání u dětí a přispívá k mezigeneračnímu přenosu chudoby).	
3.1 Více možností zapojení zadlužených na běžném trhu práce, snižování závislosti CS na dávkách v nezaměstnanosti/na soc. dávkách	3.1.1 Zvýšit kapacity občanských poraden, tj. i zavedení terénního dluhového poradenství	
	3.1.2 Zapojit nezaměstnané osoby s exekucemi do poradenských činností (do projektů) - aktivizovat uchazeče	
	3.1.3 Zvyšovat dostupnost a atraktivnost legální práce, osvěta v rámci komunity	
3.2 Zvyšování preferencí u zaměstnavatelů k náboru dlouhodobě nezaměstnaných oproti preferenci agenturních zaměstnanců/cizinců	3.2.1 Vycházet vstříc potřebám cílové skupiny 55+	
	3.2.2 Podporovat nové formy sdíleného zaměstnání	
	3.2.3 Kariérové poradenství	
3.3 Vyšší zapojení znevýhodněných Romů a jejich menší selhávání v dalším vzdělávání (v rámci nesegregovaného školství)	3.3.1 Založit sociální podnik (ve spolupráci s městem nebo velkým zaměstnavatelem)	jiny aktér
	3.3.2 Zvážit rozložení výplaty mzdy	
	3.3.3 Navázání aktivní spolupráce klíčových aktérů v oblasti zaměstnanosti	
Návaznost na realizované projekty		
KPSVL	Občanská poradna: Dluhy v Jihlavě	
Hodnocení		
Téma zaměstnanosti ve sledovaném období patřilo k nejobtížněji uchopitelným i nejméně aktivně a koncepčně uchopeným oblastem. Přispívá k tomu i fakt, že nezaměstnanost je v Jihlavě obecně nízká, úřad práce jako hlavní aktér vyvíjí celou řadu aktivit pro různé ohrožené cílové skupiny a neexistuje silná potřeba či vůle k systematickému propojování aktivit zaměřených na zaměstnanost s dalšími oblastmi (bydlení, zadluženost, ale například i vzdělávání). Potřeby cílové skupiny jsou natolik specifické a komplexní, že chybí porozumění problému, ale i dostupné řešení. Jediným aktérem, který v rámci KPSVL realizoval projekt v této oblasti, byla Občanská poradna. Jádro jejích aktivit se však soustředilo na témata, jako je hospodaření, finance či dluhy, a její přesahy do oblasti zaměstnanosti byly druhotné. Na poradnu se například obraceli zaměstnavatelé kvůli pracovníkům zatíženým exekucemi. V tomto		

ZAMĚSTNANOST	3. Strategický cíl: Nízký počet ekonomicky neaktivních osob	Status
případě na sebe Občanská poradna brala podobu mediátora a poradce pro správné vyřízení formálních náležitostí. Některá opatření SPSZ nebyla realizována pro jejich nereálnost nebo absenci aktéra, který by dané téma aktivně nesl. Bylo zvažováno založení pracovní skupiny Zaměstnanost, k tomu však i vzhledem k pandemické situaci nedošlo. Členem Lokálního partnerství je za oblast Zaměstnanost krajská pobočka Úřadu práce ČR, i z jejich strany je voláno po zapojení zaměstnavatelů. To se jeví jako nezbytné pro řešení problémů v této oblasti. Ačkoli úřad práce poskytuje širokou síť programů ke zvýšení kvalifikace a uplatnitelnosti, stále se objevují bariéry. Částečnou bariérou, kterou v rámci rozhovorů aktéři identifikovali, je absence sítí, které by zahrnovaly právě i zaměstnavatele. Služby zase zmiňují špatné postavení a nedostatečnou právní ochranu svých uživatelů na trhu práce. Problém, kterého si v současné době jednotliví aktéři a poskytovatelé služeb všímají, je ohrožení mladých lidí dlouhodobou nezaměstnaností a jejich omezené šance k dobrému uplatnění na trhu práce. Uplatnění na trhu práce je obtížné i pro specifickou cílovou skupinu, která zahrnuje klienty azylových domů a dalších služeb, které pracují s lidmi v bytové nouzi. Zadlužení, vysoké výdaje na bydlení, spolu s neuspokojivým zdravotním stavem a nízkou kvalifikací způsobují, že jsou této cílové skupině dostupné spíše dočasné formy zaměstnání, částečné úvazky, zaměstnání bez pracovní smlouvy, případně na dohody. V důsledku toho jsou vystaveni nejen nedostatečné právní ochraně, co se týče oblasti samotného zaměstnání (a ochrany zdraví), ale tato situace má pro ně řadu negativních dopadů v podobě nestability rodinných rozpočtů, ohrožení chudobou a prohlubování bytové nouze. Nestabilita negativně ovlivňuje i šance dětí z takto ohrožených domácností na dosažení kvalitního vzdělávání. To vede k mezigeneračnímu přenosu chudoby a ztrátě důvěry a aspirací. Ve městě se jeví jako problém i zaměstnávání duševně nemocných osob, vnímaná je potřeba navázání spolupráce s organizacemi pomáhajícími těmto osobám, a to například účastí při schůzkách na ÚP. Jako jedna z příležitostí pro zapojování osob z cílové skupiny do legálního zaměstnání byla zmiňována i možnost jejich uplatnění jako peer pracovníků (to se týká i seniorů ohrožených chudobou, například).		

ZDRAVÍ	4. Strategický cíl: Nižší míra zdravotních nerovností a lepší přístup ke zdravotním službám sociálně znevýhodněných osob	Status
KLÍČOVÝ PROBLÉM	Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím a lidé ohrožení sociálním vyloučením mají omezený přístup ke zdravotní péči a prevenci, což má zvýšené negativní dopady na jejich zdraví.	
4.1 Zvýšené návyky hygienické, k pohybovým aktivitám a smysluplnému trávení volného času předcházející sklonům k závislostem, obezitě, cukrovce, šíření infekcí atd.	4.1.1 Osoby mají k dispozici mediátora podpory zdraví – v území působí pracovník SZÚ	
	4.1.2 Kvalitní a kontinuální aktivity primární prevence – jednak v rámci systému škol a mateřských škol, jednak pro dospělé osoby. Zvolená forma musí být nízkoprahová a atraktivní pro cílovou skupinu	
	4.1.3 Osoby z cílové skupiny jsou zapojeny jako aktivní aktéři podpory pro přenos znalostí a dovedností v oblasti prevence zdraví	
4.2 Včasné řešení zdravotního nezanedbávání prevence, spolupráce v léčebném režimu	4.2.1 Osoby mají k dispozici mediátora podpory zdraví – v území působí pracovník SZÚ	
	4.2.2 Ve službách (zejména sociální služby a sociální pracovníci) pracujících s cílovou skupinou je součástí podpora osob v oblasti zdraví (např. doprovázení, zprostředkování, nácviky dovedností k samostatnému zvládnutí péče o zdraví), zejména pro terénní pracovníky je dostupná edukace v podpoře zdraví	
	4.2.3 Pro cílovou skupinu jsou vytvořeny příležitosti (nízkoprahovost, dostupnost) pro pravidelné aktivní trávení volného času (např. pohybové aktivity, organizované akce)	
4.3 Menší přetíženost lékařů, kratší čekací lhůty, vyšší dostupnost	4.3.1 Ve službách (zejména sociální služby a sociální pracovníci) pracujících s cílovou skupinou je součástí podpora osob v oblasti zdraví (např. doprovázení, zprostředkování, nácviky dovedností k samostatnému zvládnutí	

ZDRAVÍ	4. Strategický cíl: Nižší míra zdravotních nerovností a lepší přístup ke zdravotním službám sociálně znevýhodněných osob	Status
zdravotních služeb pro CS	<i>zajišťování péče o zdraví), zejména pro terénní pracovníky je dostupná edukace v podpoře zdraví</i>	
	<i>4.3.2 Aktivita průběžné a pravidelné edukace pro pracovníky zdravotních služeb v oblasti komunikace s cílovou skupinou</i>	
	<i>4.3.3 Vytvoření zázemí pro zajištění možnosti provedení úkonů osobní hygieny pro osoby, které si tyto úkony nemohou v stávajícím prostředí zabezpečit (zejména osoby bez střechy, v nevyhovujícím bydlení) - nízkoprahové denní centrum</i>	
Návaznost na realizované projekty		
KPSVL	OCHJ: Podpora Terénních programů Sovy v Jihlavě	
	OCHJ: SASRD Klubíčko	
	SKP: Podpora pro osoby bez bydlení v Jihlavě	
Jiné zdroje	SZÚ: Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením	
	OCHJ: CPP Vrakbar (Program prevence kriminality Jihlava 2020, SMJ)	
	SMJ: Koncepce rozvoje kvality základních škol v Jihlavě	
Hodnocení		
V oblasti zdraví byl pozitivně hodnocen projekt Státního zdravotního ústavu: Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, který se na naplňování opatření podílel největší mírou, i ten však měl vzhledem k potřebám cílové skupiny své limity. Celkově špatná dostupnost zdravotní péče v Jihlavě se odráží na její ještě nižší dostupnosti pro cílovou skupinu. Tento problém přetrvává a je akterny identifikován jako nejzávažnější. Okrajově souvisí i s chybějící dokumentací u klientů nebo nedostatečnou znalostí vlastních práv. Z navržených opatření byly realizovány aktivity zaměřené na cílovou skupinu osob bez přístřeší. Zde byly i v oblasti zdraví a prevence klíčové terénní programy a poskytování služeb k zajištění hygieny, případně potravinové pomoci. I tyto možnosti však byly omezené, z důvodu nerealizace projektu nízkoprahového denního centra, jehož zprovoznění je plánováno na přelom let 2023 a 2024. Státní zdravotní ústav realizoval celou řadu edukativních a preventivních aktivit přímo v terénu, organizoval pohybové aktivity, kurzy zdravého životního stylu, distribuoval hygienické pomůcky a další materiální pomoc související se zajištěním hygieny a péčí o zdraví a poskytoval podporu v lepší dostupnosti zdravotní péče (doprovody). Na některých z těchto aktivit se podílely i TP SOVY (doprovody, distribuce hygienických potřeb) a SASRD Klubíčko, které realizovalo setkání pro rodiče s dětmi na různá témata. I zde se v rámci zpětné vazby znovu objevuje téma duševního zdraví a nedostupnosti podpory pro mladé lidi, kteří jsou ohroženi rizikovým návykovým chováním. K horšímu zdravotnímu stavu cílové skupiny přispívá i nekvalitní a nezdravé bydlení a nedostatečná nabídka kvalitní potravinové pomoci (zcela v ní chybí například zelenina, množství neodpovídá potřebě). Další cílovou skupinou, u které je vnímáno narůstající riziko, jsou senioři. U nich se jedná zejména o oblast duševního zdraví, návykového chování, zajištění kvalitního stravování nebo například využívání příspěvku na bezmocnost a energetickou chudobu.		

BEZPEČNOST OBČANSKÉ SOUŽITÍ	A	5. Strategický cíl: Vysoká kvalita občanského soužití a nižší pravděpodobnost konfliktů mezi obyvateli	Status
KLÍČOVÝ PROBLÉM		Snížený pocit bezpečí v centru města spojený s posilováním negativních nálad ve společnosti vůči CS, omezené možnosti CS podílet se na řešení problému, stávající přístupy nezohledňují potřeby a zkušenosti CS.	
5.1 Mladiství neprohlubují své rizikové chování a mají dostatek		<i>5.1.1 Zřízení klubovny spojené s bydlením s cílem pracovat s dětmi v jejich přirozeném prostředí přímo v místě, kde bydlí (v městském bytovém domě) např. formou dobrovolnictví či ročníkového školního projektu (VOŠ)</i>	
		<i>5.1.2 Navýšení kapacit SAS</i>	

BEZPEČNOST OBČANSKÉ SOUŽITÍ	A	5. Strategický cíl: Vysoká kvalita občanského soužití a nižší pravděpodobnost konfliktů mezi obyvateli	Status
možností k trávení volného času na různých místech ve městě		5.1.3 Zavedení vrstevnických programů	
5.2 Občané Jihlavy mají vyšší pocit bezpečí v centru města a v okolí ubytoven, společensky a kulturně žije celá Jihlava hlavně centrum města		5.2.1 Atraktivní objekty města/historické budovy v centru jsou aktivní podporou města (např. prostřednictvím nízkých nájmů) využívány malými podnikateli	
		5.2.2 Vytvoření spolku s cílem komunikace zájmů CS směrem k veřejnosti a zároveň podpory aktivit (především romských) festivalů, romských dnů, prezentace kultury apod.	
		5.2.3 Ve městě jsou vytvořeny příležitosti pro trávení volného času např. podporou vzniku dětských hřišť	
5.3 Snižují se předsudky mezi obyvateli i agresivní chování		5.3.1 Podpora všeobecné primární prevence rizikového chování	
		5.3.2 Zavedení APK a široká osvěta MP, jak pracovat se specifickými cílovými skupinami	
		5.3.3 Zapojení CS do řešení problému a práce s veřejností, její osvěta a možnosti facilitace či mediace problému	
Návaznost na realizované projekty			
KPSVL		OCHJ: SASRD Klubíčko	
		SMJ: Zavedení asistentů prevence kriminality	
		OCHJ: Podpora Terénních programů Sovy v Jihlavě	
Jiné zdroje		KBPK: Plán prevence kriminality	
Hodnocení			
Obecně pozitivně je hodnocen projekt Asistentů prevence kriminality. Vítá ho jak samotná Městská policie Jihlava, tak i ostatní aktéři. Oceňují, že APK pracují s mládeží, pomáhají v rámci různých projektů zaměřených na bydlení (například Bydlení především), řešení sousedských potíží, zprostředkovávají lepší komunikaci mezi domácnostmi a městem. Slabou stránkou je nízká mzda a s ní spojené větší riziko fluktuace. Realizaci opatření se snaží napomáhat i Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality prostřednictvím dotačního titulu, který zavedla. Komise je orgánem, který zajišťuje a koordinuje celou oblast. Řada opatření nebyla realizována z důvodu absence vhodného partnera či prostor (5.1.1, 5.2.1), z důvodu pandemické situace nebo přehodnocení priorit, případně byly realizovány jinými odbory a aktéry bez koordinace s LP. To je i příklad založení spolku, který vznikl díky iniciativě zdola (5.2.2) a zatím si hledá své postavení i možnosti podpory své činnosti. Částečně se podílí i na zajišťování volnočasových a pohybových aktivit pro děti a mládež (zpřístupnění hřiště ZŠ na letní období), na těchto aktivitách se různou měrou podílejí i další aktéři, většinou svépomocí a zdola. Pokus o zapojení CS do řešení problému (5.3.3) ztroskotat zejména vzhledem k pandemické situaci. Toto téma je společně s trávením volného času neorganizované mládeže řešeno v návrhu projektu na další období. Stále chybí podpora spolkového života, komunitní práce a participace zástupců romské komunity, podpora jejich vlastních aktivit. Tématem pro další období zůstává trávení volného času neorganizované a ohrožené mládeže a zkvalitnění primární prevence na školách (doplnění existujících intervenčních programů o kontinuální práci přímo ve škole). Důležitou cílovou skupinou budou i senioři. Zde je poptávka zejména po koordinaci různých aktivit a možnosti pomoci a identifikaci ohrožených domácností. Mezi nejzávažnější témata, která se cílové skupiny v této oblasti dotýkají, patří kyberbezpečnost, šíření poplašných zpráv, podvodné jednání či absence podpory a řešení situací spojených s návykovým chováním seniorů. Z hodnocení aktivit, které probíhaly (posilování důvěry seniorů v policii, přiblížování její práce), vyplývá, že důležité je zejména zajištění jejich kontinuity a návaznosti.			

2.5 Syntetická analýza

Fenomén sociálního vyloučení je komplexní. Vyznačuje se nejasnými příčinami, dalekosáhlými dopady, protichůdnými zájmy, nevyjasněnými kompetencemi aktérů a zasahuje řadu tematických oblastí. Pro účely analýzy situace v tomto dokumentu byla zvolena jako nejvhodnější metoda tzv. *metoda stromu problému* (*Problem Tree*).

Metoda umožňuje zachycení příčin a dopadů neřešení problému ve vzájemných vazbách, umožňuje všem účastníkům pracovní skupiny zapojit se do analýzy a popsat vlastní odborný náhled na tematické oblasti a na vztahy mezi nimi. Všichni participující se vzájemně vzdělávají, vytváří sdílený náhled na situaci v území a posilují vědomí k potřebě řešit problém jako celek. Dále je metoda vhodná pro formulaci projektového záměru, protože vychází z logiky projektového rámce. Díky rozboru dopadů a popisu příčin problému metoda umožňuje efektivní definování indikátorů, což je oporou pro kvalitní výstup při vyhodnocení strategie a cílenou revizi.

Metodu využili aktéři při práci ve skupinách v minulém plánovacím období (SPSZ města Jihlava 2019–2022).

V rámci schůzek Lokálního partnerství v roce 2022 byly definovány hlavní problémy, které jsou rozpracovány do příčin (blíže viz návrhová část dokumentu). O řešení problémů či aspoň zlepšení situace chce město Jihlava v dalším programovém období usilovat společně s místními aktéry a ve spolupráci s Agenturou. Vyhodnocená a strukturovaná syntéza analytických vstupů k jednotlivým tematickým oblastem je rozpracována v příloze.

Cílovou skupinou jsou osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené. Konkretizace cílové skupiny je specifikována v kontextu jednotlivých tematických oblastí níže.

Klíčové problémy

Bydlení

- Rozšiřující se množství osob a spektrum cílových skupin vyloučených z bydlení či ohrožených ztrátou bydlení, snižování dostupnosti bydlení a přetrvávající bariéry/faktory přispívající ke vzniku a rozvoji bytové nouze.

Dluhy

- Zadlužení jako bariéra při vstupu na trh s bydlením a na trh práce, faktor negativně ovlivňující šance na dosažení kvalitního vzdělání u dětí rodin potýkajících se s dluhy.

Bezpečnost a občanské soužití

- Snížený pocit bezpečí v centru města spojený s posilováním negativních nálad ve společnosti vůči CS, omezené možnosti CS podílet se na řešení problému, stávající přístupy nezohledňují potřeby a zkušenosti CS.

Zaměstnanost

- Přetrvávající existence bariér omezujících možnosti pro uplatnění CS na běžném trhu práce a nedostatečná právní ochrana v oblasti práce (a ochrany zdraví), prohlubující se finanční nestabilita domácností (což negativně ovlivňuje i šance na dosažení kvalitního vzdělávání u dětí a přispívá k mezigeneračnímu přenosu chudoby).

Sociální služby

- Podpora jednotlivcům a rodinám v sociálním vyloučení neodpovídá jejich potřebám a jimi identifikovaným bariérám

Zdraví

- Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím a lidé ohrožení sociálním vyloučením mají omezený přístup ke zdravotní péči a prevenci, což má zvýšené negativní dopady na jejich zdraví

3 Strategická část

Vize / globální cíl

Jihlava systematicky pracuje na snížení míry sociálního vyloučení díky spolupráci a komunikaci nestátních neziskových organizací, Kraje Vysočina, Magistrátu města Jihlava, poskytovatelů sociálních služeb a obyvatel Jihlavy ohrožených sociálním vyloučením i ostatní veřejnosti.

Výstupem strategického plánování je vize, která vyjadřuje základní hodnoty sociálního začleňování v Jihlavě, strategické a specifické dílčí cíle jednotlivých prioritních oblastí, popis očekávaných dopadů a opatření k naplnění jednotlivých cílů.

Prioritní oblasti vychází z obsahového zaměření spolupráce, uvedeného v Popisu spolupráce Memoranda o spolupráci s ASZ.

Strategické cíle PSZ byly stanoveny na základě poznatků analytické části a dat a návrhů sebraných v rámci Lokálního partnerství. Opatření pak obsahují popis včetně odpovědného subjektu a indikátorů i zdrojů financování, tam, kde to lze, je uveden i harmonogram a předpokládané náklady. Indikátory byly stanoveny na úrovni: výstupů aktivit (počet akcí, účastníků apod.) a na úrovni výsledku, tedy bezprostředních dopadů aktivit (zabydlené domácnosti, klienti umístění na trhu práce apod.).

3.1. Strategické cíle

Následující kapitola obsahuje strategické cíle pro jednotlivé oblasti, které dále rozšiřuje o specifické cíle. Pro naplnění specifických cílů pak uvádí opatření.

Pro každou prioritní oblast tak byl na základě klíčového problému, uvedeného v Syntetické analýze, stanoven 1 strategický cíl a následně byly v rámci setkání Lokálního partnerství nastíněny specifické cíle a možná opatření k jejich naplnění.

Následující tabulka přináší zjednodušený přehled strategie.

Priority				
Bydlení	Dluhy	Zaměstnanost	Zdraví	Bezpečnost a občanské soužití
Klíčové problémy				
Rozšiřující se množství osob a spektrum cílových skupin vyloučených z bydlení či ohrožených ztrátou bydlení, snižování dostupnosti bydlení a přetrvávající bariéry/faktory přispívající ke vzniku a rozvoji bytové nouze.	Zadlužení jako bariéra při vstupu na trh s bydlením a na trh práce, faktor negativně ovlivňující šance na dosažení kvalitního vzdělání u dětí rodin potýkajících se s dluhy.	Přetrvávající existence bariér omezujících možnosti pro uplatnění CS na běžném trhu práce a nedostatečná právní ochrana v oblasti práce (a ochrany zdraví), prohlubující se finanční nestabilita domácností (což negativně ovlivňuje i šance na dosažení kvalitního vzdělávání u dětí a přispívá k mezigeneračnímu přenosu chudoby)	Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím a lidé ohrožení sociálním vyloučením mají omezený přístup ke zdravotní péči a prevenci, což má zvýšené negativní dopady na jejich zdraví	Snížený pocit bezpečí v centru města spojený s posilováním negativních nálad ve společnosti vůči CS, omezené možnosti CS podílet se na řešení problému, stávající přístupy nezohledňují potřeby a zkušenosti CS.
Strategické cíle				
Kontinuální snižování počtu domácností v substandardním bydlení díky koordinovanému přístupu k ukončování bytové nouze	Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci, menší riziko hlubšího propadu, nižší míra mezigeneračního přenosu chudoby	Město jako aktivní partner na poli zaměstnanosti	Lidé ohrožení sociálním vyloučením mají přístup ke zdravotní péči a preventivním aktivitám	Ve městě se všichni občané cítí bezpečně, lidé z CS mají dostatečné kapacity a kompetence a jsou podporováni k aktivnímu řešení svých problémů přednostně vlastními silami
Specifické cíle				
Zajištění dostatečné kapacity a kvality služeb, které přispívají ke snižování bytové nouze	Efektivnější design služeb věnujících se dluhovému poradenství, koordinace a pravidelná kooperace	Město se zapojuje do koordinace s dalšími partnery a podílí se na zavádění opatření zaměřených na specifické cílové skupiny	Ve městě je zajištěna dostupnost kvalitních preventivních aktivit, na jejich realizaci se podílí škála poskytovatelů se zapojením peer pracovníků (osob z cílové skupiny)	Děti a mladí lidé mají dostatek možností k trávení volného času na různých místech ve městě, osoby, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, se cítí být součástí komunity, mají možnost podílet se na řešení problémů a jsou v tom aktivně podporováni vytvářením příležitostí ze strany obce/města a dalších místních aktérů
Nastavení bytové politiky města tak, aby byla v souladu s cílem ukončování bytové nouze	Realizace efektivních preventivních aktivit a informačních kampaní, zajištění dostupnosti informací pro cílovou skupinu	Zaměření na zvyšování šancí na uplatnění na trhu práce pro znevýhodněné domácnosti	Osoby z cílové skupiny mají zajištěné takové služby, které odpovídají specifickým potřebám	Díky osvědčeným nástrojům a zajištění jejich udržitelnosti umíme problémům předcházet
Pokračování v koncepční a analytické činnosti, sdílení dobré praxe, spolupráci napříč odbory a sociálními službami				Díky efektivně nastaveným programům primární prevence, včetně prevence na školách, a podpoře komunitního rozvoje a spolkového života se zvyšuje pocit bezpečí a sounáležitosti ve městě

Tabulka č. 3: Mapa strategie

3.1.1 Prioritní oblast Bydlení

Mít možnost standardního bydlení je jednou ze základních životních potřeb, bez níž nemůže být proces sociálního začleňování úspěšný. Cílová skupina lidí ohrožených sociálním vyloučením je v Jihlavě tedy definována zejména na základě nedostatečného přístupu ke kvalitnímu bydlení.

Strategický cíl 1: Kontinuální snižování počtu domácností v substandardním bydlení díky koordinovanému přístupu k ukončování bytové nouze	
Specifické cíle	Opatření
1.1 Zajištění dostatečné kapacity a kvality služeb, které přispívají ke snižování bytové nouze	<i>1.1.1 Zajištění udržitelnosti a rozšíření činnosti Jednotného kontaktního místa pro bydlení, jehož pracovní tým bude obsahovat také pozici realitního (sociálního) makléře, vyvíjet analytickou činnost, provádět sběr dat a přispívat k posílení spolupráce a informovanosti všech zúčastněných subjektů</i>
	<i>1.1.2 Pokračování v rozvoji a dostupnosti služeb terénní sociální práce (podpora kompetencí klientů při řešení bydlení) a komunitní sociální práce</i>
	<i>1.1.3 Dokončení realizace projektu Nízkoprahové denní centrum (NDC) a noclehárna</i>
	<i>1.1.4 Zajištění kapacity služeb terénní sociální práce</i>
1.2 Nastavení bytové politiky města tak, aby byla v souladu s cílem ukončování bytové nouze	<i>1.2.1 Rozvíjet prioritizační systém pro přidělování bytů na základě dosavadních zkušeností, včetně pravidel pro byty sociální a revize mechanismu hospodaření s byty ve vlastnictví města</i>
	<i>1.2.2 Zvyšování počtu sociálních bytů v bytovém fondu města formou výstavby, modernizace (rekonstrukce) či koupí</i>
	<i>1.2.3 Zajištění udržitelnosti a rozvoj pozice domovníka v městských domech, jeho metodické vedení a rozšíření o komunitní samosprávu místních obyvatel</i>
1.3 Pokračování v koncepční a analytické činnosti, sdílení dobré praxe, spolupráci napříč odbory a sociálními službami	<i>1.3.1 Schválení a naplňování koncepce bydlení, průběžné doplňování dat, průběžná evaluace a revize koncepce bydlení</i>
	<i>1.3.2 Transformace stávající pracovní skupiny, jejímž cílem bude sdílení a předávání aktuálních informací z oblasti bydlení, a ustanovení pracovní skupiny s účastí terénních sociálních pracovníků, kteří se budou scházet minimálně jedenkrát za rok a budou témata řešit na základě aktuálních zkušeností z praxe</i>

Tabulka č. 4: Strategický cíl 1

Strategický cíl 1	Kontinuální snižování počtu domácností v substandardním bydlení díky koordinovanému přístupu k ukončování bytové nouze
Očekávaná změna / dopad	<i>Zajištění podpory osobám ohroženým bytovou nouzí, aby byly schopny získat a udržet si standardní bydlení.</i> <i>Cílová skupina je informovaná, politika města navazuje na Koncepti ukončování bezdomovectví.</i> <i>Dostatečná kapacita standardních bytových jednotek.</i>
Možné ukazatele	<i>zvýšená dostupnost standardního bydlení</i> <i>nižší počet osob ohrožených bytovou nouzí</i> <i>zvýšená efektivita, kvalita a transparentnost bytové politiky města</i>
Gestor	<i>SMJ, NNO</i>

Termín	2022–2027
Specifický cíl 1.1	Zajištění dostatečné kapacity a kvality služeb, které přispívají ke snižování bytové nouze
Očekávané výsledky	<i>fungující Jednotné místo pro bydlení včetně pozice sociálního realitního makléře, NDC a noclehárna, větší pokrytí terénními programy</i>
Indikátor výsledku	<i>zajištění základních potřeb osob bez přístřeší zachování Jednotného místa pro bydlení vznik pozice/spolupráce realitního sociálního makléře</i>
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022–2027
Specifický cíl 1.2	Nastavení bytové politiky města tak, aby byla v souladu s cílem ukončování bytové nouze
Očekávané výsledky	<i>Možnost revize pravidel přidělování sociálních bytů díky jejich větší dostupnosti, nižší počet domácností v substandardním bydlení, méně sousedských sporů</i>
Indikátor výsledku	<i>vyšší počet sociálních bytů změna pravidel pro přidělování bytů ze strany města Jihlava obsazenost pozice domovníka</i>
Gestor	SMJ
Termín	2022–2027
Specifický cíl 1.3	Pokračování v koncepční a analytické činnosti, sdílení dobré praxe, spolupráci napříč odbory a sociálními službami
Očekávané výsledky	<i>Politika města odpovídá schválené Koncepci ukončování bezdomovectví, je zajištěna pravidelná aktualizace dat, město i další aktéři společně řeší koncepci bydlení</i>
Indikátor výsledku	<i>schválený koncepční dokument ustanovení pracovní skupiny k předávání informací ustanovení pracovní skupiny s účastí terénních pracovníků</i>
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022–2027

Specifický cíl 1.1

Opatření 1.1.1	Zajištění udržitelnosti a rozšíření činnosti Jednotného kontaktního místa pro bydlení, jehož pracovní tým bude obsahovat také pozici realitního (sociálního) makléře, vyvíjet analytickou činnost, provádět sběr dat a přispívat k posílení spolupráce a informovanosti všech zúčastněných subjektů
Popis opatření	<i>Projekt Jednotné místo pro bydlení (JMB) je v Jihlavě realizován od roku 2020 a financován ze zdrojů OPZ (prostřednictvím KPSVL). Organizačně je zařazen pod Majetkový odbor. Chod Jednotného místa dosud zajišťoval jeden pracovník, do jehož agendy spadal přímý kontakt s klienty, jejich evidence a počáteční šetření v podobě vyplnění anamnestického dotazníku. Pracovník se podílel i na analytické a koncepční činnosti, síťování a oslovování soukromých majitelů bytů a nemovitostí určených k bydlení. Vyvinul systém prioritizace klientů, na jehož základě je udržován pořadník žadatelů o byt ve vlastnictví SMJ. Na JMB se obrazejí jednotlivci sami, případně jsou na něj odkazováni sociálními službami. Pro zajištění udržitelnosti a rozšíření činnosti je potřeba zajistit další financování a pozice, které budou zahrnovat i realitního (sociálního) makléře.</i>
Cílová skupina	<i>osoby v bytové nouzi a osoby ohrožené bytovou nouzí</i>
Indikátory výstupu	<i>počet kontaktů, počet hodin s klientem, počet úvazků JMB</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, vlastní zdroje SMJ</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>1.2.1, 1.3.1</i>

Opatření 1.1.2	Pokračování v rozvoji a dostupnosti služeb terénní sociální práce (podpora kompetencí klientů při řešení bydlení) a komunitní sociální práce
Popis opatření	<i>V Jihlavě působí dva terénní programy, které se primárně zaměřují na cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením, ztrátou bydlení nebo bytovou nouzí (včetně osob bez střechy), a to Terénní programy SOVY pod Oblastní charitou Jihlava a Terénní programy Bouřka pod Střediskem křesťanské pomoci. Oba byly v minulém období financovány ze zdrojů OPZ (u TP SOVY šlo o rozšíření kapacity o jeden tým, u TP Bouřka o jejich zřízení). Terénní formu realizuje i SASRD Klubičko (opět částečně díky financování z OPZ). Obsahem opatření je zajistit udržitelnost týmu pod TP SOVY, který se primárně zaměřuje na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a ztrátou bydlení, a SASRD Klubičko, orientované na rodiny s dětmi. Komunitní sociální práce dosud v Jihlavě neprobíhala, na základě dosavadních snah o vyšší participaci zástupců romské komunity a několika proběhlých schůzek se jeví jako vhodné řešení několika problémů, které samotní Romové a Romky označili jako nepalčivější (pocit bezpečí v centru, trávení volného času nejen dětí a mládeže, možnosti zapojování do</i>

	<i>veřejného dění, bydlení). Možnosti pro zapojení prvků komunitní práce byly identifikovány i u pozice domovníka v městských bytových domech.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a osoby ohrožené sociálním vyloučením a ztrátou bydlení</i>
Indikátory výstupu	<i>počet lidí, kteří si udrží bydlení, získají ho nebo se zabrání jeho ztrátě</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO, SMJ</i>
Harmonogram	<i>2023-2026</i>
Předpokládané náklady	<i>9.857.400,00 Kč (SMJ, Postupné strukturování volného času dětí a mládeže), 13.950.165,60 Kč (SASRD Klubíčko), 19.979.366,40 Kč (TP SOVY)</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>1.2.3</i>

Opatření 1.1.3	Dokončení realizace projektu Nízkoprahové denní centrum (NDC) a noclehárna
Popis opatření	<i>Realizace tohoto opatření byla původně plánována již na minulé období a navazuje na snahy poskytovatele služeb (Středisko křesťanské pomoci) o rozšíření nabídky tak, aby reagovala na potřeby cílové skupiny. V minulém období došlo k vybudování a otevření nového azylového domu pro muže a odkupu budovy (bývalého sídla AD), v níž má být NDC spolu s noclehárnou zřízeno. V tuto chvíli probíhají práce na rekonstrukci. Otevření se předpokládá na přelomu let 2023 a 2024. Noclehárna je do doby otevření NDC v zimních měsících provozována v jiném objektu, a kromě noclehu poskytuje i služby zaměřené na osobní hygienu. Financována je ze zdrojů OPZ.</i>
Cílová skupina	<i>osoby v bytové nouzi, osoby ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet úvazků, kapacita</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2024</i>
Předpokládané náklady	<i>25 mil. Kč</i>
Zdroje financování	<i>IROP, dotační zdroje Kraje Vysočina, města Jihlava, platby od uživatelů, sponzorské dary, nadace a nadační fondy</i>
Předpoklad realizace	<i>Rekonstrukce se předpokládá na 2. pol. roku 2023, uvedení do provozu v roce 2024</i>

Vazba na další opatření / cíle	4.2.1
---------------------------------------	-------

Opatření 1.1.4	Zajištění kapacity služeb terénní sociální práce
Popis opatření	<i>Cílem opatření je zajistit dlouhodobou dostupnost a stabilitu terénní sociální práce v území. Terénní sociální práce představuje klíčový nástroj pro aktivní vyhledávání a podporu osob, které nejsou schopny samostatně vyhledat pomoc v systému sociálních služeb, a přispívá tak k prevenci prohlubování sociálního vyloučení. Důraz je kladen na systematickou práci v přirozeném prostředí klientů, pravidelné vyhodnocování potřeb cílových skupin a pružné reagování na změny v sociální situaci v lokalitě. Obsahem opatření je zajistit udržitelnost týmu pod TP SOVY, který se primárně zaměřuje na podporu osob ohrožených sociálním vyloučením a ztrátou bydlení.</i>
Cílová skupina	osoby sociálně vyloučené a osoby ohrožené sociálním vyloučením a ztrátou bydlení
Indikátory výstupu	2,4 úvazku terénního pracovníka Cca 100 podpořených osob
Odpovědný subjekt	NNO
Harmonogram	2026–2028
Předpokládané náklady	5,9 mil. Kč (OCHJ)
Zdroje financování	OPZ+
Předpoklad realizace	zajištění financování

Specifický cíl 1.2

Opatření 1.2.1	Rozvíjet prioritizační systém pro přidělování bytů na základě dosavadních zkušeností, včetně pravidel pro byty sociální a revize mechanismu hospodaření s byty ve vlastnictví města
Popis opatření	<i>Prioritizační schéma bylo nastaveno v roce 2021 jako součást činnosti JMB. Na jeho základě dochází k pronajímání bytů zařazených do projektu Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě a bytů pro osoby v nepříznivé sociální nebo životní situaci, spojené se ztrátou bydlení nebo s nevyhovujícím bydlením. Cílem je prioritizační schéma rozvíjet tak, aby odráželo potřeby cílové skupiny, aktuální situaci i politiku města v oblasti bydlení a bylo v souladu s mechanismem hospodaření s byty ve vlastnictví města. V tom se stále objevují bariéry, které jsou diskriminační nebo netransparentní (podmínka trvalého pobytu na území města a bezdlužnosti) a neodpovídají cíli ukončování bezdomovectví v Jihlavě.</i>
Cílová skupina	osoby v bytové nouzi, osoby ohrožené bytovou nouzí, zájemci o byt dle Mechanismu hospodaření s byty ve vlastnictví statutárního města Jihlava

Indikátory výstupu	<i>prioritizační systém</i> <i>schválená revize Mechanismu hospodaření s byty ve vlastnictví statutárního města Jihlava</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ, OPZ+, výzva č. 7</i>
Předpoklad realizace	<i>2022-2027</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>1.1.1</i>

Opatření 1.2.2	Zvyšování počtu sociálních bytů v bytovém fondu města formou výstavby, modernizace (rekonstrukce) či koupi
Popis opatření	<i>Toto opatření bylo v minulém období částečně naplněno zařazením 12 bytů v majetku města do projektu Bydlení především: Testování konceptu Housing First v Jihlavě. Ke stávajícím 20 bytům určeným pro osoby v nepříznivé sociální nebo životní situaci spojené se ztrátou bydlení nebo nevyhovujícím bydlením tak přibýlo dalších 12. K výstavbě, modernizaci, rekonstrukcím či rozšiřování bytového fondu prostřednictvím koupě dosud nedocházelo (nebo ne cíleně v kategorii sociálních bytů), nicméně byly učiněny některé kroky, které by měly pomoci v budoucnu (přijetí Zásad pro spolupráci s investory, návrh na zřízení společnosti pro správu bytů). Smyslem opatření je navázání cílů v oblasti ukončování bezdomovectví na širší bytovou politiku města.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet bytů</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>dotační zdroje EU</i>
Předpoklad realizace	<i>dle bytové politiky města</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>1.3.1</i>

Opatření 1.2.3	Zajištění udržitelnosti a rozvoj pozice domovníka v městských domech, jeho metodické vedení a rozšíření o komunitní samosprávu místních obyvatel
Popis opatření	<i>Pozice domovníka-preventisty byla ve městě pilotně testována v rámci projektu MV ČR v roce 2021, v současné době se rozbíhá další projekt ze stejného dotačního programu.</i>

	<i>V rámci něj fungují 2 domovníci v domech se znaky sociálního vyloučení. Cílem projektu je zajistit v dlouhodobém časovém horizontu fungování systému garantujícího dodržování základních bezpečnostních standardů v bytovém domě ve vlastnictví obce všemi nájemníky, dále snížit stávající rizika vandalismu, pohybu a pobytu nepovolaných osob a rušení nočního klidu, vytvořit podmínky pro dlouhodobé udržení pořádku, společensky žádoucích vztahů a jednání, posílit odpovědnost nájemníků za péči, údržbu a užívání svěřeného majetku, ukotvit pracovní pozici domovníků-preventistů v systému bezpečnosti a veřejného pořádku v rámci bytových domů města.</i>
Cílová skupina	<i>nájemníci dotčených bytů, veřejnost</i>
Indikátory výstupu	<i>počet stížností, počet sousedských sporů</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, Program prevence kriminality MV ČR, vlastní zdroje SMJ</i>
Předpoklad realizace	<i>projekt je v realizaci, příprava žádosti o dotaci</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>1.1.2</i>

Specifický cíl 1.3

Opatření 1.3.1	Schválení a naplňování koncepce bydlení, průběžné doplňování dat, průběžná evaluace a revize koncepce bydlení
Popis opatření	<i>Koncepční a analytická činnost v minulém období částečně probíhala v rámci JMB. Byla zpracována Analytická zpráva o stavu bytové nouze v Jihlavě (a její aktualizace) a Koncepce ukončování bezdomovectví, která navrhuje zřízení integrovaného městského systému řešení bytové nouze a navrhuje sadu doporučení pro další rozvoj v oblasti bydlení. Schválení a naplňování koncepce bydlení naváže na tyto stávající snahy a zapojí další důležité aktéry a partnery (Útvar městského architekta, developery, ...).</i>
Cílová skupina	<i>veřejnost/obyvatelé SMJ, politická reprezentace</i>
Indikátory výstupu	<i>aktualizace Analytické zprávy o stavu bytové nouze v Jihlavě, aktualizace Koncepce ukončování bezdomovectví</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ</i>
Předpoklad realizace	<i>v případě schválení Koncepce ukončování bezdomovectví</i>

Vazba na další opatření / cíle	1.1.1, 1.2.1, 1.2.2
---------------------------------------	---------------------

Opatření 1.3.2	Transformace stávající pracovní skupiny, jejímž cílem bude sdílení a předávání aktuálních informací z oblasti bydlení, ustanovení pracovní skupiny s účastí terénních sociálních pracovníků, kteří se budou scházet minimálně jedenkrát za rok a budou témata řešit na základě aktuálních zkušeností z praxe
Popis opatření	<i>V minulém období vznikla pracovní skupina, na jejíž platformě se scházeli zástupci Odboru sociálních věcí MMJ, Majetkového odboru MMJ, realizátoři projektů (Bydlení především, JMB, TP Bouřka) a zástupci partnerů (OCHJ, SKP) spolu s politiky (radním pro sociální oblast) a externími experty (Platforma pro sociální bydlení, Ministerstvo práce a sociálních věcí). Náplní byla koordinace realizace jednotlivých projektů, řešení krizových situací, sdílení dobré praxe či revize stávajících postupů. Cílem je tuto pracovní skupinu zachovat, ale zefektivnit její činnost tím, že bude rozdělena dle roviny managementu/přímé práce. Pro terénní sociální pracovníky bude zřízena platforma, na které budou řešit témata z praxe na základě modelových situací.</i>
Cílová skupina	úředníci (zástupci relevantních odborů MMJ), zástupci NNO
Indikátory výstupu	počet pracovních setkání
Odpovědný subjekt	SMJ, NNO, experti
Harmonogram	2022–2027
Zdroje financování	vlastní zdroje

3.1.2 Prioritní oblast Dluhy

Dluhová problematika je jedním ze základních součástí sociálního začleňování, jelikož je do určité míry propojena se všemi dalšími oblastmi. Jednou z podmínek pro získání sociálního bydlení v Jihlavě je neexistence dluhů vůči městu (existence dluhu se připouští za předpokladu, že je uzavřen splátkový kalendář minimálně 6 měsíců před podáním žádosti a tento splátkový kalendář je dlužníkem dodržován) a někteří zaměstnavatelé kvůli složitější administrativě preferují zaměstnance bez exekucí. To má za následek problematickou bytovou a finanční situaci, která ve výsledku může vést i ke zhoršení zdravotního stavu v důsledku nedostatečné zdravotní péče a také sklonům k trestné činnosti.

DLUHY	2. Strategický cíl: Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci, menší riziko hlubšího propadu, nižší míra mezigeneračního přenosu chudoby
2.1 Efektivnější design služeb věnujících se dluhovému poradenství,	2.1.1 Dluhovému poradenství se věnují nejen služby občanské poradny, ale i další služby odborného sociálního poradenství a základní poradenství jsou schopné provádět i služby terénních programů a SASRD, agenda je pevnou součástí činnosti sociálního odboru města

DLUHY	2. Strategický cíl: Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci, menší riziko hlubšího propadu, nižší míra mezigeneračního přenosu chudoby
koordinace a pravidelná kooperace	2.1.2 Služby věnující se práci se zadluženými klienty se alespoň 2x ročně setkávají ke sdílení dobrých praxí a za účelem aktualizace sítě a efektivnější koordinace služeb
	2.1.3 Vzdělávání pracovníků věnujících se předluženým klientům je zajišťováno pravidelně a s ohledem na legislativní změny
	2.1.4 Navýšení kapacity občanských poraden, rozšíření terénního poradenství
	2.1.5 Zajištění dostatečné kapacity odborného sociálního poradenství a terénního poradenství
2.2 Realizace efektivních preventivních aktivit a informačních kampaní, zajištění dostupnosti informací pro cílovou skupinu	2.2.1 Informační webové stránky nabízí informace s aktualizovanými možnostmi oddlužení, legislativních podmínek, s příklady výpočtů – zajištění dostupnosti informací pro všechny druhy ohrožené cílové skupiny (seniory)
	2.2.2 V Jihlavě jsou realizovány efektivní programy na podporu finanční gramotnosti a prevence dluhů na školách
	2.2.3 Jsou realizovány kampaně s využitím veřejných prostor a zařízení s větší fluktuací osob (čekárny, zastávky, nástěnky, apod.), nově zaměřené i na energetickou krizi a chudobu

Tabulka č. 5: Strategický cíl 2

Strategický cíl 2	Nižší míra předlužení, méně osob v exekuci, menší riziko hlubšího propadu, nižší míra mezigeneračního přenosu chudoby
Očekávaná změna / dopad	<i>Snížení počtu osob v exekuci a míry zadluženosti v lokalitě</i>
Možné ukazatele	<i>Nižší počet osob v exekuci</i>
	<i>Nižší počet exekucí na osobu</i>
	<i>Vyšší informovanost a angažovanost CS</i>
Gestor	SMJ, OP, NNO
Termín	2023-2027
Specifický cíl 2.1	Efektivnější design služeb věnujících se dluhovému poradenství, koordinace a pravidelná kooperace
Očekávané výsledky	<i>Služby věnující se dluhovému poradenství společně řeší potřeby CS, CS je informovaná, ví, na koho se obrátit, a necítí bariéry ve vyhledání pomoci</i>
Indikátor výsledku	<i>vyšší počet služeb věnujících se dluhovému poradenství</i>
	<i>navýšení kapacit služeb</i>
	<i>realizace vzdělávání zaměstnanců</i>
Gestor	SMJ, OP, NNO
Termín	2023-2027
Specifický cíl 2.2	Realizace efektivních preventivních aktivit a informačních kampaní, zajištění dostupnosti informací pro cílovou skupinu

Očekávané výsledky	<i>CS je informovaná a schopná sama situaci vyhodnotit a hledat řešení</i>
Indikátor výsledku	<i>realizace preventivních programů informační kampaně</i>
Gestor	<i>SMJ, OP, NNO</i>
Termín	<i>2023-2027</i>

Specifický cíl 2.1

Opatření 2.1.1	Dluhovému poradenství se věnují nejen služby občanské poradny, ale i další služby odborného sociálního poradenství a základní poradenství jsou schopné provádět i služby terénních programů a SAS, agenda je pevnou součástí činnosti sociálního odboru města
Popis opatření	<i>Průběžné zaškolování a zvyšování kompetencí v oblasti dluhového poradenství u sociálních pracovníků s cílem zajištění včasného a dostupného poradenství v oblasti dluhů. Pracovníci budou schopni poskytnout základní poradenství všem uživatelům, zaměří se na prevenci pádu do dluhové pasti/vícečetných exekucí a pomohou tak uvolnit kapacity Občanské poradny, která se věnuje odbornému poradenství a oddlužování. Sociální služby budou schopny poskytovat komplexní poradenství tam, kde dluhy zasahují i do jiných oblastí (bydlení, zaměstnanost). Dluhové poradenství se stane standardní součástí činnosti pracovníků OSV.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>počet účastníků</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO, OP</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, vlastní zdroje</i>

Opatření 2.1.2	Služby věnující se práci se zadluženými klienty se alespoň 2x ročně setkávají ke sdílení dobrých praxí a za účelem aktualizace sítě a efektivnější koordinace služeb
Popis opatření	<i>Zřízení platformy pro výměnu informací mezi poskytovateli dluhového poradenství, ať už odborného, či základního, s cílem zkvalitňování služeb a jejich efektivnějšího zacílení na aktuální situaci.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>počet setkání</i>

Odpovědný subjekt	SMJ, OP, NNO
Harmonogram	2022-2027
Zdroje financování	vlastní zdroje
Předpoklad realizace	2 setkání zapojených aktérů

Opatření 2.1.3	Vzdělávání pracovníků věnujících se předluženým klientům je zajišťováno pravidelně a s ohledem na legislativní změny
Popis opatření	<i>Pracovníci, kteří poskytují dluhové poradenství, se průběžně (alespoň 1x za rok) vzdělávají tak, aby klienti vždy měli jasné, přesné a aktuální informace, které souvisejí s jejich situací.</i>
Cílová skupina	<i>zástupci NNO, pracovníci veřejné správy</i>
Indikátory výstupu	<i>počet vzdělávacích akcí</i>
Odpovědný subjekt	NNO
Harmonogram	2022-2027
Předpoklad realizace	<i>zajištění aktuálních školení</i>

Opatření 2.1.4	Navýšení kapacity občanských raden, rozšíření terénního poradenství
Popis opatření	<i>Opatření se osvědčilo už v minulém období, kdy byla ze zdrojů OPZ rozšířena kapacita Občanské poradny. Cílem je rozšířené kapacity udržet, a to i vzhledem k vývoji v oblasti bydlení, cen energií či inflace. Navýšené kapacity byly nezbytné i vzhledem k realizaci akce Milostivé léto.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>počet intervencí, počet úvazků</i>
Odpovědný subjekt	OP
Harmonogram	2023-2027
Předpokládané náklady	10.644.580,80 Kč
Zdroje financování	OPZ+
Předpoklad realizace	<i>příprava projektové žádosti</i>

Opatření 2.1.5	Zajištění dostatečné kapacity odborného sociálního poradenství a terénního poradenství
Popis opatření	<i>Cílem opatření je zachovat kapacitu odborného sociálního poradenství v Občanské poradně Jihlava. Důraz je kladen na zajištění kontinuity poskytování kvalifikovaného poradenství v oblastech, jako jsou dluhová problematika, pracovněprávní vztahy, bydlení, rodinné právo, sociální dávky a další. Součástí opatření je také rozvoj terénního poradenství, které umožňuje oslovit klienty přímo v jejich přirozeném prostředí – v domácnostech, v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením nebo v místech, kde neexistují kamenné poradenské služby. Terénní forma zároveň napomáhá odbourávání bariér spojených s obavou z institucionalizovaného prostředí.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>4,65 úvazku Cca 440 podpořených osob</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2026-2028</i>
Předpokládané náklady	<i>10 mil. Kč (OP)</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>

Specifický cíl 2.2

Opatření 2.2.1	Informační webové stránky nabízí informace s aktualizovanými možnostmi oddlužení, legislativních podmínek, s příklady výpočtů – zajištění dostupnosti informací pro všechny druhy ohrožené cílové skupiny (seniory)
Popis opatření	<i>Informace, které se týkají dluhového poradenství a možností oddlužení, jsou již široce dostupné na různých webových stránkách ministerstev a dalších institucí, které se touto oblastí zabývají. Město je přehledně zveřejní na svých webových stránkách, spolu s kontakty na lokální služby, na které se občané mohou obracet.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>počet aktualizací, počet příspěvků</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ</i>

Opatření 2.2.2	V Jihlavě jsou realizovány efektivní programy na podporu finanční gramotnosti a prevence dluhů na školách
Popis opatření	<i>Od roku 2012 platí povinnost škol programy realizovat, programy však nejsou dostatečné a kvalitní. Cílem opatření je najít zdroje, partnery a metodiky, které budou odpovídat potřebám dětí, zahrnovat hospodaření v krizových situacích, a vytvořit síť pedagogů, kteří se tématu na školách věnují.</i>
Cílová skupina	<i>děti a žáci základních škol, pedagogičtí pracovníci</i>
Indikátory výstupu	<i>počet škol, na kterých jsou realizovány efektivní programy</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>OP JAK, MF, MŠMT, OPZ+, vlastní zdroje</i>
Předpoklad realizace	<i>metodická podpora, zajištění financování</i>

Opatření 2.2.3	Jsou realizovány kampaně s využitím veřejných prostor a zařízení s větší fluktuací osob (čekárny, zastávky, nástěnky, apod.)
Popis opatření	<i>Realizátorem bude Občanská poradna Jihlava, která naváže na zkušenosti z předchozího období, ve kterém byly součástí jejího projektu informační kampaň v prostředcích městské hromadné dopravy i letáková kampaň, spolu s informacemi v místním tisku.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené</i>
Indikátory výstupu	<i>počet kampaní</i>
Odpovědný subjekt	<i>OP</i>
Harmonogram	<i>2023-2027</i>
Předpokládané náklady	<i>10.644.580,80 Kč</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>příprava projektové žádosti, zajištění financování</i>

3.1.3 Prioritní oblast Zaměstnanost

Zaměstnanost je úzce propojena se sociálním začleňováním, protože boj s nezaměstnaností (především dlouhodobou) je nezbytným krokem ke snížení sociálního vyloučení v dané lokalitě. Z toho důvodu je nutné vytvářet rovné podmínky na trhu práce i pro ohrožené skupiny.

ZAMĚSTNANOST	3. Strategický cíl: Město jako aktivní partner na poli zaměstnanosti
3.1 Město se zapojuje do koordinace s dalšími partnery a podílí se na zavádění opatření zaměřených na specifické cílové skupiny	3.1.1 Ustanovení koordinační platformy za účasti úřadu práce, zaměstnavatelů (zejména zástupců městských společností a příspěvkových organizací města) a neziskových organizací, které pracují s cílovou skupinou
	3.1.2 Zavádění inovativních přístupů s ohledem na specifické potřeby určitých cílových skupin (senioři, lidé s duševním onemocněním, nezaměstnané osoby s exekucemi), například v podobě zapojování peer pracovníků, podpora zavádění pracovních míst pro osoby s tělesným postižením v rámci organizací zřízovaných městem
	3.1.3 Větší důraz na právní ochranu v zaměstnání v organizacích zřízovaných městem
3.2 Zaměření na zvyšování šancí na uplatnění na trhu práce pro znevýhodněné domácnosti	3.2.1 Posílení kapacit kariérového poradenství na ZŠ i SŠ s návazností na prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání
	3.2.2 Postupné zavádění školních snídaňových klubů s cílem podpořit školní úspěšnost dětí i možnosti uplatnění jejich rodičů na trhu práce

Tabulka č. 6: Strategický cíl 3

Strategický cíl 3	Město jako aktivní partner na poli zaměstnanosti
Očekávaná změna / dopad	Organizace města přispívají k zaměstnatelnosti CS, jednotliví aktéři vytvářejí podmínky pro zapojení CS, snížení počtu pracovních smluv na dobu určitou, práci na DPČ/DPP
Možné ukazatele	Nižší počet a podíl nezaměstnaných UoZ Vyšší počet podporovaných pracovních míst Odstraňování bariér pro vstup na trh práce Zvyšování kompetencí pro zlepšení postavení UoZ na trhu práce
Gestor	město Jihlava, Kraj Vysočina, NNO, ÚP
Termín	2023-2027
Specifický cíl 3.1	Město se zapojuje do koordinace s dalšími partnery a podílí se na zavádění opatření zaměřených na specifické cílové skupiny
Očekávané výsledky	Zvýšení přístupu CS k legální práci, zvýšení koordinace jednotlivých aktérů
Indikátor výsledku	vznik koordinační platformy
Gestor	SMJ, NNO, ÚP, zaměstnavatelé
Termín	2023-2027
Specifický cíl 3.2	Zaměření na zvyšování šancí na uplatnění na trhu práce pro znevýhodněné domácnosti
Očekávané výsledky	snížení předčasných odchodů ze vzdělávání, vyšší uplatnění na trhu práce, zlepšení podmínek pro vzdělávání dětí a pracovní možnosti rodičů
Indikátor výsledku	rozšíření kariérního poradenství

	vznik snídaňových klubů
Gestor	SMJ, NNO, ÚP, zaměstnavatelé
Termín	2023-2027

Specifický cíl 3.1

Opatření 3.1.1	Ustanovení koordinační platformy za účasti úřadu práce, zaměstnavatelů (zejména zástupců městských společností a příspěvkových organizací města) a neziskových organizací, které pracují s cílovou skupinou
Popis opatření	<i>Cílem je vytvoření takové platformy, která může efektivně reagovat na situaci na trhu práce, společně vyvíjet a realizovat nástroje nebo inovativní řešení zaměřené na zaměstnávání nejohroženějších skupin či identifikovat bariéry na obou stranách a způsoby, jakými je možné je odstraňovat.</i>
Cílová skupina	<i>zaměstnavatelé, ÚP, zástupci SMJ a jím zřizovaných organizací, NNO</i>
Indikátory výstupu	<i>počet setkání, počet přijatých opatření</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, ÚP, NNO</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Předpoklad realizace	<i>bude realizováno v případě zájmu všech oslovených aktérů</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>3.1.2</i>

Opatření 3.1.2	Zavádění inovativních přístupů s ohledem na specifické potřeby určitých cílových skupin (senioři, lidé s duševním onemocněním, nezaměstnané osoby s exekucemi), například v podobě zapojování peer pracovníků, podpora zavádění pracovních míst pro osoby s tělesným postižením v rámci organizací zřizovaných městem
Popis opatření	<i>Jednou z možností, jak ovlivňovat politiku zaměstnanosti na lokální úrovni, je zavádění nových pracovních míst nebo přístupů v rámci organizací zřizovaných městem. Toto opatření je úzce navázáno na opatření předchozí. Aby bylo funkční, musí vycházet ze znalosti potřeb CS i možností zaměstnavatelů a ÚP.</i>
Cílová skupina	<i>zaměstnavatelé, ÚP, zástupci SMJ a jím zřizovaných organizací, NNO</i>
Indikátory výstupu	<i>počet nových pracovních míst, peer pracovníků</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO, ÚP</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>

Zdroje financování	OPŽ+, vlastní zdroje SMJ
Předpoklad realizace	<i>funkční spolupráce zapojených aktérů</i>
Vazba na další opatření / cíle	3.1.1

Opatření 3.1.3	Větší důraz na právní ochranu v zaměstnání v organizacích zřizovaných městem
Popis opatření	<i>Neziskové organizace pracující s cílovou skupinou jako jeden z hlavních problémů označily nedostatečnou právní ochranu svých klientů v zaměstnání. Týká se to zaměstnávání na dohody, opakované uzavírání smluv na dobu určitou (s výpadkem v některých ročních obdobích) nebo zaměstnávání bez smlouvy. Oblastí, kde se touto praxí může město zabývat a usilovat o její narovnání (zejména co se týče dohod a smluv na dobu určitou), jsou vlastní zřizované organizace.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet uzavřených smluv na dobu neurčitou</i>
Odpovědný subjekt	SMJ
Harmonogram	2022-2027
Předpoklad realizace	<i>v případě politické podpory</i>
Vazba na další opatření / cíle	3.1.1.

Specifický cíl 3.2

Opatření 3.2.1	Posílení kapacit kariérového poradenství na ZŠ i SŠ s návazností na prevenci předčasných odchodů ze vzdělávání
Popis opatření	<i>Jihlava sice patří mezi obce s podprůměrnou mírou předčasných odchodů ze vzdělávání, i tak tu ale základní školu nedokončí 3,4 % žáků. Studenti, kteří pocházejí z rodin předlužených nebo v bytové nouzi, mají zároveň nižší šance na dosažení středoškolského vzdělání. Vedle dalších opatření v oblasti vzdělávání je to právě kariérové poradenství, které při znalosti celkové situace žáka/studenta může významně ovlivnit jeho budoucí pracovní uplatnění.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet podpořených žáků a studentů, počet předčasných odchodů ze vzdělávání</i>
Odpovědný subjekt	ÚP, NNO, ZŠ, SŠ,
Harmonogram	2022-2027

Zdroje financování	OP JAK
Předpoklad realizace	<i>v případě zájmu ze strany ZŠ a SŠ</i>

Opatření 3.2.2	Postupné zavádění školních snídaňových klubů s cílem podpořit školní úspěšnost dětí i možnosti uplatnění jejich rodičů na trhu práce
Popis opatření	<i>Snídaňové kluby na školách, jejichž součástí je poskytování bezplatného stravování před začátkem vyučování, mají výrazný pozitivní dopad na školní docházku, výsledky i úspěšnost dětí, pomáhají ale i rodinám ve finanční nouzi zajistit správnou výživu pro jejich děti, rodičům usnadňují zapojení do trhu práce.</i>
Cílová skupina	<i>rodiny a děti sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet zapojených osob CS</i>
Odpovědný subjekt	SMJ, Kraj Vysočina, NNO
Harmonogram	2022-2027
Zdroje financování	NPO, soukromé zdroje, MMJ
Předpoklad realizace	zajištění financování, strategického partnera a metodické podpory

3.1.4 Prioritní oblast Zdraví

Město Jihlava se potýká se sníženou mírou dostupnosti základní zdravotní péče. U osob sociálně vyloučených osob nebo sociálním vyloučením ohrožených osob je vyšší výskyt rizikových faktorů, které mají významný dopad na dostupnost a kvalitu péče o zdraví. Nastavená opatření tak zahrnují preventivní aktivity vycházející z potřeb CS.

ZDRAVÍ	4. Strategický cíl: Lidé ohrožení sociálním vyloučením mají přístup ke zdravotní péči a preventivním aktivitám
4.1 Ve městě je zajištěna dostupnost kvalitních preventivních aktivit, na jejich realizaci se podílí škála poskytovatelů se zapojením peer pracovníků (osob z cílové skupiny)	4.1.1 Kvalitní, kontinuální a dostupné preventivní aktivity – jednak v rámci systému základních a mateřských škol, jednak pro dospělé osoby. Zvolená forma by měla být atraktivní pro cílovou skupinu a zahrnovat posilování znalostí o vlastních právech v oblasti zdravotní péče.
	4.1.2 Je zachována pozice mediátora zdraví a jako aktéři podpory pro přenos znalostí a dovedností v oblasti prevence jsou využíváni peer pracovníci (osoby se zkušeností specifickou pro konkrétní cílovou skupinu)
	4.1.3 Zejména v sociálních službách pracujících s cílovou skupinou je součástí podpora osob v oblasti zdraví (například doprovázení, zprostředkování, podpora samostatného zvládání zajišťování péče o zdraví), pro terénní pracovníky je dostupná edukace v podpoře zdraví
	4.1.4 Zajištění interaktivní podpory mládeže a rodin v oblasti závislosti

ZDRAVÍ	4. Strategický cíl: Lidé ohrožení sociálním vyloučením mají přístup ke zdravotní péči a preventivním aktivitám
4.2 Osoby z cílové skupiny mají zajištěné takové služby, které odpovídají jejich specifickým potřebám	4.2.1 Vytvoření zázemí pro zajištění možnosti provedení úkonů osobní hygieny pro osoby, které si tyto úkony nemohou v stávajícím prostředí zabezpečit (zejména osoby bez střechy, v nevyhovujícím bydlení) – nízkoprahové denní centrum, kontaktní centrum 4.2.2 Vytvoření možností pro zajištění základních zdravotnických úkonů pro cílovou skupinu osob bez přístřeší 4.2.3 Posilování kapacit a zkvalitňování zázemí pro poskytování služeb zaměřených na duševní zdraví a rizikové návykové chování ohrožených skupin (mládež, senioři, obecně lidé ohrožení sociálním vyloučením) 4.2.4 Zajištění dostupnosti kvalitních potravin (potravinová pomoc, snídaňové kluby) a hygienických potřeb (materiální pomoc)

Tabulka č. 7: Strategický cíl 4

Strategický cíl 4	Lidé ohrožení sociálním vyloučením mají přístup ke zdravotní péči a preventivním aktivitám
Očekávaná změna / dopad	<i>Cílem je zlepšení přístupu a dostupnosti zdravotní péče, CS ví, kam se obrátit v případě odmítnutí, osoby ohrožené rizikovým chováním jsou podporovány v tom situaci zodpovědně řešit</i>
Možné ukazatele	zvýšení dostupnosti služeb pro osoby ohrožené závislostí zvýšení zdravotní gramotnosti (především v oblasti vlastních práv) zajištění potravin pro CS zvyšování dostupnosti základní hygieny pro osoby bez přístřeší
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022-2027
Specifický cíl 4.1	Ve městě je zajištěna dostupnost kvalitních preventivních aktivit, na jejich realizaci se podílí škála poskytovatelů se zapojením peer pracovníků (osob z cílové skupiny)
Očekávané výsledky	<i>Cílová skupina má informace o tom, jaké preventivní aktivity může využívat. Ty realizuje spektrum poskytovatelů, kteří se zaměřují na různé CS.</i>
Indikátor výsledku	realizace preventivních aktivit zapojení mediátora zdraví
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022-2027
Specifický cíl 4.2	Osoby z cílové skupiny mají zajištěné takové služby, které odpovídají jejich specifickým potřebám
Očekávané výsledky	<i>Osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby v bytové nouzi, osoby ohrožené závislostí, včetně osob bez střechy, mají přístup k potravinové a materiální pomoci,</i>

	<i>zajištění hygieny, základní zdravotní péči a službám zaměřeným na snižování rizik spojených s návykovým chováním.</i>
Indikátor výsledku	<i>zprovoznění NDC a služeb k zajištění hygieny navýšení kapacit pro poskytování potravinové a materiální pomoci zkvalitnění zázemí pro poskytování služeb osobám ohroženým závislostmi</i>
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022-2027

Specifický cíl 4.1

Opatření 4.1.1	Kvalitní, kontinuální a dostupné preventivní aktivity – jednak v rámci systému základních a mateřských škol, jednak pro dospělé osoby. Zvolená forma by měla být atraktivní pro cílovou skupinu a zahrnovat posilování znalostí o vlastních právech v oblasti zdravotní péče
Popis opatření	<i>Vedle realizace preventivních aktivit na školách je toto opatření zaměřeno i na dospělou populaci a zvyšování povědomí cílové skupiny o vlastních právech v oblasti přístupu ke zdravotní péči. Na realizaci aktivit se podílí i SASRD (kluby pro rodiče s dětmi), Centrum u Větrníku (sportovní aktivity pro uživatele, poradenství v oblasti zdraví, výměnný program, testování na infekční nemoci, HR program apod.), NZDM (cíleně zaměřené poradenství a programy na specifická témata – dle aktuálních problémů cílové skupiny), služby pro osoby ohrožené závislostí (následná péče, adiktologické služby), spolky a dobrovolníci (pohybové aktivity pro rodiny). Preventivní aktivity bude nabízet i NDC.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, senioři</i>
Indikátory výstupu	<i>počet preventivních aktivit, počet podpořených osob, počet zapojených ZŠ a MŠ</i>
Odpovědný subjekt	SMJ, NNO
Harmonogram	2022-2027
Zdroje financování	OPZ+, OP JAK, NPO
Předpoklad realizace	<i>Zachování pozice nebo náplně pozice mediátora zdraví, využití peer pracovníků, zkompetentňování sociálních pracovníků v oblasti dostupnosti zdravotní péče</i>
Vazba na další opatření / cíle	4.1.2, 1.1.2, 1.1.3

Opatření 4.1.2	Je zachována pozice mediátora zdraví a jako aktéři podpory pro přenos znalostí a dovedností v oblasti prevence jsou využíváni peer pracovníci (osoby se zkušeností specifickou pro konkrétní cílovou skupinu)
Popis opatření	<i>Pozice mediátorů zdraví, které byly zavedeny v rámci projektu Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, se osvědčily i v Jihlavě. Lokální</i>

	<i>poskytovatelé služeb se shodují, že by bylo dobré jejich náplň zachovat i do budoucna. Jednou z možností, jak zajistit přenos informací k cílové skupině, je využití peer pracovníků.</i>
Cílová skupina	<i>osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, senioři</i>
Indikátory výstupu	<i>počet úvazků, počet podpořených osob</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Předpoklad realizace	<i>dostupné zdroje financování a vzdělávání</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>4.1.1</i>

Opatření 4.1.3	Zejména v sociálních službách pracujících s cílovou skupinou je součástí podpora osob v oblasti zdraví (například doprovázení, zprostředkování, podpora samostatného zvládnutí zajišťování péče o zdraví), pro terénní pracovníky je dostupná edukace v podpoře zdraví
Popis opatření	<i>I sociální pracovníci, zejména terénní, mohou významným způsobem přispívat k zajištění dostupnosti zdravotní péče či informovanosti o prevenci v oblasti zdraví a poskytovat základní zdravotní poradenství. Zejména s ukončením projektu Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením je žádoucí jejich další zvyšování kompetencí v této oblasti. Specifickou cílovou skupinou jsou pak osoby bez střechy a zajištění základní zdravotní péče. Toto téma je řešeno v rámci opatření 4.2.2.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby bez střechy</i>
Indikátory výstupu	<i>počet podpořených osob, počet nových služeb</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>dostupné zdroje financování a vzdělávání</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>4.1.2, 4.2.2</i>

Opatření 4.1.4	Zajištění interaktivní podpory mládeže a rodin v oblasti závislostí
Popis opatření	<i>Cílem opatření je podpora komplexních preventivních a podpůrných aktivit zaměřených na děti a mládež ohrožené závislostmi (včetně nelátkových), duševní nepohodou, rizikovým chováním a sociálním vyloučením. Tyto aktivity mají přispět ke snížení rizika vzniku závislosti a dalších negativních dopadů, posílit psychickou odolnost a sociální začlenění cílové skupiny a zároveň poskytnout podporu rodinám na základě jejich potřeb. Podpora je realizována v bezpečném a pro cílovou skupinu přirozeném prostředí, kde jsou aktivity vedeny odborníky či zkušenými pracovníky. Nabízí prostor pro skupinovou podporu formou interaktivních diskusních workshopů, individuální psychologické poradenství zaměřené na řešení osobních krizí a hlubších problémů a systematickou podporu rodiny, která je poskytována pouze na základě potřeby klienta. Součástí opatření jsou rovněž programy zaměřené na předcházení zdravotním a sociálním rizikům u osob ohrožených závislostmi, které kladou důraz na prevenci a posilování ochranných faktorů.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby projevující známky rizikového návykového chování nebo ohrožené rizikovým chováním, duševní nepohodu</i>
Indikátory výstupu	<i>25 podpořených osob 30 workshopů 0,5 úvazku</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2026-2028</i>
Předpokládané náklady	<i>1,8 mil. Kč</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+ (F POINT)</i>
Předpoklad realizace	<i>Zajištění financování</i>

Specifický cíl 4.2

Opatření 4.2.1	Vytvoření zázemí pro zajištění možnosti provedení úkonů osobní hygieny pro osoby, které si tyto úkony nemohou v stávajícím prostředí zabezpečit (zejména osoby bez střechy, v nevyhovujícím bydlení) – nízkoprahové denní centrum, kontaktní centrum
Popis opatření	<i>Hygienické zázemí (sprcha, pračka, hygienické potřeby) v rámci NDC.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, osoby bez střechy</i>
Indikátory výstupu	<i>počet podpořených osob, počet nových služeb</i>

Odpovědný subjekt	SMJ, NNO
Harmonogram	2022-2027
Zdroje financování	OPZ+, vlastní zdroje SMJ
Předpoklad realizace	dokončení projektu NDC
Vazba na další opatření / cíle	1.1.3

Opatření 4.2.2	Vytvoření možností pro zajištění základních zdravotnických úkonů pro cílovou skupinu osob bez přístřeší
Popis opatření	<i>Terénní či ambulantní forma, ošetření základních úrazů a akutních či chronických ran, převazy, zajištění základních léků, očkování, hygienických pomůcek (roušky, dezinfekce...), konzultace, odkázání na odbornou péči.</i>
Cílová skupina	<i>osoby bez přístřeší</i>
Indikátory výstupu	<i>počet podpořených osob, počet nových služeb</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO s návazností na zdravotní služby</i>
Harmonogram	2022-2027
Zdroje financování	OPZ+
Předpoklad realizace	<i>dokončení projektu NDC, zachování terénních programů pro osoby bez přístřeší, dostupné zdroje financování, navázání spolupráce se zdravotními službami</i>
Vazba na další opatření / cíle	4.2.1

Opatření 4.2.3	Posilování kapacit a zkvalitňování zázemí pro poskytování služeb zaměřených na duševní zdraví a rizikové návykové chování ohrožených skupin (mládež, senioři, obecně lidé ohrožení sociálním vyloučením)
Popis opatření	<i>Do tohoto opatření spadá například rekonstrukce a modernizace zázemí kontaktního a poradenského centra pro osoby ohrožené drogovou závislostí a posilování kapacity služeb zaměřených na tuto cílovou skupinu (adiktologická ambulance, poradna pro gambling, kontaktní centrum, terénní práce, následná péče, NZDM). Cílem je harm reduction (snižování rizik) a zapojování osob ohrožených drogovou závislostí do běžného života (zotavení, rozvoj silných stránek).</i>
Cílová skupina	<i>osoby projevující známky rizikového návykového chování, osoby s duálními diagnózami, mladí lidé, senioři</i>

Indikátory výstupu	<i>počet podpořených osob, kapacity služeb</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2022-2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, IROP+</i>
Předpoklad realizace	<i>rekonstrukce Centra u Větrníku, dotace pro Následnou péči a Adiktologickou ambulanci</i>

Opatření 4.2.4.	Zajištění dostupnosti kvalitních potravin (potravinová pomoc, snídaňové kluby) a hygienických potřeb (materiální pomoc)
Popis opatření	<i>Pro osoby ohrožené sociálním vyloučením se dle informací terénních sociálních pracovníků stává stále větším problémem dostupnost kvalitních potravin a hygienických potřeb. Množství ani kapacita pracovníků, spolu s nastavením distribuční sítě potravinových bank neodpovídá potřebě CS. Cílem je proto posílení kapacit a zajištění lepší dostupnosti základních potravin a dalších nezbytných potřeb. Kromě distribuce potravinové a materiální pomoci může jít i o podporu prostřednictvím zřizování snídaňových klubů na školách.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet podpořených osob</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO, p. o.</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, potravinové banky, dary, NPO</i>
Předpoklad realizace	<i>národní programy potravinové a materiální pomoci</i>
Vazba na další opatření / cíle	<i>3.2.2</i>

3.1.5 Prioritní oblast Bezpečnost a občanské soužití

Kvalitu života ve městě zásadně ovlivňuje problematika bezpečnosti a občanského soužití. S bezpečností se pojí i další pojem: pocit bezpečí. Tento pocit se u každého jedince liší, je ovlivněn celou řadou různých faktorů. Obyvatelé se tak nemusí cítit bezpečně v místech, která nevykazují významnější nápad trestné činnosti. Navržená opatření se tak dotýkají právě zvýšení pocitu bezpečí a cílí i na preventivní aktivity a podmínky pro kvalitně trávený volný čas.

BEZPEČNOST A OBČANSKÉ SOUŽITÍ	5. Strategický cíl: Ve městě se všichni občané cítí bezpečně, lidé z CS mají dostatečné kapacity a kompetence a jsou podporováni k aktivnímu řešení svých problémů přednostně vlastními silami
5.1 Děti a mladí lidé mají dostatek možností k trávení volného času na různých místech ve městě, osoby, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, se cítí být součástí komunity, mají možnost podílet se na řešení problémů a jsou v tom aktivně podporováni vytvářením příležitostí ze strany obce/města a dalších místních aktérů	5.1.1 Ve městě jsou vytvořeny příležitosti pro kvalitní trávení volného času, například prostřednictvím svépomocného zřízení klubovny se zapojením CS s cílem pracovat s dětmi a mladými lidmi přímo v místě, kde bydlí, nastavit udržitelný systém fungování, včetně financování, zapojení CS a využití dobrovolnictví 5.1.2 Ve městě je podporována komunitní práce – cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením se podílí na identifikaci i řešení problémů přednostně vlastními silami. Je podporována její participace i aktivity, jejichž realizaci považuje za klíčovou. Cílová skupina je zapojena do komunikace směrem k veřejnosti i úřadu 5.1.3 Podpora aktivit proti diskriminaci a sociálnímu vyloučení 5.1.4 Podpora aktivizace komunity a její zapojení do řešení nepříznivé situace
5.2 Díky osvědčeným nástrojům a zajištění jejich udržitelnosti umíme problémům předcházet	5.2.1 Zajištění udržitelnosti asistentů prevence kriminality a činnosti domovníků, široká osvěta MP, jak pracovat se specifickými cílovými skupinami 5.2.2 Navýšení kapacit SASRD 5.2.3 Zajištění kapacit pro koordinaci aktivit zaměřených na cílovou skupinu seniorů (pomoc s orientací v možnostech podpory, identifikace ohrožených seniorů, kyberbezpečnost a poplašné zprávy, rizikové návykové chování, zapojení peer pracovníků, právní pomoc, přiblížování práce policie)
5.3 Díky efektivně nastaveným programům primární prevence, včetně prevence na školách, a podpoře komunitního rozvoje a spolkového života se zvyšuje pocit bezpečí a sounáležitosti ve městě	5.3.1 Podpora všeobecné primární prevence rizikového chování, zkvalitňování primární prevence na školách, posílení kapacit pro práci s patologickými jevy na školách 5.3.2 Město aktivně využívá možnosti facilitace a mediace konfliktů se zapojením všech relevantních aktérů. 5.3.3 Město aktivně podporuje využívání objektů v centru města, spolkovou činnost a zavádění vrstevnických programů tam, kde je jejich využití vhodné (například při práci se seniory, mládeží, lidmi ohroženými sociálním vyloučením, osobami se zkušeností s bytovou nouzí, ...)

Tabulka č. 8 Strategický cíl 5

Strategický cíl 5	Ve městě se všichni občané cítí bezpečně, lidé z CS mají dostatečné kapacity a kompetence a jsou podporováni k aktivnímu řešení svých problémů přednostně vlastními silami
Očekávaná změna / dopad	Centrum města je příjemným a bezpečným místem pro všechny bez rozdílu, v Jihlavě je snižena míra napětí ve společnosti.
Možné ukazatele	dostatek příležitostí k trávení volného času
Gestor	SMJ
Termín	2022-2027

Specifický cíl 5.1	Děti a mladí lidé mají dostatek možností k trávení volného času na různých místech ve městě, osoby, které jsou ohrožené sociálním vyloučením, se cítí být součástí komunity, mají možnost podílet se na řešení problémů a jsou v tom aktivně podporováni vytvářením příležitostí ze strany obce/města a dalších místních aktérů
Očekávané výsledky	<i>Snížené napětí zejména v centru města, lepší občanské soužití, využití potenciálu dětí a mladých lidí, zvýšená míra participace na životě ve městě a řešení problémů</i>
Indikátor výsledku	<i>vytvořené příležitosti k trávení volného času komunitní rozvoj</i>
Gestor	SMJ, NNO
Termín	2022-2027
Specifický cíl 5.2	Díky osvědčeným nástrojům a zajištění jejich udržitelnosti umíme problémům předcházet
Očekávané výsledky	<i>Ve městě nadále působí Asistenti prevence kriminality, město aktivně řeší problémy už při jejich vzniku, čímž předchází jejich eskalaci a širším dopadům, funguje koordinátor seniorské politiky.</i>
Indikátor výsledku	<i>zachování pozic APK vytvoření pozice koordinátora seniorské politiky</i>
Gestor	SMJ
Termín	2022-2027
Specifický cíl 5.3	Díky efektivně nastaveným programům primární prevence, včetně prevence na školách, a podpoře komunitního rozvoje a spolkového života se zvyšuje pocit bezpečí a sounáležitosti ve městě
Očekávané výsledky	<i>Primární prevence je důležitou součástí činnosti škol a je jí věnována dostatečná pozornost. K prevenci patologických jevů dochází přímo na školách, ty se pak neprojevují v centru města.</i>
Indikátor výsledku	<i>posílení kapacit poradenských zařízení posílení kapacit podpůrných profesí na školách (školních psychologů, metodiků prevence, sociálních pedagogů)</i>
Gestor	SMJ
Termín	2022-2027

Specifický cíl 5.1

Opatření 5.1.1.	Ve městě jsou vytvořeny příležitosti pro kvalitní trávení volného času, například prostřednictvím svépomocného zřízení klubovny se zapojením CS s cílem pracovat s dětmi a mladými lidmi přímo v místě, kde bydlí, nastavit udržitelný systém fungování, včetně financování, zapojení CS a využití dobrovolnictví
Popis opatření	<i>Z důvodu nedostatku volnočasových aktivit, dostupných pro děti a mladé lidi, kteří žijí převážně v centru města, vznikla potřeba hledat různé možnosti, jak jim tyto aktivity zpřístupnit. Částečně se na jejich realizaci už v tuto chvíli podílejí různé spolky (Amari Vysočina) ve spolupráci s městem (zpřístupnění školního venkovního hřiště v době prázdnin), částečně město a částečně i další aktivní občané (hudební a taneční kroužky). Jedná se však víceméně o ad-hoc aktivity, jejichž udržitelnost není v tuto chvíli zajištěna. Cílem opatření je koordinace a nastavení udržitelného systému fungování, a zahrnutí dalších možností pro různé CS.</i>
Cílová skupina	<i>veřejnost, osoby ohrožené sociálním vyloučením, děti a mládež</i>
Indikátory výstupu	<i>počet kontaktů, počet kluboven</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO, o. p. s</i>
Harmonogram	<i>2023–2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ, OPZ+, dary</i>
Předpoklad realizace	<i>dostatek finančních prostředků, zajištění realizátora</i>

Opatření 5.1.2	Ve městě je podporována komunitní práce – cílová skupina osob ohrožených sociálním vyloučením se podílí na identifikaci i řešení problémů přednostně vlastními silami. Je podporována její participace i aktivity, jejichž realizaci považuje za klíčovou. Cílová skupina je zapojena do komunikace směrem k veřejnosti i úřadu
Popis opatření	<i>Ve městě v minulosti proběhly pokusy o zapojení cílové skupiny do hledání řešení problémů, které sama vnímá jako nejpalčivější. Jedním z realizovaných opatření, které navrhli samotní zástupci romské komunity, byli například asistenti prevence kriminality. V rámci pracovní skupiny pro participaci zástupců romské komunity, z řad romských lídrů a aktivních zástupců zaznívá, že by se rádi podíleli na realizaci volnočasových aktivit, zejména pro děti a mládež, a přispěli tím k lepšímu pocitu bezpečí v centru města. Zástupci romské komunity se účastnili i několika setkání s veřejností, která byla tématu pocitu bezpečí věnována. Mezi další oblasti, které CS identifikovala a v jejichž řešení by bylo možné využívat nástroje komunitní práce, patří například bydlení. Při realizaci komunitní práce budou využity podněty z minulosti, konkrétní aktivitu, která bude realizována, zvolí samotní aktéři.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením</i>

Indikátory výstupu	<i>počet pracovních skupin, počet kontaktů</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování a metodické podpory</i>

Opatření 5.1.3	Podpora aktivit proti diskriminaci a sociálnímu vyloučení
Popis opatření	<i>Podpora pravidelných aktivit pro děti, mládež a dospělé osoby, které se setkávají s projevy diskriminace z důvodu etnicity, barvy pleti, sociálního původu nebo jiného znevýhodnění. Cílem je vytvářet bezpečné prostředí, podporovat otevřenou komunikaci, předcházet sociálním konfliktům a posilovat důvěru ve veřejné instituce. Součástí nabídky budou poradenské a vzdělávací služby šité na míru specifickým potřebám cílových skupin a realizované v prostředí, které je pro ně přirozené a snadno dostupné. Programy se budou efektivně doplňovat s činnostmi nízkoprahových zařízení a dalšími projekty, aby vznikl ucelený systém podpory bez překryvů. Formy práce by měly zohledňovat potřeby a zkušenosti cílových skupin a být realizovány v prostředí, které je pro ně dostupné a přirozené.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, děti a mládež</i>
Indikátory výstupu	<i>25 podpořených osob 2 nové služby 1,3 úvazku</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2026–2028</i>
Předpokládané náklady	<i>3,9 mil. Kč</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>Zajištění financování</i>

Opatření 5.1.4	Podpora aktivizace komunity a její zapojení do řešení nepříznivé situace
Popis opatření	<i>Cílem opatření je zmapování komunity a jejích potřeb, její aktivizace a zapojení do řešení vlastních problémů, tvorba sítě. Komunitní pracovníci spolu s lídry z řad komunity budou vytvářet prostředí pro bezpečnou komunikaci a podporovat dialog mezi různými skupinami obyvatel.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, etnické menšiny</i>
Indikátory výstupu	<i>3 úvazky Cca 60 podpořených osob</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2026–2028</i>
Předpokládané náklady	<i>10 mil. Kč</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+ (AV-Amari)</i>
Předpoklad realizace	<i>Zajištění financování</i>

Specifický cíl 5.2

Opatření 5.2.1	Zajištění udržitelnosti asistentů prevence kriminality a činnosti domovníků, široká osvěta MP, jak pracovat se specifickými cílovými skupinami
Popis opatření	<i>Projekt asistentů prevence kriminality byl v Jihlavě zaveden v minulém období. V současné době jsou vytvořeny 4 pracovní pozice. Cílem je stávající pozice udržet a propojit činnost APK s domovníky, zapojit APK do preventivních aktivit (například na školách) a sdílet jejich zkušenosti s prací s různými cílovými skupinami i s dalšími zaměstnanci MP.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, nájemníci dotčených domů, veřejnost</i>
Indikátory výstupu	<i>počet úvazků APK, domovníků</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Předpokládané náklady	<i>5.443.200,00 Kč (APK), 705.600,00 Kč (Domovník-preventista)</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>

Opatření 5.2.2	Navýšení kapacit SASRD
Popis opatření	<i>Cílem sociálně aktivizační služby je bezplatná pomoc a podpora rodinám s dětmi v jejich dlouhodobé krizové sociální situaci, zmírnění dopadů sociálního vyloučení a zvýšení možnosti zapojení se ve společnosti. Navýšení kapacit této služby zajistí možnost oslovit více rodin s dětmi, které jsou sociálně vyloučené či ohrožené sociálním vyloučením, a pomoci jim v řešení jejich socioekonomické situace.</i>
Cílová skupina	<i>rodiny s dětmi, osoby ohrožené sociálním vyloučením</i>
Indikátory výstupu	<i>počet kontaktů, počet osob s nadbagatelní podporou</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Předpokládané náklady	<i>13.950.165,60 Kč (Klubíčko)</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>

Opatření 5.2.3	Zajištění kapacit pro koordinaci aktivit zaměřených na cílovou skupinu seniorů (pomoc s orientací v možnostech podpory, identifikace ohrožených seniorů, kyberbezpečnost a poplašné zprávy, rizikové návykové chování, zapojení peer pracovníků, právní pomoc, přibližování práce policie)
Popis opatření	<i>Ve městě je realizována řada aktivit zaměřených na seniory, stále ale zůstává skupina ohrožených seniorů, ke kterým se pomoc ani informace nedostanou. Aby bylo možné využít synergický efekt stávajících programů a oslovit/zapojit i dosud izolované seniory, je nezbytná koordinace aktivit.</i>
Cílová skupina	<i>senioři, veřejnost</i>
Indikátory výstupu	<i>počet kontaktů, počet podpořených osob, vznik pracovního místa pro koordinaci aktivit</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ, NNO</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ, OPZ+, MPSV (státní dotace), Kraj Vysočina, Program prevence kriminality MV ČR</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování</i>

Specifický cíl 5.3

Opatření 5.3.1	Podpora všeobecné primární prevence rizikového chování, zkvalitňování primární prevence na školách, posílení kapacit pro práci s patologickými jevy na školách
Popis opatření	<i>Primární prevence není realizována pouze prostřednictvím externích poskytovatelů, ale je součástí výuky a školního prostředí, podílejí se na ní třídní učitelé, metodici prevence i další podpůrné profese (ve spolupráci s dalšími aktéry, například sociálními službami). Aby toto opatření mohlo být realizováno, je třeba posílit kapacity, ať už v rámci škol samotných, tak u dalších partnerů (CCP DOK, SPC, PPP, Kraj, ...)</i>
Cílová skupina	<i>děti MŠ, žáci ZŠ, studenti SŠ, pedagogové a odborné pedagogické pozice</i>
Indikátory výstupu	<i>počet dotčených dětí, žáků a studentů, počet preventivních programů, počet podpořených pedagogů a odborných pedagogických pozic</i>
Odpovědný subjekt	<i>NNO, SMJ, KV</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje SMJ, Kraj Vysočina, OP JAK</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování pro posílení kapacit podpůrných profesí</i>

Opatření 5.3.2	Město aktivně využívá možnosti facilitace a mediace konfliktů se zapojením všech relevantních aktérů
Popis opatření	<i>Facilitovaná setkání v minulém období město využívalo například při řešení sousedských sporů, kde se tento nástroj osvědčil. Cílem je ve využívání tohoto nástroje pokračovat a hledat další možnosti pro jeho uplatnění.</i>
Cílová skupina	<i>osoby ohrožené sociálním vyloučením, pracovníci veřejné správy, veřejnost</i>
Indikátory výstupu	<i>počet facilitovaných a mediačních setkání</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>OPZ+, vlastní zdroje SMJ, MV</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění financování a metodické podpory</i>

Opatření 5.3.3	Město aktivně podporuje využívání objektů v centru města, spolkovou činnost a zavádění vrstevnických programů tam, kde je jejich využití vhodné (například při práci se seniory, mládeží, lidmi ohroženými sociálním vyloučením, osobami se zkušeností s bytovou nouzí, ...)
Popis opatření	<i>K bezpečnosti přispívá i to, když centrum města žije a jsou v něm realizovány různé funkce. Prázdné objekty a prázdné ulice vedou ke sníženému pocitu bezpečí. Město proto může i prostřednictvím pronajímání svých nebytových prostor komerčním i nekomerčním subjektům přispět k oživení centra města, podporovat touto cestou spolkovou činnost a hledat možnosti uplatnění vrstevnických programů při práci s různými cílovými skupinami.</i>
Cílová skupina	<i>veřejnost, spolky, NNO</i>
Indikátory výstupu	<i>počet prostorů pro spolkovou činnost, komunitních center</i>
Odpovědný subjekt	<i>SMJ</i>
Harmonogram	<i>2022–2027</i>
Zdroje financování	<i>vlastní zdroje, dotační programy</i>
Předpoklad realizace	<i>zajištění zdrojů financování, vytvoření koncepce nakládání s nebytovými prostory v majetku města, revitalizace náměstí a MPR</i>

1 Implementační část

Implementaci PSZ Jihlava zajišťují připravené projekty či skupiny projektů. **Realizací projektů dojde k naplnění cílů a opatření PSZ.** Dále jsou součástí PSZ také opatření systémová, která nevyžadují finanční krytí formou dotací, ale vyžadují systémové změny na obci (např. systém přidělování obecních bytů), za implementaci systémových opatření je zodpovědný určený garant.

Pro naplnění některých cílů PSZ jsou vyhrazeny finanční zdroje z fondů EU, a to operačního programu Zaměstnanost plus 2021-2027 (OPZ+) a Integrovaného regionálního operačního programu 2021-2027 (IROP 2021-2027). Ministerstvo práce a sociálních věcí (řídící orgán OPZ+) a Ministerstvo pro místní rozvoj (řídící orgán IROP) vyhlašují příslušné výzvy. V rámci výzev OPZ+ je vyčleněna (sub)alokace pro žadatele realizující projekty v rámci naplňování PSZ územních celků zapojených do KPSV 2021+.

Implementace PSZ je zajišťována vícezdrojovým financováním. Kromě finančních zdrojů napojených na KPSV 2021+ bude pro implementaci opatření a aktivit nutné čerpat z dalších výzev fondů EU, ale i národních a regionálních zdrojů, předpokládá se rovněž využití vlastních zdrojů územního celku.

Obec je nositelem PSZ, který je schvalován Zastupitelstvem města Jihlavy. Orgány města jsou zodpovědné za vytváření podmínek pro realizaci PSZ, jeho plnění, publicitu, evaluaci a za monitoring naplňování cílů PSZ.

4.1 Řídící struktura implementace

Implementaci a opatření PSZ zajišťují realizátoři projektů a garanti cílů. V obci se pravidelně schází **Pracovní skupina projekty a implementace (PSPI)**, v rámci níž místní aktéři řeší a domlouvají realizaci projektů, koordinaci v území, vzájemnou propojenost a spolupráci. Dále také průběžně vyhodnocují opatření a sestavují doporučení pro přenastavení intervencí. Skupina se schází maximálně 4x za rok a jejími členy jsou zástupci realizátorů projektů, manažerka sociálního začleňování města Jihlava a zástupci Odboru (Agentury) pro sociální začleňování. PSPI je realizační složkou **Lokálního partnerství (LP)**, které se schází 1x za rok, a je základní platformou pro řešení problematiky sociálního vyloučení územního celku, jeho partnerů a Odboru (Agentury) pro sociální začleňování Ministerstva pro místní rozvoj. Do Lokálního partnerství jsou zapojeni relevantní aktéři v oblastech sociálního začleňování působící na území města.

Statutární město Jihlava ve spolupráci s Agenturou zlepšuje úroveň řízení, koordinace a kvality místní sítě podpůrných služeb a aktivit, přičemž zejména:

- zajišťuje činnost Lokálního partnerství, udržuje a rozvíjí spolupráci s přizvanými partnery, zajišťuje kapacity a zdroje na zajištění řízení a koordinace místní sítě podpůrných služeb a aktivit;
- pravidelně a aktivně spolupracuje s Odborem (Agenturou) prostřednictvím pověřeného zástupce sociálního začleňování a manažera sociálního začleňování;
- ustavuje, koordinuje a řídí procesy strategického plánování a řízení;
- zajišťuje projednání výstupů spolupráce v orgánech samosprávy;
- zajišťuje finanční prostředky a kapacity na realizaci příslušných opatření ve schváleném plánu sociálního začleňování;
- pravidelně vyhodnocuje plnění plánu sociálního začleňování a popisu spolupráce a podílí se v případě potřeby na dalších evaluačních činnostech;
- provádí aktualizace a revize plánu sociálního začleňování na základě vyhodnocování jeho naplňování;
- podílí se na naplňování indikátorů systémových projektů realizovaných Odborem (Agenturou) pro sociální začleňování
- podílí se na realizaci monitoringu dopadů plánu sociálního začleňování a promítnutí jeho výsledků do implementace popisu spolupráce a plánu sociálního začleňování.

Lokální konzultant (LK) je pracovníkem Odboru (Agentury) pro sociální začleňování, který odpovídá za činnost Lokálního partnerství a Pracovní skupiny projekty a implementace. V rámci své koordinační role propojuje místní aktéry a zprostředkovává jim poradenství od lokálních poradců Odboru (Agentury) pro sociální začleňování na prioritní témata (popsaná v Popisu spolupráce, 2022). Například lokální poradce pro oblast bydlení poskytuje podporu při tvorbě bytové koncepce, lokální poradci pro OPZ poskytují komplexní projektové poradenství. V případě potřeby a kapacit Odboru (Agentury) je možné zpracovat tematické výzkumy, které vytváří výzkumné oddělení Agentury. Podpůrnou roli hraje Odbor (Agentura) pro sociální začleňování také v případě konání veřejných setkání, kulatých stolů s občany atd. Cílem této podpory je vytvoření stabilní odborné sítě, která se bude zabývat problematikou sociálního vyloučení s akcentem na participaci CS. Odbor (Agentura) může poskytnout na vyžádání mediální podporu při eskalaci napětí mezi majoritou a komunitami, případně pro lepší pochopení dopadů aktivit a opatření PSZ ze strany široké veřejnosti.

4.2 Analýza rizik a nastavení řízení rizik

č.	Název rizika	Pravděpodobnost ²⁶	Dopad ¹ 2	Eliminace
1	Změna politiky města	3	5	Sledování a vyhodnocování ukazatelů změn v rámci průběžné evaluace Zařazení opatření zvyšujících kvalitu občanského soužití Transparentnost a funkčnost Lokálního partnerství
2	Nízká motivace a informovanost cílové skupiny	3	5	Zařazení aktivit vedoucích ke zvýšení informovanosti obyvatel a osvětových akcí. Podpora práce v terénu. Podpora naplnění kapacity APK a domovníků-preventistů.
3	Široká cílová skupina	3	3	Zajištění dostatečné podpory a dostatečných služeb pro jednotlivé kategorie cílové skupiny. Propojenost služeb místních aktérů. Realizace multidisciplinárních setkání místních aktérů tak, aby byly pokryty potřeby všech skupin osob ohrožených sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučených. Zaměření na společná řešení problémů na úrovni místní komunity prostřednictvím komunitní práce, veřejných setkání a komunitních přístupů v prevenci kriminality povede ke smazávání hranic mezi cílovými skupinami a budování společné identity obyvatel Jihlavy na základě příslušnosti k dané lokalitě. Komunita je definována lokalitou/teritoriem/územím, kde

²⁶ 1 – velmi nízká/ý, 2 – nízká/ý, 3 – střední, 4 – vysoká/ý, 5 – velmi vysoká/ý

				Žijí lidé, které spojují společné podmínky a problémy.
4	Nedostatečná kapacita bydlení pro cílovou skupinu	5	4	Vyhledávání možností navýšení bytového fondu. Motivace soukromých vlastníků k poskytnutí bytů pro dostupné bydlení.
5	Negativní sousedské vztahy způsobené vysokou koncentrací cílové skupiny v jedné lokalitě	4	4	Podpora naplnění kapacity APK a domovníků-preventistů ve spolupráci s místní komunitou. Pravidelný monitoring osob v ubytovnách a v sociálně vyloučených mikrolokalitách. Podpora sociální a komunitní práce v terénu. Podpora poskytovaných služeb NZDM
6	Nedostatečné nebo nekvalitní personální obsazení	3	5	Včasné vypsání výběrového řízení, nastavení funkční zastupitelnosti, nastavení odpovídajícího mzdového ohodnocení
7	Nedodržení harmonogramu, ohrožení realizace z vnějších zdrojů			Nastavení přesných postupů, nastavení alternativních postupů, metod

Tabulka č. 9 Analýza rizik

Zdroj: SMJ

4.3 Sledování, vyhodnocování a revize plánu sociálního začleňování

PSZ je průběžně vyhodnocován. Vyhodnocování probíhá skrze kontrolu a hodnocení plnění projektů a aktivit. K tomu dochází při pravidelných jednáních Pracovní skupiny projekty a implementace (PSPI), která se schází maximálně 4x do roka. **Vyhodnocení je poté 1x do roka předloženo Lokálnímu partnerství a vedení města.** Předmětem vyhodnocení je naplňování PSZ a případně návrhy k možné revizi PSZ.

V průběhu platnosti PSZ může docházet k jeho změnám. Z toho důvodu může být v případě potřeby sestavován krátký akční plán (AP) pro příslušné období. Může také dojít k revizi PSZ, včetně aktualizace analytických dat, vyhodnocení opatření a případné přenastavení intervencí. V případě provedení aktualizace je založen změnový list. Případná revize dokumentu (vyhodnocení a nové nastavení intervencí) prochází schvalováním příslušnými orgány města.

4.3.1 Monitoring dopadů realizace plánu

Realizace PSZ je pravidelně vyhodnocována monitoringem dopadů prostřednictvím místní sítě podpůrných služeb a aktivit. V případě monitoringu se jedná o opakující se proces zjišťování plnění opatření PSZ a jeho vlivu na sociální situaci sociálně vyloučených a ohrožených osob. Tyto činnosti koordinuje ve spolupráci s územním celkem příslušné pracoviště Agentury (oddělení regionální centrum střed) s ohledem na nutný předpoklad pokračování činnosti Agentury ve stávajícím rozsahu. Pokud nebude Agentura po roce 2023 pokračovat v adekvátních kapacitách nutných pro realizaci monitoringu dopadů, bude ve III. a IV. kvartálu 2022 sestavena v rámci jednání PSPI soustava dopadových indikátorů realizovaných projektů (předpoklad realizace od 01/2023) ve shodě s realizátory a členy PSPI a bude nastaven automatizovaný proces každoročního sběru dat a krátkého zhodnocení. V případě ukončení spolupráce nebo omezení činnosti Agentury po roce 2023 bude situace řešena s novým vedením SMJ, které vznikne po volbách (září 2022).

Výstupem monitoringu je zpráva z realizace monitoringu, která je 1× ročně předkládána členům LP. Je podkladem pro vyhodnocení intervencí PSZ v území a může být podkladem pro aktualizaci/revizi nebo tvorbu nového PSZ. Krátké každoroční zhodnocení bude obsahovat minimálně:

- specifikaci vazby na PSZ,
- přehled podpořených osob v jednotlivých tematických oblastech,
- plnění relevantních opatření PSZ skrze projekty,
- dopady poskytovaných služeb a realizovaných aktivit = dopadové indikátory v dané tematické oblasti,
- předpoklady udržitelnosti projektových aktivit,
- v případě opakovaného sběru dat pak vyhodnocení změn ve sledovaných obdobích a trendů ve vývoji situace klientů a popis bariér plnění.

4.4 Financování plánu sociálního začleňování

Na plnění PSZ budou mimo jiné vyhrazeny finanční zdroje z fondů EU. Konkrétně se jedná o:
 Operační program Zaměstnanost plus 2021-2027 (OPZ+)
 Integrovaný regionální operační program 2021-2027 (IROP 2021-2027).

4.4.1 Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+

Jelikož v době tvorby PSZ nebyly známy přesné podmínky výzev řídicích orgánů v návaznosti na KPSV 2021+ a nebylo známo nastavení jednotlivých operačních programů, v tabulce č. 10 se jedná pouze o předpokládaný rozpočet a o určení předpokládaného zdroje financování.

Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření	Alokace (KPSV+)	Operační program	Prioritní osa	Specifický cíl OP
Strategický cíl 1 + 2 + 4	Specifický cíl 1.1	Opatření 1.1.2	19 979 366,40 Kč	OPZ+		
		Opatření 2.1.1				
	Specifický cíl 2.1	Opatření 2.1.3				
		Opatření 2.1.4				
	Specifický cíl 4.1	Opatření 4.1.1				
		Opatření 4.1.3				
Strategický cíl 2	Specifický cíl 2.1	Opatření 2.1.1	10 644 580,80 Kč	OPZ+		
		Opatření 2.1.3				
		Opatření 2.1.4				

	Specifický cíl 2.2	Opatření 2.2.1				
		Opatření 2.2.3				
Strategický cíl 1 + 5	Specifický cíl 1.2	Opatření 1.2.3	705 600,00 Kč	OPZ+		
	Specifický cíl 5.2	Opatření 5.2.1				
	Specifický cíl 5.3	Opatření 5.3.2				
Strategický cíl 1 + 2 + 4 + 5	Specifický cíl 1.1	Opatření 1.1.2	13 950 165,60 Kč	OPZ+		
		Opatření 2.1.1				
		Opatření 2.1.3				
		Opatření 2.1.4				
	Specifický cíl 4.1	Opatření 4.1.1				
		Opatření 4.1.3				
	Specifický cíl 5.2	Opatření 5.2.2				
Strategický cíl 1 + 4 + 5	Specifický cíl 1.1	Opatření 1.1.2	9 857 400,00 Kč	OPZ+		

	Specifický cíl 4.1	Opatření 4.1.1				
	Specifický cíl 5.1	Opatření 5.1.1				
		Opatření 5.1.2				
Strategický cíl 5	Specifický cíl 5.2	Opatření 5.2.1	5 443 200,00 Kč	OPZ+		
Strategický cíl 1 + 5	Specifický cíl 1.1	Opatření 1.1.1	21 590 326,80 Kč	OPZ+		
	Specifický cíl 1.2	Opatření 1.2.1				
	Specifický cíl 1.3	Opatření 1.3.1				
		Opatření 1.3.2				
		Opatření 1.3.3				
	Specifický cíl 5.3	Opatření 5.3.2				
Strategický cíl 4	Specifický cíl 4.2	Opatření 4.2.3	65 000 000,00 Kč	IROP		
OPZ+ (KPSV+) celkem:		82 170 639,60 Kč				
IROP (KPSV+) celkem:		65 000 000,00 Kč				

Tabulka č. 10: Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+

Zdroj: SMJ

Strategický cíl	Specifický cíl	Opatření	Alokace	Operační program
Strategický cíl 1 + 2 + 4	Specifický cíl 1.1	Opatření 1.1.2	5,9 mil. Kč	OPZ+
		Opatření 1.1.4		
	Specifický cíl 2.1	Opatření 2.1.1		
		Opatření 2.1.3		
		Opatření 2.1.4		
		Opatření 2.1.5		
	Specifický cíl 4.1	Opatření 4.1.1		
		Opatření 4.1.3		
Strategický cíl 2	Specifický cíl 2.1	Opatření 2.1.1	10 mil. Kč	OPZ+
		Opatření 2.1.3		
		Opatření 2.1.4		
		Opatření 2.1.5		
	Specifický cíl 2.2	Opatření 2.2.1		
		Opatření 2.2.3		
	Specifický cíl 4.1	Opatření 4.1.1		OPZ+

Strategický cíl 4 + 5		opatření 4.1.2	1,8 mil. Kč	
		Opatření 4.1.4		
Strategický cíl 5	Specifický cíl 5.1	Opatření 5.1.3	3,9 mil. Kč	OPZ+
Strategický cíl 5	Specifický cíl 5.1	Opatření 5.1.4	10 mil. Kč	OPZ+
celkem			31,6 mil. Kč	

Tabulka č. 11: Čerpání z prostředků alokovaných z KPSV 2021+ do výzvy č. 03_25_106 OPZ+

Zdroj: SMJ

Seznam zdrojů

Aktualizace bezpečnostní analýzy za rok 2021. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=552151

Analytická zpráva o stavu bytové nouze v Jihlavě, statutární město Jihlava, 2021. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=548519

Český statistický úřad, 13. 7. 2022. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112022>

Evaluační zpráva Jihlava, ASZ, leden 2022

Mapa exekucí. Dostupné z: <http://mapaexekuci.cz/>

Mapa kriminality. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/>

Percepce rizikových lokalit a faktorů snižujících pocit bezpečí v Jihlavě. Dostupné z: https://www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=546235

Poskytovatelé sociálních služeb na území SO ORP Jihlava, statutární město Jihlava, 2022.

Registr poskytovatelů sociálních služeb, dostupné z: <http://iregistr.mpsv.cz>

Situační analýza pro město Jihlava, ASZ, duben 2022

Vstupní analýza Jihlava, ASZ, červen 2019. Dostupné z: https://jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=536443

Zpráva o vyloučení z bydlení za rok 2020

Seznam tabulek

Tabulka 1 Přehled poskytovatelů sociálních služeb

Tabulka 2 Seznam projektů realizovaných v rámci KPSVL

Tabulka 3 Mapa strategie

Tabulka 4 Strategický cíl 1

Tabulka 5 Strategický cíl 2

Tabulka 6 Strategický cíl 3

Tabulka 7 Strategický cíl 4

Tabulka 8 Strategický cíl 5

Tabulka 9 Analýza rizik

Tabulka 10 Čerpání z prostředků alokovaných na KPSV 2021+

Tabulka 11 Čerpání z prostředků alokovaných z KPSV 2021+ do výzvy č. 03_25_106 OPZ+

Seznam příloh

Příloha 1: Syntetická analýza

Syntetická analýza

Bydlení

Pro analýzu problému tématu bydlení bylo čerpáno z následujících zdrojů: Analytická zpráva o stavu bytové nouze v Jihlavě, Zpráva o vyloučení z bydlení za rok 2020, Situační analýza pro město Jihlava	
Bydlení	Bytový fond města k 05/2022 čítá 730 bytů. Z nich 32 bytů pro osoby v nepříznivé sociální nebo životní situaci spojené se ztrátou bydlení nebo nevyhovujícím bydlením; z toho 12 bytů zapojených v projektu Bydlení především: testování konceptu Housing First v Jihlavě. Z bytového fondu města je vyčleněn i 1 krizový byt a 15 bytů pronajatých neziskovým organizacím. Bytový fond města tvoří byty standardní velikosti, z nich 44 bytů je IV. kategorie. Z hlediska lokalizace se většina bytů nachází v historickém centru města a jeho okolí. Podle kvalifikovaných odhadů žije v Jihlavě 80 až 90 osob bez domova, 76 osob v azylových domech, 40 osob v ubytovnách. Počet ohrožených bytovou nouzí je kvalifikovaně odhadován na 700 osob, tj. 200 domácností.
Specifikace cílové skupiny	Domácnosti v bytové nouzi v roce 2021, údaje Jednotného místa pro bydlení Jihlava dle metodologie ETHOS: Celkem 150 domácností • Nejisté bydlení: 137 • Nevyhovující bydlení: 5 • Bez bytu: 7 • Bez střechy: 1 Specifické skupiny vyloučené z bydlení: • Děti a mládež, mladí lidé opouštějící zařízení ústavní péče • Vícečetné rodiny • Národnostní a etnické menšiny – specificky Romové, cizinci • Lidé starší 65 let s více znevýhodněními, s nízkým důchodem • Domácnosti s nízkými příjmy, domácnosti s jedním příjmem (vč. sólo rodičů) či domácnosti jednotlivců • Lidé s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím a bytovou nouzí • Lidé po výkonu trestu a lidé opouštějící institucionální péči • Lidé s více jak 3 exekucemi či lidé předlužení • Lidé s výdaji za bydlení více jak 40 % (po odečtení nákladů na bydlení jim zbývá méně jak 1,6 násobek životního minima) • Lidé ohrožení rizikovým návykovým chováním • Lidé se zdravotním hendikepem, psychickým onemocněním
Příčiny a dopady	Klíčový problém: • Rozšiřující se množství osob a spektrum cílových skupin vyloučených z bydlení či ohrožených ztrátou bydlení, snižování dostupnosti bydlení a přetrvávající bariéry/faktory přispívající ke vzniku a rozvoji bytové nouze. Příčiny problému: • Nedostatečná kapacita městského bytového fondu • Neochota poskytovat byty CS ve standardních bytech (obecní i soukromé) • Předsudky vůči CS • Neexistence sociální nájemní agentury a systému garancí pro soukromé majitele nemovitostí a z toho vyplývající nemožnost zařazení bytů v soukromém vlastnictví do systému ukončování bytové nouze ve městě • Nedostačující podpora cílové skupiny, chybí kapacity sociální práce v bydlení • Kumulace různých znevýhodnění u CS, mezigenerační přenos chudoby, dlouhodobá negativní zkušenost s vylučováním z bydlení • Chybí politická vůle (předsudky, veřejné mínění, upřednostňování principu zásluhovosti) a spolupráce na ukončování bezdomovectví • Nedostatečný důraz na prevenci ztráty bydlení • Mechanismus nakládání s byty v majetku města nezohledňuje bytovou nouzi a potřeby CS Dopady neřešení příčin problémů:

Příloha 1

	● Prohlubování problémů v bydlení, které zasahují širší spektrum CS ● Obchod s chudobou ● Posilování bariér bránících CS ve stabilizaci životní situace a zotavení ● Finanční náklady spojené s bytovou nouzí ● Zdravotní následky spojené s bytovou nouzí ● Prohlubování nerovností (nejen ve vzdělávání)
--	---

Dluhy

Pro analýzu problému tématu dluhy bylo čerpáno z následujících zdrojů: Mapa exekucí, Situační analýza pro město Jihlava	
Zadluženost	Město Jihlava v roce 2019 vykazuje podíl 7,84 % osob v exekuci (ze 43 028 osob starších 15 let je 3 373 v exekuci). Podíl osob s jednou exekucí je 24 %. Podíl osob se třemi a více exekucemi je 68 %. V rámci okresu Jihlava došlo ke snížení počtu osob v exekuci z 6127 v roce 2018 na 5 666 v roce 2019. Zároveň ale došlo k nárůstu průměrného počtu vícečetných exekucí o 3 % na 6,6 exekucí na osobu. Kraj Vysočina vykazuje nejnižší podíl osob v exekuci ve srovnání s ostatními kraji ČR. Počet osob v osobním bankrotu od roku 2018 vykazuje stoupající trend. Z původní hodnoty 428 osob, 432 v roce 2019, 468 v roce 2020 až na 495 v roce 2021. Tento trend lze označit za žádoucí. Předpokládáme, že je výsledkem podpory zadlužených osob organizacemi, které poskytují dluhové poradenství.
Specifikace cílové skupiny	● Osoby v exekuci (3 373 osob starších 15 let, 2019) ● Osoby v exekuci zvláště ohrožené (osoby s 3 a více exekucemi – cca 2294 osob, rodinní příslušníci osob s 3 a více exekucemi - cca 5735 osob)
Příčiny a dopady	Klíčový problém: ● Zadlužení jako bariéra při vstupu na trh s bydlením a na trh práce, faktor negativně ovlivňující šance na dosažení kvalitního vzdělání u dětí rodin potýkajících se s dluhy. Příčiny problému: ● Nedostatečný důraz na opatření zaměřená na prevenci zadlužování a vzniku dluhové pasti, nízká míra pozornosti věnovaná zvláště ohroženým skupinám ● Společenské stigma spojené s dluhy a exekucemi, přetrvávající idea, že si situaci dlužník zavinil sám ● Mezigenerační přenos chudoby, předčasné odchody ze vzdělávání ● Nedostatečné kapacity dluhového poradenství odpovídající potřebám různých CS ● Nedostatečná informovanost ● Bytová nouze, nedostupnost sociálního bydlení ● Nízké mzdy v odvětvích, která nabízejí pracovní příležitosti pro CS ● Nízká míra koordinace služeb pracujících s CS v území (typicky case management, multidisciplinární spolupráce) Dopady neřešení příčin problémů: ● Prohlubování problému, zvyšování počtu osob v dluhové pasti ● Práce v „šedé zóně“ bez pracovně-právní ochrany, nestabilní příjmy ● Nutnost hledání možností zvyšování příjmů (vícenásobné úvazky, práce za nízké mzdy, práce přesčas) a s tím spojené dopady na zdraví a wellbeing ● Vyšší míra ohrožení bytovou nouzí, ● Nižší šance na dosažení kvalitního vzdělání u dětí z rodin s exekucemi ● Riziko stresu, ztráty důvěry ve společenské instituce, spravedlnost a politiky ● Riziko rozvoje sociálně patologických jevů u členů domácností v dluhové pasti

Bezpečnost a občanské soužití

Pro analýzu problému tématu bezpečnost, prevence kriminality a sousedské vztahy bylo čerpáno z následujících zdrojů: data Městské policie Jihlava, Obvodního oddělení Policie ČR, přestupkového oddělení správního odboru MMJ, dále https://www.mapakriminality.cz/ a Percepce rizikových lokalit a faktorů snižujících pocit bezpečí v Jihlavě

Příloha 1

Bezpečnost a občanské soužití	Statutární město Jihlava zřídilo pozice asistentů prevence kriminality a manažera prevence kriminality. V roce 2021 byl realizován pilotní projekt Domovníci-preventisté (po půlroční pauze projekt pokračuje), v rámci něhož byly zřízeny dvě pozice. Domovníci bydlí v domech s vyšší koncentrací sociálních bytů. Náplň jejich práce prochází vývojem, soustředit by se měli zejména na udržování dobrých sousedských vztahů, prevenci konfliktů a komunikaci s odbory města. Projekt byl z důvodu ukončení financování přerušen, ale v současné době se rozběhl projekt nový (dotace z MV ČR, realizace červenec–prosinec 2022). Ve městě působí Centrum primární prevence DOK (dříve Vrakbar), preventivní aktivity vyvíjí i Městská policie ve spolupráci s Policií ČR. Koordinaci této oblasti zajišťuje Komise pro bezpečnost a prevenci kriminality Rady města Jihlava. Zároveň statutární město Jihlava pořádá veřejné besedy k bezpečnosti. Proběhla tři setkání, z nichž některá měla podobu virtuálních kaváren. Věnovala se tématům občanského soužití, neorganizované mládeže či problematice bezdomovectví. Pravidelně probíhají moderované diskuze s veřejností s cílem osvěty.
Specifikace cílové skupiny	• Obyvatelé lokalit s vyšší mírou prostorové segregace (centrum města) a obyvatelé v sousedství • Sociálně znevýhodněné děti a dospívající • Děti a mládež vykazující známky rizikového chování • Sociálně vyloučené rodiny, rodiny ohrožené výskytem sociálně patologických jevů • Rodiny cizinců a národnostních menšin • Jednotlivci z minorit, jednotlivci ohrožení rizikovým návykovým chováním, osoby, u nichž je vyšší riziko kriminálního jednání, osoby po VTOS a jejich rodiny, oběti TČ • Komunity, menšiny ohrožené sociálním vyloučením • Sociálně vyloučené osoby jako oběti protiprávního jednání a TČ (včetně nedodržování antidiskriminačního zákona)
Příčiny a dopady	Klíčový problém: • Snížený pocit bezpečí v centru města spojený s posilováním negativních nálad ve společnosti vůči CS, omezené možnosti CS podílet se na řešení problému, stávající přístupy nezohledňují potřeby a zkušenosti CS. Příčiny problému: • Omezené možnosti smysluplného trávení volného času, zejména u dětí a mládeže ohrožených sociálním vyloučením • Nedostatečné kapacity pro komunitní práci, chybějící participace ohrožených komunit na nastavování politik a účinných opatření • Prostorová segregace, nízká kvalita a komfort bydlení (nedostatečná obytná plocha v bytech dostupných CS) • Obchod s chudobou, nedostatečně uchopená bytová politika města • Předsudky, stereotypy, diskriminace • Nízká znalost práva • Nedostatečná pozornost věnovaná prevenci (systematické prevenci na školách, preventivním aktivitám s mládeží i celou komunitou, prevenci v terénu) • Nedostatečná komunikace a práce s veřejností/komunitou a pocitem bezpečí Dopady neřešení příčin problémů: • Rozvoj rizikových způsobů chování • Děti a mládež vyrůstající bez životní perspektivy a uplatnění • Riziko rychlé eskalace napětí • Prohlubování odcizení a nespokojenosti různých skupin obyvatel • Subjektivní pocit bezpečí neodpovídá reálnému nápadu trestné činnosti a přestupkového jednání • Prohlubování prostorové segregace a segregace ve vzdělávání • Nedůvěra v činnost policie

Zaměstnanost

Pro analýzu problému tématu zaměstnanost bylo čerpáno z následujících zdrojů: Analytická a prognostická část Strategického plánu rozvoje statutárního města Jihlavy na roky 2022–2032, Socioekonomická analýza pro Jihlavu

Příloha 1

Zaměstnanost	Počet volných pracovních míst v letech 2018-2020 převyšuje počet nezaměstnaných. Zároveň je patrná disproporce mezi požadovaným stupněm vzdělání a dosaženým stupněm vzdělání uchazečů. Většina volných pracovních míst požaduje pouze základní stupeň vzdělání, většinou jde o neatraktivní a špatně placené pozice. Znepokojující je vývoj nezaměstnanosti mladých lidí, jejichž podíl na celkovém počtu evidovaných uchazečů se i v období růstu zvyšoval. V roce 2020 rostl i v absolutní hodnotě, přičemž tento nežádoucí trend by mohl pokračovat. V roce 2020 bylo v Jihlavě 1168 nezaměstnaných osob, což představuje 3,61 % populace.
Specifikace cílové skupiny	• Osoby s nízkou kvalifikací – se základním vzděláním či bez základního stupně vzdělání • Mladí lidé opouštějící zařízení ústavní péče • Národnostní a etnické menšiny; • Osoby s kumulovanými sociálními znevýhodněními • Rodiče vícečetných rodin a sólo rodiče • Osoby pečující (o děti, prarodiče, blízké) • Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím • Osoby po výkonu trestu • Osoby s více jak 3 exekucemi či lidé předlužení • Osoby ohrožené rizikovým návykovým chováním • Osoby se zdravotním hendikepem, psychickým onemocněním • Osoby nelegálně zaměstnané (tzv. práce na černo)
Příčiny a dopady	Klíčový problém: • Přetrvávající existence bariér omezujících možnosti pro uplatnění CS na běžném trhu práce a nedostatečná právní ochrana v oblasti práce (a ochrany zdraví), prohlubující se finanční nestabilita domácností (což negativně ovlivňuje i šance na dosažení kvalitního vzdělávání u dětí a přispívá k mezigeneračnímu přenosu chudoby). Příčiny problému: • Nedostatečná znalost a porozumění situace a bariér z pohledu cílové skupiny na straně odpovědných institucí, organizací a pracovníků • Diskriminace a z ní plynoucí neochota zaměstnavatelů zaměstnávat některé skupiny (osoby se zdravotním handicapem, Romové, pečující osoby, osoby se záznamem v RT, osoby v exekuci apod.) • Chybí partneři, kteří by se podíleli na systému podpory úspěšnému zapojení na pracovní trh (podporované zaměstnání, síť zaměstnanosti, komplexní poradenství) a návaznost na další oblasti (bydlení, zdraví, dluhy, vzdělání) • Nevyužitý potenciál již fungujících organizací/služeb/institucí – chybí koordinace, návaznost a udržitelnost aktivit/projektů • Aktivní politika zaměstnanosti pokrývá potřeby CS a obcí s množstvím dlouhodobě nezaměstnaných a sociálně vyloučených osob pouze částečně • Nedostatek adekvátních pracovních příležitostí s důstojným ohodnocením (práce na částečné úvazky, za minimální mzdu) • Nemožnost rekvalifikace osob bez základního stupně vzdělání, nedostatečně flexibilní možnosti doplnění vzdělání • Negativní vlivy sociálního vyloučení / bytové nouze na celkovou situaci, ale i zdraví jednotlivců a jejich možnosti vykonávat pravidelné, stálé (a někdy náročné) zaměstnání Kumulované znevýhodnění CS a bariéry, se kterými se potýká, se v důsledku sociálního vyloučení posilují a násobí (duševní a fyzické zdraví, bytová nouze, chybějící vzdělání nebo kvalifikace, předlužení, negativní zkušenosti s diskriminací nebo neúspěchem a podobně) • Nižší sociální a kulturní kapitál (omezené možnosti využití sociálních kontaktů a sítí, ztížená orientace v institucích a aktérech) • Vnější podmínky znemožňující vykonávání oficiálního zaměstnání na hlavní pracovní poměr (exekuce, nedostupnost a vysoké ceny bydlení, diskriminace) • Kombinace více pracovních poměrů/zaměstnání/brigád (vyčerpání, únava) • Stigmatizace CS na trhu práce

Příloha 1

	- Nedostatečná právní ochrana (práce na dohody nebo smlouvy na dobu určitou, zaměstnavatelé využívají zaměstnance na sezónní práce a/nebo dotovaná místa z ÚP, nejistota a nestálost zaměstnání, práce přes agentury) Dopady neřešení příčin problémů: - Osoby sociálně vyloučené, s kumulovanými hendikepy se nemohou uplatnit na pracovním trhu - Přijímání opatření represivního charakteru namísto racionálních řešení - Dlouhodobá nezaměstnanost CS - Nestabilita zaměstnání vede k častějším evidencím na úřadě práce, výkyvům ve finanční situaci domácnosti, prohlubování chudoby a celkové nestabilitě v zajišťování základních životních potřeb jednotlivců i rodin s dětmi, včetně bydlení - Vyšší míra zranitelnosti a ohrožení protiprávním jednáním nejen ze strany zaměstnavatelů - Školní neúspěšnost dětí rodičů ohrožených dlouhodobou nezaměstnaností/nízkými příjmy - Zvyšování počtu osob v dluhové pasti - Riziko stresu a zdravotních potíží - Nízká míra zabezpečení na stáří a další mimořádné životní situace
--	--

Sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování

Pro analýzu problému tématu sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování bylo čerpáno z následujících zdrojů: Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro území ORP Jihlava 2022–2024, Situační analýza pro město Jihlava	
Sociální služby a sociální práce v oblasti sociálního začleňování	V Jihlavě jsou dva azylové domy s kapacitou více než 50 lůžek, v zimním období také noclehárna a přístřešky iglů. Funguje zde kontaktní centrum pro osoby ohrožené rizikovým návykovým chováním nebo žijící v sociálně vyloučených lokalitách (od 15 let) a také ambulantní centrum pro osoby v krizi. Jsou zde provozována dvě zařízení NZDM. Dále zde působí dvě sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Oblastní charita Jihlava provozuje Terénní programy SOVY, pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a ty, které se v situaci sociálního vyloučení nacházejí. Částečně terénní formou pracují i další služby (Centrum U Větrníku – kontaktní a poradenské centrum pro osoby ohrožené drogovou závislostí, SASRD). Pro cílovou skupinu funguje ve městě jeden poskytovatel sociální rehabilitace.
Specifikace cílové skupiny	- Osoby sociálně vyloučené a sociálním vyloučením ohrožené (rodiny i jednotlivci) - Osoby s kumulací sociálních znevýhodnění, v bytové nouzi - Národnostní a etnické menšiny – specificky Romové, Ukrajinci se statusem uprchlíků - Lidé starší 65 let s vícenásobnými znevýhodněními - Zvláště ohrožené skupiny lidí v bezdomovectví (ženy, starší, mladí dospělí, se zdravotním hendikepem, psychosociálním hendikepem, s duální diagnózou) - Domácnosti s nízkými příjmy, domácnosti s jedním příjmem (vč. sólo rodičů), domácnosti postižené exekucemi - Rodiny s členem domácnosti/jednotlivci ve/po výkonu trestu - Rodiny pečující o člena se zdravotním hendikepem, psychickým onemocněním, osoby se zdravotním znevýhodněním - Osoby s vysokou mírou chudoby nebo zadlužení - Osoby ohrožené sociální izolací, osoby s absencí podpůrných sociálních vazeb a sítí - Osoby ohrožené rizikovým návykovým chováním - Osoby znevýhodněné na trhu práce, osoby s nižší mírou uplatnitelnosti na trhu práce
Příčiny a dopady	Klíčový problém: - Podpora jednotlivcům a rodinám v sociálním vyloučení neodpovídá jejich potřebám a jimi identifikovaným bariérám Příčiny problému: - Nízké kapacity služeb zaměřených na prevenci ztráty bydlení, nedostatečná implementace nových metod podporujících zabydlování a řešení bytové nouze (Housing First, Housing Led...) - Design adiktologických služeb neodpovídá potřebám CS

Příloha 1

	• Chybí větší zapojování peer pracovníků • Předsudky ze strany zaměstnanců sociálních služeb, uplatňování vlastních představ na cílovou skupinu • Nedostatečná multidisciplinární spolupráce, case-management, uplatňování nových metod, na trauma a zotavení orientovaných přístupů, přístupů zohledňujících širší společenský kontext sociálního vyloučení • Nedostupnost atraktivních volnočasových aktivit pro děti a mládež ohrožené sociálním vyloučením, nahrazování běžných volnočasových aktivit sociálními službami • Nedostatečné kapacity dostupných terénních programů zaměřujících se na práci s CS (jednotlivci, rodiny) v prostředí, ve kterém se běžně pohybuje/žije • Nedostatečné kapacity materiální podpory CS (jednotlivci, rodiny) Dopady neřešení příčin problémů: • Osoby dlouhodobě setrvávají v bytové nouzi • Děti a mladí lidé s nízkými aspiracemi a bez životní perspektivy • Mezigenerační přenos chudoby a sociálního vyloučení • Předčasné odchody dětí ze vzdělávání (ukončení ZŠ v 7. a 8. třídě) a z toho vyplývající omezené možnosti důstojného uplatnění na trhu práce • Prohlubující se kumulace problémů souvisejících se sociálním vyloučením • Zhoršování celkového klimatu ve společnosti (v oblasti bezpečnosti, sousedských vztahů, postojů veřejnosti k CS a důvěry v instituce a demokracii) • Nízká důvěra CS v sociální služby a sociální systém státu, nízká informovanost o možnostech dostupné pomoci, nevyužívání dostupných nástrojů (příspěvků na bydlení) • Narůstající počet lidí žijících v nedůstojných podmínkách
--	---

Zdraví

Pro analýzu problému tématu zdraví bylo čerpáno z následujících zdrojů: Konzultace s pracovníky a pracovníci TP SOVY, konzultace s pracovníky projektu Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením, Zdravotní plán města Jihlavy	
Zdraví	V Jihlavě je největším problémem dostupnost primární zdravotní péče. Je zde nedostatek praktických i zubních lékařů. Mají plné kapacity, a proto nemusí jako klienty přijímat osoby ohrožené sociálním vyloučením nebo sociálně vyloučené. Stejně je to i ohledně dostupnosti služeb psychiatrů a psychologů, včetně dětských. Na území Kraje Vysočina je realizován projekt Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením. V rámci něj fungují mediátoři podpory zdraví, zaměstnanci Státního zdravotního ústavu.
Specifikace cílové skupiny	• Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím • Osoby ohrožené sociálním vyloučením • Lidé ohrožení rizikovým návykovým chováním • Osoby se zdravotním hendikepem, psychickým onemocněním
Příčiny a dopady	Klíčový problém: • Osoby s dlouhodobou zkušeností s bezdomovectvím a lidé ohrožení sociálním vyloučením mají omezený přístup ke zdravotní péči a prevenci, což má zvýšené negativní dopady na jejich zdraví Příčiny problému: • Obec nemá nástroje, jak uchopit politiku zdraví, propojit sociální a zdravotní oblast (chybí například pozice koordinátora sociálně zdravotního pomezí) • Chybí možnosti zajištění základní zdravotní péče pro nejohroženější skupiny (osoby bez střechy) v ambulantní či terénní formě • Nedostatečné kapacity primární a odborné zdravotní péče, nedostupná prevence pro CS • Nedostatečné kapacity v oblasti péče o duševní zdraví • Mediátoři podpory zdraví z projektu Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením končí s rokem 2022 • Ztížená dostupnost zdravotních služeb pro CS (diskriminace, nízká informovanost o vlastních právech, možnostech i dostupné péči)

Příloha 1

	• Omezené možnosti osob ohrožených chudobou, bytovou nouzí či sociálním vyloučením věnovat čas a péči vlastnímu zdraví, zdravému životnímu stylu, pohybu, prevenci, nízká informovanost o přístupu k vlastnímu zdraví/prevenci, šíření neověřených zpráv a informací • Nízká důvěra CS k zdravotním službám, bariéry vycházející ze studu • Nedostupnost péče pro osoby s komplikovanou anamnézou (například Romové nebo senioři ohrožení rizikovým návykovým chováním) • Nedostupnost (kvalitních) potravin Dopady neřešení příčin problémů: • Kumulace zdravotních potíží, zdravotní potíže jsou dále prohlubovány vyloučením z bydlení, nedostupností zdravotní péče • Dopady neřešení zdravotních potíží na veřejné rozpočty (prevence je levnější než například výjezdy RZS) • Nižší kvalita života, nižší střední délka života • Další vyloučení z aktivního ekonomického života
--	--